

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**
**ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ**
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ & ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΕΤΙΚΕΤΑ

Αριστοδήμου Χαράλαμπος Α.Μ. 4034

Γιάκου Κοράντο Α.Μ. 4000

Επιβλέπων καθηγητής: Κυρανάς Ευστράτιος

Θεσσαλονίκη 2018

Ευχαριστίες

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή Ευστράτιο Κυρανά για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση του στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Επίσης, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε και όλους τους καθηγητές του Τμήματος μας για τις γνώσεις που μας προσέφεραν όλα αυτά τα χρόνια. Ακόμα θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την διοίκηση του Α.Τ.Ε.Ι.Θ. που μας δίνει την δυνατότητα εισόδου σε μεγάλες επιστημονικές βάσεις δεδομένων και την ανάγνωση επιστημονικών περιοδικών δωρεάν.

Επιπλέον θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους γονείς μας, οι οποίοι παρά τα σημεία των καιρών, μας στήριξαν στις σπουδές με κάθε τρόπο, φροντίζοντας για την καλύτερη δυνατή μόρφωσή μας. Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους αυτούς που αφιέρωσαν λίγο από τον χρόνο τους, συμπληρώνοντας το ερωτηματολόγιο και βοηθώντας μας έτσι στο πειραματικό μέρος της εργασίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός: Η διαπίστωση του βαθμού επιρροής διαφόρων παραγόντων στη χρήση της διατροφικής ετικέτας και η σύγκρισή του με την βιβλιογραφία.

Μεθοδολογία: Αρχικά έγινε βιβλιογραφική επισκόπηση του θέματος. Στη συνέχεια συμπληρώθηκε και συλλέχτηκε δείγμα 800 ερωτηματολογίων. Εφαρμόστηκε η περιγραφική ανάλυση, καθώς και στατιστικοί έλεγχοι χ^2 και AN.O.VA., για την εύρεση πιθανών συσχετισμών επιλεγμένων παραγόντων με την χρήση της διατροφικής ετικέτας σε επίπεδο σημαντικότητας p value=0.05. Αυτό πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια του στατιστικού πακέτου I.B.M. Statistical Package for the Social Sciences, (S.P.S.S.) V20.

Αποτελέσματα: Η ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας ενός τροφίμου επηρεάζεται από το φύλο, την ηλικία, τον δείκτη μάζας σώματος (ΔΜΣ) και το οικονομικό υπόβαθρο των καταναλωτών. Οι γυναίκες δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τους άνδρες στην επίτευξη περισσότερο ποιοτικής διατροφής.

Συζήτηση: Χρειάζεται εμβάθυνση της έρευνας στον τρόπο με τον οποίο το οικονομικό υπόβαθρο μπορεί να επηρεάσει τις γνώσεις για τις διατροφικές πληροφορίες της επισήμανσης και γενικά το ενδιαφέρον για περισσότερο υγιεινή διατροφή. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα και την ευρύτερη χρήση της διατροφικής ετικέτας. Πρέπει επίσης να διερευνηθεί και η σχέση του δείκτη μάζας σώματος με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας, καθώς ο επιπολασμός των ασθενειών που σχετίζονται με την διατροφή και τον έλεγχο του βάρους, όπως η παχυσαρκία, σημειώνει ραγδαία αύξηση.

Λέξεις-Κλειδιά: Διατροφική ετικέτα, νομοθεσία Ε.Ε., δείκτης μάζας σώματος, ηλικία, εισόδημα, μορφωτικό επίπεδο, τρόφιμα, ισχυρισμός υγείας, διατροφικός ισχυρισμός, φύλο.

ABSTRACT

Purpose: Finding the way the factors examined can influence the usage of nutritional labels and comparing them with the bibliographic data.

Methodology: First a review of relevant papers was conducted. The data from the 800 questionnaires answered was processed with descriptive statistics and statistical tests in order to reveal factors of possible relevance to the nutrition label usage. The tests were the χ^2 and AN.O.VA. They were ran on a level of significance of p value = 0.05 with the I.B.M. Statistical Package for the Social Sciences, (S.P.S.S.) V20.

Results: The frequency of reading the nutrition label of a product is affected by gender, age, and financial status.. Examining the content of macronutrients is affected by BMI. Examining content of micronutrients and nutritional claims is dependent on gender.

Discussion: It appears that women tend to have more interest in achieving greater levels of quality of their nutrition than men. There is also a need of more in depth research in order for the ways in which education can affect level of interest in healthy eating and nutritional knowledge which is a predicting factor of nutrition label usage. Moreover the effect of age on nutrient label usage must get evident along with the ways it may work directly or indirectly. The effectiveness of nutrition label usage on the diet quality of consumers can lower the prevalence of nutrition related deceases, which makes further research a necessity.

Keywords: nutrition label, E.U., legislation, B.M.I., age, income, education, food, nutritional claim, health claim, health nutrition, gender.

Πίνακας περιεχομένων

1. Μεθοδολογία.....	6
2.Εισαγωγή.....	7
2.1. Διατροφική επισήμανσή στις Η.Π.Α.....	8
2.2 Διατροφική επισήμανσή στην Ε.Ε.....	9
2.3.Ισχύουσα νομοθεσία στην Ε.Ε.....	17
2.4. Διατροφικοί ισχυρισμοί και ισχυρισμοί υγείας στην Ε.Ε.....	19
2.5.Τρόποι διατροφικής ενημέρωσης.....	26
2.6.Πειραματικές έρευνες σχετικές με την διατροφική ετικέτα.....	27
3. Πειραματικό Μέρος – Αποτελέσματα.....	36
3.2. Περιγραφική στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου.....	37
3.3. Στατιστική συσχέτιση.....	105
4. Συζήτηση-συμπεράσματα.....	126
4.1. Σύγκριση του φύλου με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.....	126
4.2. Σύγκριση του μορφωτικού επιπέδου με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.....	127
4.3. Σύγκριση της ηλικιακής ομάδας με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.....	127
4.4. Σύγκριση της ανάγνωσης της διατροφικής ετικέτας με την κατανάλωση νατρίου.....	128
4.5. Σύγκριση του δείκτη μάζας σώματος με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.....	128
4.6. Σύγκριση οικογενειακού εισοδήματος με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.....	129
4.7. Σύγκριση της ανάγνωσης ισχυρισμών υγείας με το φύλο.....	129
4.8. Περιορισμοί.....	130
5. Παράρτημα.....	130
6. Βιβλιογραφία.....	136

Εισαγωγή

Η χρήση της διατροφικής ετικέτας από τις εταιρίες παρασκευής και εμπορίας τροφίμων και ποτών αφορά την δημοσίευση σε εμφανές σημείο της συσκευασίας τους ορισμένων βασικών στοιχείων για το τρόφιμο. Οι πληροφορίες που αναφέρονται μπορεί να είναι ποιοτικές, όπως για παράδειγμα η αναφορά των συστατικών σε φθίνουσα σειρά, σε σχέση με την περιεκτικότητα τους στο τρόφιμο και οι αναφορές της ύπαρξης ή μη συγκεκριμένων διατροφικών συστατικών. Επίσης, σε αυτήν μπορεί να συμπεριλαμβάνονται και/ή ποσοτικές πληροφορίες, όπως η συνηθισμένη μερίδα του τροφίμου σε γραμμάρια (g), τα ποσά των μακροθρεπτικών συστατικών του εκφρασμένα ανά εκατό (100) g/ml τροφίμου ή ανά μερίδα, καθώς και τα ποσοστά κάλυψης των μέσων αναγκών ενός ενήλικα σε μακροθρεπτικά και μικροθρεπτικά συστατικά με την κατανάλωση μιας μερίδας του τροφίμου.

Αναφέρεται επίσης η ονομασία με την οποία είναι ευρέως γνωστό στο αγοραστικό κοινό το προϊόν, η εμπορική του ονομασία, η ονομασία της επιχείρησης που το διαθέτει και βασικά στοιχεία αυτής. Άλλα στοιχεία που συχνά περιέχονται στην διατροφική ετικέτα είναι οι διατροφικοί ισχυρισμοί, δηλαδή η δήλωση ότι το προς πώληση τρόφιμο υπερέχει σε σχέση με τα περισσότερα άλλα του είδους του, γιατί έχει αυξημένη/μειωμένη ποσότητα κάποιου συστατικού, η οδηγεί σε αυξημένη απορρόφηση, ή καλύπτει καλύτερα τις ανάγκες του καταναλωτή. Επίσης, όλο και συχνότερα αναφέρονται ιατρικοί ισχυρισμοί, οι οποίοι υπονοούν πως η κατανάλωση του προϊόντος οδηγεί σε βελτίωση ή σταθεροποίηση συγκεκριμένων παραγόντων της υγείας του καταναλωτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.1 Η διατροφική επισήμανση στις Η.Π.Α.

Τα πρώτα στάδια της εφαρμογής διατροφικής ετικέτας ξεκίνησαν το 1906 από το Υπουργείο Τροφίμων και Φαρμάκων, μαζί με τη ομοσπονδιακή αρχή επιθεώρησης κρεάτων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής με την ονομασία COO (country-of-origin) χώρα προέλευσης. Η νομοθεσία αυτή αποσκοπούσε στη διασφάλιση της υγείας των πολιτών και ως επί το πλείστον αφορούσε τα ανεπεξέργαστα τρόφιμα, όπως το ωμό κρέας, τα αβγά, λαχανικά και φρούτα.

Μέχρι τα μέσα του 21ου αιώνα η παραγωγή τροφίμων ήταν σε οικιακή κλίμακα και με τρόφιμα χύμα, όπως αλεύρι, ζάχαρη, ρύζι, πατάτα, λαχανικά και φρούτα. Με την πρόοδο της τεχνολογίας αναπτύχθηκε ο κλάδος της επεξεργασίας και τυποποίησης τροφίμων με αποτέλεσμα την εισαγωγή νέας νομοθεσίας πάνω στην διατροφική ετικέτα (Twenty Years of Country-of-Origin Food Labeling Research: A Review of the Literature and Implications for Food Marketing Systems).

Original Label	New Label
Nutrition Facts Serving Size 2/3 cup (55g) Servings Per Container About 8	Nutrition Facts 8 servings per container Serving size 2/3 cup (55g)
Amount Per Serving Calories 230 Calories from Fat 72	Amount per serving Calories 230
	% Daily Value*
Total Fat 8g 12%	Total Fat 8g 10%
Saturated Fat 1g 5%	Saturated Fat 1g 5%
Trans Fat 0g	Trans Fat 0g
Cholesterol 0mg 0%	Cholesterol 0mg 0%
Sodium 160mg 7%	Sodium 160mg 7%
Total Carbohydrate 37g 12%	Total Carbohydrate 37g 13%
Dietary Fiber 4g 16%	Dietary Fiber 4g 14%
Sugars 1g	Total Sugars 12g
Protein 3g	Includes 10g Added Sugars 20%
Vitamin A 10%	Protein 3g
Vitamin C 8%	Vitamin D 2mcg 10%
Calcium 20%	Calcium 260mg 20%
Iron 45%	Iron 8mg 45%
* Percent Daily Values are based on a 2,000 calorie diet. Your daily value may be higher or lower depending on your calorie needs.	
	Potassium 235mg 6%
Total Fat Less than 65g 80g	
Sat Fat Less than 20g 25g	
Cholesterol Less than 300mg 300mg	
Sodium Less than 2,400mg 2,400mg	
Total Carbohydrate 300g 375g	
Dietary Fiber 25g 30g	
* The % Daily Value (DV) tells you how much a nutrient in a serving of food contributes to a daily diet. 2,000 calories a day is used for general nutrition advice.	

Εικόνα 1: Παλιά και καινούρια διατροφική ετικέτα. του FDA

Πηγή: <https://www.federalregister.gov/documents/2014/03/03/2014-04387/food-labeling-revision-of-the-nutrition-and-supplement-facts-labels>.

Το 1973 Αμερικάνικος οργανισμός διαχείρισης τροφίμων και φαρμάκων (FDA), μετά από διαβουλεύσεις με επιστήμονες και φορείς τροφίμων, αποφάσισε τη θέσπιση πρότυπων κανονισμών προαιρετικής αναγραφής των συστατικών των επεξεργασμένων τροφίμων, όπως των θερμίδων, των γραμμαρίων πρωτεΐνης, υδατανθράκων και λίπους. Επίσης, έπρεπε να αναγραφεί το ποσοστό

ικανοποίησης της προτεινόμενης ημερήσιας κατανάλωσης των βιταμινών A, C, θειαμίνης (B1), ριβοφλαβίνης (B2), νιασίνης (B3), ασβεστίου (Ca) και σιδήρου (Fe). Τέλος, ο παρασκευαστής μπορούσε εάν ήθελε να αναφέρει την ποσότητα αλατιού, κορεσμένων λιπαρών οξέων και πολυακόρεστων λιπαρών οξέων ανά μερίδα προϊόντος. Με εξαίρεση τα τρόφιμα τα οποία είχαν διατροφικό ισχυρισμό και ιατρικό ισχυρισμό, στα οποία ήταν υποχρεωμένος να αναγράφει τα συστατικά σε εμφανή μέρος της συσκευασίας.

Με την ανάπτυξη της επιστήμης των τροφίμων και της βιομηχανίας των τροφίμων που διενεργούσαν έρευνες που σχετίζονταν με την θεραπεία διάφορων ασθενειών, οι καταναλωτές έδειχναν μεγάλο ενδιαφέρον για την αγορά τέτοιων προϊόντων. Οι εταιρείες τροφίμων με την σειρά τους άδραξαν την ευκαιρία και μέσω διαφημιστικών εκστρατειών πρόσθεσαν στις ετικέτες και διατροφικούς ισχυρισμούς και σε πολλές περιπτώσεις και ιατρικούς ισχυρισμούς, των οποίων απαγορεύονταν δια νόμου η χρήση από το 1938. Ωστόσο ο οργανισμός τροφίμων και φαρμάκων (FDA) το 1987 επέτρεψε την αναγραφή των ιατρικών ισχυρισμών, με την προϋπόθεση ότι πληρούν έγκυρες επιστημονικές θέσεις.

Αυτό το γεγονός σηματοδότησε τις εκ νέου συζητήσεις και διαβουλεύσεις για την καθιέρωση νέων κανονισμών, αυτή τη φορά υποχρεωτικών, καθώς οι καταναλωτές ήταν μπερδεμένοι με την κατάσταση που επικρατούσε. Έτσι θεσπίστηκε το 1990 ο Νόμος της ετικετοποίησης και εκπαίδευσης για τη διατροφή (NLEA) (Twenty Years of Country-of-Origin Food Labeling Research: A Review of the Literature and Implications for Food Marketing Systems).

1.2 Η διατροφική επισήμανση στην Ε.Ε.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζεται η κοινή για όλα τα κράτη μέλη νομοθεσία σχετικά με τους κανόνες και τις υποχρεώσεις δημιουργίας της κατάλληλης διατροφικής ετικέτας. Επίσης, η ισχυροποίηση της Ευρωπαϊκής ένωσης έκανε σαφή την ανάγκη εναρμόνισης των επιμέρους νομοθεσιών των κρατών μελών σε μία ενιαία, με σκοπό τη μεταφορά αγαθών και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια ελεύθερη αγορά εντός και εκτός των συνόρων της.

Πάνω σ' αυτές τις αρχές και βάσεις ξεκίνησε η διαμόρφωση μιας σειράς γενικών και οριζόντιας εφαρμογής κανόνων, για όλα τα προϊόντα τροφίμων και ποτών που υπάρχουν στην αγορά. Οι κανόνες που διαμορφώνονταν είχαν ως στόχο την ενημέρωση των καταναλωτών, οι οποίοι μέσω της ανάγνωσης και κατανόησης μιας διατροφικής ετικέτας με λεπτομερείς πληροφορίες πάνω στην φύση του προϊόντος θα μπορούσαν να το επιλέγουν συνειδητά και με πλήρη γνώση των στοιχείων του. Οι κανόνες αυτοί είχαν ως αποτέλεσμα τη διευκόλυνση του ελεύθερου εμπορίου.

Μεγαλύτερη προσοχή δίνεται στα τρόφιμα που φτάνουν έτοιμα προς κατανάλωση στον καταναλωτή-αγοραστή, αλλά και σε εκείνα που χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες για την παρασκευή νέων τροφίμων από υπηρεσίες μαζικής εστίασης. Η νομοθεσία αυτή αφορά κυρίως την εκπλήρωση των ελαχίστων προδιαγραφών που έχουν θεσπιστεί και αφορούν την ασφάλεια, την ποιότητα, τον τρόπο αποθήκευσης, τον χρόνο διατήρησης και την φύση των συστατικών τους.

Στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων έχουν διαμορφωθεί δύο κατηγορίες κανονισμών, οι κανόνες υποχρεωτικής αναγραφής και οι κανόνες προαιρετικής αναγραφής. Όσον αφορά την νομοθεσία υποχρεωτικής αναγραφής αυτή αναφέρεται στα εξής:

- την ονομασία του προϊόντος,
- την καθαρή ποσότητα ή βάρος στην περίπτωση συσκευασμένων τροφίμων,
- την ελάχιστη διάρκεια χρήσης του,
- τυχόν ειδικές συνθήκες αποθήκευσης ή χρήσης του,
- την επωνυμία και τη διεύθυνση του παρασκευαστή,
- την τοποθεσία καταγωγής,
- οδηγίες χρήσης και την περιεκτικότητα του προϊόντος σε αλκοόλ, εάν πρόκειται για ρόφημα με περιεκτικότητα αλκοόλης σε όγκο (vol) μεγαλύτερο του 1.2%.

Παράλληλα, υπάρχουν εξαιρέσεις ως προς την αναγραφή των συστατικών, όπως για παράδειγμα στα φρέσκα φρούτα και λαχανικά, τις πατάτες, τα τυριά, τα προϊόντα ζύμωσης γάλακτος και την κρέμα γάλακτος, τα βούτυρα, τα οποία παρότι φτάνουν έτοιμα προς κατανάλωση στον καταναλωτή η αναγραφή τους δεν είναι υποχρεωτική (Food and Nutrition Labelling in the European Union).

1.3 Στοιχεία υποχρεωτικής αναγραφής

1. Ονομασία προϊόντος.
2. κατάλογος συστατικών.
3. χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας.
4. καθαρή ποσότητα.
5. ιδιαίτερες συνθήκες συντήρησης.
6. στοιχεία υπεύθυνου για το προϊόν.
7. τόπος παραγωγής ή προέλευσης.
8. οδηγίες χρήσεως.
9. Ένδειξη σχετική με την αναγνώριση της παρτίδας.
10. Αλκοολικός βαθμός άνω του 1.2% v/v vol. (Food and Nutrition Labelling in the European Union).

1.4 Ανάλυση των στοιχείων υποχρεωτικής αναγραφής των οριζόντιων κανονισμών της Ε.Ε.

1. Το όνομα του τροφίμου, δηλαδή η ονομασία που του προσδίδεται από την Ε.Ε. ή η ονομασία που δίνεται από κράτος-μέλος, ή το σύνηθες όνομα που το έχει πρακτικά προσδοθεί, ή

μια ονομασία περιγραφική της φύσης του τροφίμου. Η ονομασία του τροφίμου πρέπει να συνοδεύεται από την μέθοδο επεξεργασίας του εάν αυτή το έχει αλλάξει από την αρχική του μορφή (Food and Nutrition Labelling in the European Union).

2. Τα συστατικά των τροφίμων, τα οποία πρέπει να καταγράφονται σε φθίνουσα σειρά με κριτήριο την τιμή του βάρους με το οποίο προστίθενται στο τρόφιμο κατά τη διαδικασία παραγωγής του. Σε αυτά ανήκουν και όλες οι χρωστικές και οι πρόσθετες ουσίες που χρησιμοποιούνται με εξαιρέσεις, οι οποίες στην αρχή αφορούσαν συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων όπως τα ψάρια, το τυρί, το βούτυρο και άλλα. Η αναθεώρηση που έγινε το 2003 λαμβάνοντας υπ' όψιν τις επιπτώσεις κατανάλωσης ακόμα και πολύ μικρών ποσοτήτων, με εκδήλωση αλλεργίας ή δυσανοχής στους καταναλωτές, αλλεργιογόνων συστατικών τροφίμων και ποτών, έχει προβεί σε αλλαγές οι οποίες υποχρεώνουν σε αναγραφή στο προϊόν οποιουδήποτε πιθανώς αλλεργιογόνου συστατικού ή τροφίμου. Σήμερα περιλαμβάνει τα ψάρια, τα καρκινοειδή, τα αυγά, το γάλα, γαλακτοκομικά προϊόντα, δημητριακά που περιέχουν γλουτένη, (σιτάρι, σίκαλη, κριθάρι, βρώμη κ.λπ.), φιστίκια, σόγια, καρύδια, σέλινο, μουστάρδα, σουσάμι και προϊόντα που προέρχονται από αυτά τα τρόφιμα. Στα αλλεργιογόνα περιλαμβάνεται και το διοξείδιο του θείου (SO₂), και τα θειώδη άλατα, όταν περιέχονται σε ένα προϊόν σε ποσότητα μεγαλύτερη ή ίσο των 10 mg/kg (Food and Nutrition Labelling in the European Union).
3. Η καθαρή ποσότητα τροφίμου, σε μάζα εκφρασμένη σε μετρικές μονάδες μέτρησης των στερεών τροφίμων και όγκο εκφρασμένο σε ml ή L εφόσον πρόκειται για υγρά τρόφιμα και ποτά. Όσον αφορά τα στερεά τρόφιμα που περιέχονται σε συσκευασίες στις οποίες περιέχεται και υγρό μέσο πρέπει να αναγράφεται το καθαρό βάρος του στερεού τροφίμου αφού αποστραγγιστεί. Σε συσκευασίες που περιέχουν περισσότερα από 1 αντικείμενα, καθένα εκ' των οποίων περιέχει την ίδια ποσότητα του ίδιου τροφίμου, τότε πρέπει να αναγράφεται το πλήθος των αντικειμένων που περιέχονται στην συσκευασία, εκτός εάν αυτό θεωρείται προφανές, σε συνδυασμό με την καθαρή ποσότητα του κάθε αντικειμένου ξεχωριστά. Στα τρόφιμα, που συνήθως κατά την πώληση αναφέρεται ο αριθμός και όχι η ποσότητά τους, πρέπει να αναγράφεται ο συνολικός τους αριθμός. Ο κανονισμός αυτός αφορά μόνο τα προσυσκευασμένα τρόφιμα που φτάνουν έτοιμα στον καταναλωτή (Food and Nutrition Labelling in the European Union).
4. Η «ημερομηνία ελάχιστης διατήρησης», η οποία εκφράζει το ελάχιστο χρονικό διάστημα στο οποίο το προϊόν διατηρεί τις ιδιότητές του, με την προϋπόθεση πως αποθηκεύεται στις ενδεδειγμένες για αυτό συνθήκες διατήρησης (Food labeling guide 2013).
  - Η «ημερομηνία λήξης» και η ημερομηνία που αναφέρεται στην «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από» δηλώνουν για πόσο καιρό θα παραμείνει φρέσκο το τρόφιμο και θα είναι ασφαλής η κατανάλωσή του. Η «ημερομηνία λήξης» χρησιμοποιείται για τρόφιμα που αλλοιώνονται εύκολα (π.χ. κρέας, αβγά, γαλακτοκομικά). Όλα τα συσκευασμένα νωπά προϊόντα φέρουν ημερομηνία λήξης». Η «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από» χρησιμοποιείται για τρόφιμα που μπορούν να διατηρηθούν περισσότερο καιρό (π.χ. δημητριακά, ρύζι, μπαχαρικά) (Food labeling guide 2013).
  - Η χρονολογία ελάχιστης δραστηριότητας αναγράφεται: Ανάλωση κατά προτίμηση από (εφόσον περιλαμβάνεται η ημερομηνία λήξης). Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος.

Για μερικά ευαλλοιώτα από μικροβιολογική άποψη τρόφιμα , τα οποία για το λόγο αυτό ενδέχεται ύστερα από σύντομο χρονικό διάστημα να αποτελέσουν άμεσο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία (Food labeling guide 2013).

5. Η ποσοστιαία καταγραφή των μεμονωμένων συστατικών ή των κατηγοριών αυτών, του προϊόντος, κατά την στιγμή της χρήσης του. Ο κανονισμός αυτός αφορά όλα εκείνα τα συστατικά των τροφίμων και ποτών που εμφανίζουν σύνδεση με το προϊόν ή υπάρχουν σε εικόνα, φωτογραφία ή γραφική απεικόνιση στην ετικέτα, ή γίνεται ιδιαίτερη επισήμανσή τους σε αυτή, ή θεωρούνται χρήσιμα για τον διαχωρισμό και την σύγκριση ενός τροφίμου από τα υπόλοιπα του είδους του, ή αναφέρονται στην εμπορική του ονομασία. Είναι υποχρεωτικό να αναγράφεται δίπλα στη νόμιμη ονομασία του τροφίμου ή στο όνομα του συστατικού στον κατάλογο των συστατικών. Εξαίρεση στον κανονισμό αποτελούν τα συστατικά εκείνα που χρησιμοποιούνται σε μικροποσότητες κατά την διεργασία της αρωματοποίησης, ορισμένα μείγματα φρούτων και λαχανικών, βότανα, μπαχαρικά και γενικότερα όλα εκείνα τα συστατικά που θεωρείτε πως η προστιθέμενη ποσότητά τους σε ένα προϊόν δεν επηρεάζει την αγορά τους από τους καταναλωτές (Food labeling guide 2013).
6. Το όνομα ή η εταιρική επωνυμία και η διεύθυνση του κατασκευαστή ή του συσκευαστή ή του πωλητή που είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα. Απαιτείται ακριβής αναγνώριση τους σε περίπτωση που θα προκύψει οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την εγγύηση και την ευθύνη απέναντι στους καταναλωτές (Food and Nutrition Labelling in the European Union).
7. Ο τόπος καταγωγής, είναι από τους πιο ελαστικούς όσον αφορά την αυστηρότητα εφαρμογής του κανονισμού. Είναι αυτός της αναγραφής του τόπου καταγωγής ή/και προέλευσης του προϊόντος, ο οποίος εφαρμόζεται όταν η έλλειψη των στοιχείων αυτών θεωρείται πως μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την παραπλάνηση του καταναλωτή. Αντιμετωπίζεται με επιφύλαξη όσον αφορά τον θετικό και αρνητικό αντίκτυπο που έχει ως κανονισμός, με εξαίρεση την προστασία των προϊόντων που έχουν δηλωθεί ως προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.), μεγάλο ποσοστό των οποίων παράγονται αποκλειστικά στην Ελλάδα (Food and Nutrition Labelling in the European Union).
8. Η αναγραφή οποιουδήποτε ιδιαίτερου τρόπου/συνθήκης αποθήκευσης προϊόντος απαιτείται για την ασφάλή του αποθήκευση.
9. Η αναγραφή των οδηγιών χρήσης του προϊόντος, όταν αυτές θεωρούνται απαραίτητες για την σωστή χρήση του από τους καταναλωτές.
10. Η ένταση της περιεχόμενης στο προϊόν αλκοόλης, εκφρασμένης σε ποσοστό % κατ' όγκο, όταν αυτή είναι μεγαλύτερη του 1.2%.
11. Η διατροφική δήλωση, η οποία περιλαμβάνει τα εξής:
  - Την ενεργειακή αξία του τροφίμου, εκφρασμένη σε kcal ή/και kJoule ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.

- Την ποσότητα λιπαρών οξέων εκφρασμένη σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.
- Την ποσότητα κορεσμένων λιπαρών οξέων σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.
- Την ποσότητα υδατανθράκων σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.
- Την ποσότητα πρωτεϊνών σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.
- Την ποσότητα αλατιού σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.

12. Οι ποσότητες αναφοράς για ενήλικες στην Ε.Ε:

- Ενέργεια: 400 kJ/2000 kcal
- Συνολικά λιπαρά 70 g
- Κορεσμένα 20 g
- Υδατάνθρακες 260 g
- Σάκχαρα 90 g
- Πρωτεΐνη 50 g
- Αλάτι 6 g

(Food and Nutrition Labelling in the European Union)

1.5 Υποπεριπτώσεις με υποχρεωτική ή εθελοντική αναφορά

Αφορούν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά ενός τροφίμου:

- Τα μονοακόρεστα λιπαρά οξέα σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.
- Τα πολυακόρεστα λιπαρά οξέα σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.
- Οι πολυόλες σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.
- Το άμυλο σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.
- Οι εδώδιμες ίνες σε g ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ανά μερίδα τροφίμου και εάν ο παρασκευαστής θέλει και ως ποσοστό της κάλυψης των τιμών αναφοράς.
- Οι βιταμίνες A (800 µg), D (5 µg), E (12 mg), K (75 µg), C (80 mg), Θειαμίνη (1,1 mg), Ριβοφλαβίνη (1,4 mg), Νιασίνη (16 mg), Βιταμίνη Β6 (1,4 mg), Φολικό οξύ (200 µg), Βιταμίνη Β12 (2,5µg), Βιοτίνη (50 µg), Παντοθενικό οξύ (6 mg) και τα ανόργανα συστατικά, Κάλιο (2000 mg), Χλώριο (800 mg), Ασβέστιο (800 mg), Φωσφόρος (700 mg), Μαγνήσιο (375 mg),

Σίδηρος (14 mg), Ψευδάργυρος (10 mg), Χαλκός (1 mg), Μαγγάνιο (2 mg), Φθόριο (3,5 mg), Σελήνιο (55μg), Χρώμιο (40 μg), Μολυβδαίνιο (50 μg), Ιώδιο (150μg) εκφρασμένα σε ποσότητα ανά 100 g ή 100 ml τροφίμου ή/και ποσοστό κάλυψης των τιμών αναφοράς που αναφέρονται στις παρενθέσεις.

1.6 Ισχύουσα νομοθεσία στην Ε.Ε.

Οι οριζόντιες νομοθεσίες και κανονισμοί που ισχύουν και στην χώρα μας βασίζονται σε δύο κυρίως Οδηγίες:

- Την Οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000 (Επίσημη Εφημερίδα L 109 της 6ης Μαΐου 2000, σελίδα 29-42) για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων.
- Την Οδηγία 90/496 / ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 (ΕΕ L 276 της 6ης Οκτωβρίου 1990, σ. 40-44) σχετικά με τη διατροφική επισήμανση των τροφίμων.

Οι κάθετα εφαρμοζόμενοι Κανονισμοί της Ε.Ε. αφορούν τον καθορισμό νομικού πλαισίου που να ρυθμίζει ποικίλα θέματα που συνεισφέρουν στην ενημέρωση και την προστασία του καταναλωτή (Food and Nutrition Labelling in the European Union). Ορισμένα από αυτά είναι τα εξής:

- Κανόνες σχετικά με τον ορισμό της ονομασίας και τη σύνθεση των τροφίμων. Έχουν να κάνουν με τον διαχωρισμό μεταξύ διαφορετικών ποικιλιών προϊόντων καφέ και εκχυλισμάτων κιχωρίου, ζελέ, γάλατος αυξημένης διατηρησιμότητας, την ύπαρξη ερουκικού οξέος σε έλαια, καζεϊνών κακάο και προϊόντων σοκολάτας, μελιού, ορισμένων σακχάρων, χυμών και μαρμελάδων φρούτων, και προσδίδουν την κατάλληλη νομική ονομασία για το εκάστοτε προϊόν με βάση την τήρηση των απαιτούμενων προδιαγραφών (Food and Nutrition Labelling in the European Union).
- Κανόνες που εφαρμόζονται σε συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων Σκοπός αυτής της κατηγορίας κανονισμών είναι η προστασία των συμφερόντων των παραγωγών, η διευκόλυνση των καταναλωτών στον διαχωρισμό ομοειδών προϊόντων με κριτήριο την ποιότητά τους και η ανιχνευσιμότητα των τροφίμων και ποτών που διατίθενται ελεύθερα στην ευρωπαϊκή κοινότητα, όπως είναι τα φρούτα, τα λαχανικά, το μοσχαρίσιο κρέας, το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, διάφορα έλαια, το ελαιόλαδο, τα προϊόντα επάλειψης, το κρασί, ορισμένα αλκοολούχα ποτά. Αυτοί υποχρεώνουν σε χρήση συγκεκριμένης ονομασίας, αναγραφής βαθμολογημένης ποιότητας του προϊόντος με βάση προκαθορισμένα πρότυπα, αναγραφή της χώρας προελεύσεως, αναγραφή τυχόν περιγραφικών προτύπων, της ποικιλίας που ανήκει το τρόφιμο, της μεθόδου επεξεργασίας που εφαρμόστηκε και της κατάστασης που αυτό διατίθεται στην αγορά. στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ε.Ε. (Food and Nutrition Labelling in the European Union).

- Κανόνες που εφαρμόζονται σε τρόφιμα που περιέχουν γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς ή έχουν χρησιμοποιηθεί τέτοιοι ως βοηθητικοί τεχνολογικοί παράγοντες για την ανάπτυξη του τελικού προϊόντος. Στην ετικέτα του τροφίμου πρέπει να αναφέρεται η ύπαρξη/χρήση των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, οποιαδήποτε τυχόν διαφορά προκύπτει σε σχέση με το συμβατικό αντίστοιχο τρόφιμο και έχει να κάνει με τον τρόπο χρήσης του, την διατροφική αξία, την ασφάλεια, τις επιπτώσεις στην υγεία ορισμένων ομάδων του πληθυσμού, την διαφορά στην χρήση του, τυχόν ηθικά ή θρησκευτικά ζητήματα που μπορεί να προκύπτουν από τη χρήση του. Επίσης πρέπει από την στιγμή που εισέρχεται στην αλυσίδα παρασκευής ο/οι γενετικά τροποποιημένος/-οι μηχανισμός/-οί, μέχρι και για 5 χρόνια μετά την παρασκευή του τελικού προϊόντος να είναι δυνατή η διαφανής ιχνηλασιμότητα του τρόπου που έγινε η σχετική επεξεργασία στο προϊόν.
- Κανόνες που σχετίζονται με την επίτευξη της μέγιστης δυνατής ιχνηλασιμότητας, που όσον αφορά την ετικέτα έχει συνήθως να κάνει με την αναγραφή σε αυτήν του αριθμού παρτίδας, ενός barcode, και άλλων στοιχείων που οδηγούν προς τα πίσω από τον χώρο διάθεσης μέχρι την παραγωγή των πρώτων υλών και δημιουργούν μια δικλίδα ασφαλείας σε περίπτωση που κάτι ξεφύγει από τα στάνταρ ασφαλείας και οδηγεί σε άμεσες ενέργειες εξασφάλισης της αποφυγής εκτεταμένων και μαζικών συνεπειών στην υγεία των καταναλωτών (Food and Nutrition Labelling in the European Union). Παραδείγματα εφαρμογής της ιχνηλασιμότητας είναι οι ανακλήσεις συγκεκριμένων παρτίδων από συγκεκριμένα προϊόντα από τον Ε.Φ.Ε.Τ. όταν σε αυτά διαπιστώνεται κάποιο σφάλμα στην διαδικασία.

1.7 Διατροφικοί ισχυρισμοί και ισχυρισμοί υγείας στην Ε.Ε.

Το τέλος του Β' παγκόσμιου πολέμου σηματοδότησε μια καινούργια αρχή για την ανθρωπότητα και ιδιαίτερα για τις δυτικές κοινωνίες στις οποίες βελτιώθηκε ραγδαία το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο των ανθρώπων μέσω της ανάπτυξης της τεχνολογίας που είχε ως αποτέλεσμα την βελτίωση της διαβίωσης. Με αυτό το τρόπο λόγω της τεχνολογίας μειώθηκε σε σημαντικό ποσοστό οι χειρωνακτική εργασία με ταυτόχρονη αύξηση των καθιστικών επαγγελμάτων, καθώς επίσης και των μέσων μεταφοράς.

Όλα αυτά οδήγησαν με την σειρά τους στην αύξηση του επιπολασμού της παχυσαρκίας ως αποτέλεσμα του πλεονάσματος θερμίδων που προέκυψε από τις παραπάνω αιτίες. Στις δυτικές κοινωνίες τις τελευταίες δεκαετίες και ιδίως μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο, η ραγδαία οικονομική ανάπτυξη οδήγησε σε σημαντική βελτίωση του κοινωνικού, οικονομικού επιπέδου των πολιτών και κατά συνέπεια του επιπέδου διαβίωσής τους.

Έτσι, επήλθε αντικατάσταση χειρωνακτικών επαγγελμάτων αλλά και εργασιών για το σπίτι με καθιστικά επαγγέλματα και τεχνολογικές λύσεις και ευκολίες, οι μετακινήσεις άλλαξαν ριζικά αφού πλέον δεν νοείται μεγάλη μετακίνηση με τα πόδια αλλά κυρίως με μηχανοκίνητα οχήματα, ενώ ταυτόχρονα η εντατικοποίηση της παραγωγής έχει ως αποτέλεσμα, τουλάχιστον στα κράτη του δυτικού κόσμου, την αύξηση της κατανάλωσης τροφής.

Ο συνδυασμός αυτός έχει προκαλέσει σημαντική αύξηση του επιπολασμού της παχυσαρκίας με ραγδαίους ρυθμούς σε σχέση με πριν από 50 ή 60 χρόνια. Τα τελευταία χρόνια ραγδαία αύξηση των υπέρβαρων και παχύσαρκων ατόμων εμφανίζεται σε χώρες αναπτυσσόμενες, οι οποίες μέχρι πρότινος αντιμετώπιζαν σοβαρό πρόβλημα επιπολασμού του υποσιτισμού, ενώ τώρα αντιμετωπίζουν το συνδυασμό του με το κόστος αντιμετώπισης της παχυσαρκίας, ως αποτέλεσμα της αστικοποίησης και της αλλαγής τρόπου ζωής μεγάλου μέρους του πληθυσμού, που μέχρι τώρα ζούσε σε αγροτικές περιοχές με τον ανάλογο τρόπο διαβίωσης (Nutrition labels and health claims: the global regulatory environment).

Οι ισχυρισμοί που γίνονται από τους παρασκευαστές των τροφίμων χωρίζονται στις εξής δύο κύριες κατηγορίες:

1. Ισχυρισμοί υγείας: Με βάση το πλαίσιο 1924/2006 της Ε.Ε., ως τέτοιοι ορίζονται οι ισχυρισμοί που δηλώνουν, ή υπονοούν μια συσχέτιση μεταξύ μιας κατηγορίας τροφίμων, ή ενός μεμονωμένου τροφίμου και της υγείας. Παραδείγματα αυτού του είδους είναι οι ισχυρισμοί λειτουργίας, η μείωση του κινδύνου εμφάνισης ασθενειών ή οι ισχυρισμοί σχετικά με την ανάπτυξη των παιδιών.

Οι αξιώσεις των ισχυρισμών υγείας πρέπει να βασίζονται σε γενικώς αποδεκτές και τεκμηριωμένες επιστημονικές γνώσεις και αποκαλούνται "αξίες του άρθρου 13.1", π.χ. "Αυτό το προϊόν περιέχει ασβέστιο, Το ασβέστιο αποτελεί δομικό στοιχεί των δοντιών και των οστών και είναι απαραίτητο για να αναπτυχθούν.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και του συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006, απαγορεύονται οι ισχυρισμοί υγείας όταν:

- υπονοείται είναι δυνατόν να επηρεαστεί αρνητικά η υγεία από τη μη κατανάλωση του τροφίμου
- αναφέρονται στον ρυθμό ή την ποσότητα δυνατότητας απώλειας βάρους
- που αναφέρονται σε συστάσεις μεμονωμένων ιατρών ή επαγγελματιών στον τομέα της υγείας και άλλων ενώσεων που δεν είναι κοινοτικά ή εθνικά πιστοποιημένοι για τον έλεγχο και την έγκριση τέτοιων ισχυρισμών (Nutrition labels and health claims: the global regulatory environment).

2. Διατροφικοί ισχυρισμοί: Είναι οι ισχυρισμοί που αναφέρουν, προτείνουν ή υπονοούν πως ένα συγκεκριμένο τρόφιμο έχει ιδιαίτερες διατροφικές ιδιότητες εξαιτίας της ενέργειας που παρέχει ή των θρεπτικών στοιχείων που περιέχει. Παραδείγματα τέτοιων ισχυρισμών είναι η αναφορά ενός περιεχόμενου συστατικού, ή η σύγκριση του προϊόντος με ομοειδή του που περιέχουν λιγότερο/περισσότερο από ένα συγκεκριμένο συστατικό, γεγονός που προφανώς υπονοεί πως το καθιστά ποιοτικότερο. Παραδείγματα διατροφικών ισχυρισμών είναι η χρήση εκφράσεων όπως, πλούσιο σε, ελεύθερο λίπους, μειωμένης περιεκτικότητας σε λίπος, μειωμένης ενέργειας, χαμηλό σε ζάχαρη, πλούσιο σε ασβέστιο (Nutrition labels and health claims: the global regulatory environment).

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται οποιοσδήποτε ισχυρισμός, υγείας ή διατροφικός, που χρησιμοποιείται στην επισήμανση, τη διαφήμιση ή την παρουσίαση ενός τροφίμου, να εμφανίζει κάποιο από τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Ο ισχυρισμός να έχει ψευδή, διφορούμενη ή παραπλανητική διατύπωση
- Να προκαλεί ανασφάλεια και αμφιβολίες σχετικά με την καταλληλότητα και την θρεπτική επάρκεια άλλων τροφίμων
- Να ενθαρρύνει ή να θεωρεί αποδεκτή την υπερκατανάλωση ενός συγκεκριμένου τροφίμου
- Να δηλώνει, υποδηλώνει ή υπονοεί πως μια ισορροπημένη και ποικίλη διατροφή γενικά, δεν μπορεί να καλύψει θρεπτικά έναν μέσο υγιή άνθρωπο
- Να αναφέρεται σε αλλαγές της λειτουργίας και του μεταβολισμού του οργανισμού με οποιοδήποτε τρόπο, λεκτικό ή απεικονιστικό, που μπορεί να προκαλέσουν αίσθημα φόβου στον καταναλωτή, αποσκοπώντας στην εκμετάλλευση αυτού του φόβου
- Να αναγράφεται σε αλκοολούχα ποτά ή τρόφιμα "ανθυγιεινού προφίλ", π.χ. με υψηλή περιεκτικότητα κορεσμένων ή trans λιπαρών οξέων, εκτός του διατροφικού ισχυρισμού "μειωμένη περιεκτικότητα"
- Να περιγράφει υπερβολικά μη επιστημονικά τεκμηριωμένα αποτελέσματα.
- Να περιγράφει γενικά, μη εξειδικευμένα θετικά αποτελέσματα στην υγεία και την ευεξία
- Να τονίζει ιδιαίτερα τον κίνδυνο εκδήλωσης ασθένειας.
- Να περιγράφει επιρροές στην ψυχική υγεία και την συμπεριφορά του καταναλωτή
- Να οδηγεί τους καταναλωτές στην αποφυγή της ιατρικής παρακολούθησης και φαρμακευτικής θεραπείας, όπου αυτό ενδείκνυται (Nutrition labels and health claims: the global regulatory environment).

Επίσης, κάθε ισχυρισμός, με βάση το είδος των αποτελεσμάτων που επικαλείται, θα πρέπει να συνοδεύεται από αναγραφή: του μέγιστου ασφαλούς ή R.D.A. της ποσότητας του τροφίμου που απαιτείται να καταναλωθεί ώστε να επέλθει το αποτέλεσμά του ισχυρισμού προειδοποιήσεων εάν τυχόν το τρόφιμο εγκυμονεί κινδύνους για συγκεκριμένους πληθυσμούς των τροφίμων με τα οποία το τρόφιμο που φέρει τον ισχυρισμό συγκρίνεται, εφόσον αυτός είναι συγκριτικός του γεγονότος πως η εκδήλωση μιας ασθένειας είναι πολυπαραγοντική (Food and Nutrition Labelling in the European Union).

Ισχυρισμοί διατροφής	Προϋποθέσεις χρήσης

Χαμηλή ενεργειακή αξία	το προϊόν δεν περιέχει περισσότερες από 40 kcal(170 kJ)/100 g για στερεές τροφές 20 kcal(80 kJ)/100 ml για υγρές τροφές Για τα επιτραπέζια γλυκαντικά, ισχύει το όριο των 4 kcal (17 kJ)/μερίδα, με ισοδύναμες γλυκαντικές ιδιότητες 6g καλαμοσακχάρου (περίπου 1 κουταλάκι του γλυκού καλαμοσακχάρου)
Μειωμένη ενεργειακή αξία	η ενεργειακή αξία έχει μειωθεί κατά 30 % τουλάχιστον, με ένδειξη του ή των χαρακτηριστικών που μειώνουν τη συνολική ενεργειακή αξία του τροφίμου
Χωρίς ενεργειακή αξία	το προϊόν δεν περιέχει περισσότερες από 4 kcal (17 kJ)/100 ml. Για τα επιτραπέζια γλυκαντικά, ισχύει το όριο των 0,4 kcal (1,7 kJ)/μερίδα, με ισοδύναμες γλυκαντικές ιδιότητες 6g καλαμοσακχάρου (περίπου 1 κουταλάκι του γλυκού καλαμοσακχάρου)
Χαμηλά λιπαρά	το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 3 g λιπαρών ανά 100 g για στερεές τροφές ή 1,5g λιπαρών ανά 100 ml για υγρές τροφές (1,8g λιπαρών ανά 100 ml για το ημιαποβουτυρωμένο γάλα)
Χωρίς λιπαρά	το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,5g λιπαρών ανά 100 g ή 100 ml. Ωστόσο, απαγορεύονται οι ισχυρισμοί που εκφράζονται ως "X % χωρίς λιπαρά
Χαμηλά κορεσμένα λιπαρά	το άθροισμα των κορεσμένων λιπαρών οξέων και των trans λιπαρών οξέων στο προϊόν δεν υπερβαίνει τα 1,5 g ανά 100 g για στερεές τροφές ή 0,75 g ανά 100 ml για υγρές τροφές και σε κάθε περίπτωση, το άθροισμα των κορεσμένων λιπαρών οξέων και των transλιπαρών οξέων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 10 % της ενεργειακής αξίας
Χωρίς κορεσμένα λιπαρά	το άθροισμα των κορεσμένων λιπαρών και των trans λιπαρών οξέων δεν υπερβαίνει τα 0,1 48g κορεσμένων λιπαρών ανά 100 g ή 100 ml
Χαμηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα	το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 5 g σακχάρων ανά 100 g για στερεές τροφές ή 2,5 g σακχάρων ανά 100 ml για υγρές τροφές
Χωρίς σάκχαρα	το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,5 g σακχάρων ανά 100 g ή 100 ml

Χωρίς πρόσθετα Σάκχαρα	το προϊόν δεν περιέχει πρόσθετους μονοσακχαρίτες ή δισακχαρίτες ή άλλο τρόφιμο που χρησιμοποιείται για τις γλυκαντικές του ιδιότητες. Εάν υπάρχουν φυσικά σάκχαρα στο τρόφιμο, η επισήμανση θα πρέπει να φέρει και την ακόλουθη ένδειξη: "ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΦΥΣΙΚΑ ΣΑΚΧΑΡΑ"
Χαμηλή περιεκτικότητα σε νάτριο/αλάτι	το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,12g νατρίου, ή ισοδύναμη ποσότητα αλατιού, ανά 100g ή ανά 100ml. Για τα νερά, πλην των φυσικών μεταλλικών νερών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 80/777/ΕΟΚ, η τιμή αυτή δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2 mg νατρίου ανά 100 ml
Πολύ χαμηλή περιεκτικότητα σε νάτριο/αλάτι	το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,04 g νατρίου, ή ισοδύναμη ποσότητα αλατιού, ανά 100 g ή ανά 100 ml. Ισχυρισμός αυτός δεν χρησιμοποιείται για τα φυσικά μεταλλικά νερά και τα άλλα νερά.
Χωρίς νάτριο ή αλάτι	το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,005 g νατρίου, ή ισοδύναμη ποσότητα αλατιού, ανά 100 g
Πηγή εδώδιμων ινών	το προϊόν περιέχει τουλάχιστον 3 g εδώδιμων ινών ανά 100g ή τουλάχιστον 1,5 g εδώδιμων ινών ανά 100 kcal
Υψηλή περιεκτικότητα εδώδιμων ινών	το προϊόν περιέχει τουλάχιστον 6 g εδώδιμων ινών ανά 100 g ή σε εδώδιμες ίνες τουλάχιστον 3 g εδώδιμων ινών ανά 100 kcal
Πηγή πρωτεϊνών	τουλάχιστον το 12% της ενεργειακής αξίας του τροφίμου παρέχεται από πρωτεΐνες
Πηγή όνομα βιταμίνης/ων ή μετάλλων (ανόργανων αλάτων)	Το προϊόν περιέχει τουλάχιστον σημαντική ποσότητα, κατά το Παράρτημα της Οδηγίας 90/496/ΕΟΚ, ή ποσότητα βάσει παρεκκλίσεων που παρέχονται κατά το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 για την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων στοιχείων και ορισμένων άλλων άλατος/ων] ουσιών στα τρόφιμα
Υψηλή περιεκτικότητα όνομα βιταμίνης/ων ή μετάλλων(ανόργανων αλάτων)	το προϊόν περιέχει τουλάχιστον τη διπλάσια ποσότητα από την «πηγή»
περιέχει ονομασία της θρεπτικής ουσίας ή των ουσιών.	ο προϊόν είναι σύμφωνο με όλες τις εφαρμοστέες διατάξεις του παρόντος Κανονισμού και ιδίως το άρθρο 5. Για τις βιταμίνες και τα ανόργανα άλατα, ισχύουν οι όροι για τη χρήση του ισχυρισμού "πηγή"
Αυξημένη περιεκτικότητα (ονομασία της θρεπτικής ουσίας/ων)	το προϊόν πληροί τις προϋποθέσεις για τον ισχυρισμό "πηγή" και η περιεκτικότητα έχει αυξηθεί τουλάχιστον κατά 30% σε σύγκριση με παρόμοιο προϊόν
Μειωμένη περιεκτικότητα (ονομασία της	η περιεκτικότητα έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 30 % σε σύγκριση με παρόμοιο προϊόν, εκτός από την περίπτωση

θρεπτικής ουσίας/ων)	ιχνοστοιχείων όπου επιτρέπεται διαφορά της τάξης του 10% ως προς τις τιμές αναφοράς που ορίζονται με την οδηγία 90/496/ΕΟΚ, Μειωμένων θερμίδων (light/lite) και του νατρίου, ή της ισοδύναμης τιμής νατρίου, όπου επιτρέπεται διαφορά της τάξης του 25%
Μειωμένων θερμίδων (light/lite)	πρέπει να πληροί τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές που καθορίζονται για τον όρο "μειωμένο". Ο ισχυρισμός πρέπει επίσης να συνοδεύεται από ένδειξη του ή των χαρακτηριστικών που καθιστούν το προϊόν "light" ή "lite"
Εκ φύσεως / φυσικό	Στην περίπτωση τροφίμων τα οποία εκ φύσεως πληρούν την ή τις προϋποθέσεις που ορίζονται με το παρόν παράρτημα, ο όρος "εκ φύσεως/φυσικό" μπορεί να χρησιμοποιηθεί προτασσίμως του ισχυρισμού
Πηγή ω-3 λιπαρών οξέων	το προϊόν περιέχει τουλάχιστον 0,3 g α-λινολενικού οξέως ανά 100g και ανά 100kcal ή τουλάχιστον 40 mg άθροισμα εικοσιπενταενοϊκού οξέος (DHA) και εικοσιδυαεξαενοϊκού οξέως (EPA) ανά 100 g και ανά 100 kcal
Υψηλή περιεκτικότητα σε ω-3 λιπαρά οξέα	το προϊόν περιέχει τουλάχιστον 0,6 g α-λινολενικού οξέος ανά 100g και ανά 100 kcal ή τουλάχιστον 80 mg άθροισμα εικοσιπενταενοϊκού οξέος (DHA) και εικοσιδυαεξαενοϊκού οξέως (EPA) ανά 100 g και ανά 100 kcal
Υψηλή περιεκτικότητα σε μονοακόρεστα λιπαρά οξέα	το 45% των λιπαρών οξέων που είναι παρόντα στο προϊόν προέρχονται από μονοακόρεστα λιπαρά, υπό τον όρο ότι τα μονοακόρεστα λιπαρά παρέχουν περισσότερο από το 20% της ενέργειας του προϊόντος
Υψηλή περιεκτικότητα σε πολυακόρεστα λιπαρά	τουλάχιστον το 45% των λιπαρών οξέων που είναι παρόντα στο προϊόν προέρχονται από πολυακόρεστα λιπαρά, υπό τον όρο ότι τα πολυακόρεστα λιπαρά παρέχουν περισσότερο από το 20% της ενέργειας του προϊόντος
Υψηλή περιεκτικότητα σε ακόρεστα λιπαρά	το 70% των λιπαρών οξέων που είναι παρόντα στο προϊόν προέρχονται από ακόρεστα λιπαρά, υπό τον όρο ότι τα ακόρεστα λιπαρά παρέχουν περισσότερο από το 20% της ενέργειας του προϊόντος

(food labeling guide 2013; Nutrition labels and health claims: the global regulatory environment)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2.1 Τρόποι διατροφικής ενημέρωσης

Η απαίτηση για υιοθέτηση πιο σωστών και υγιεινών διατροφικών συνηθειών και η αναγκαιότητα των καταναλωτών για περαιτέρω πληροφορίες, είχαν ως αποτέλεσμα την δημιουργία διαφορετικών τρόπων διατροφικής ενημέρωσης οι οποίοι εφαρμόζονται στα τρόφιμα που κυκλοφορούν στην αγορά φέροντας σχεδόν όλα διατροφική επισήμανση στη συσκευασία τους.

Με την πάροδο των χρόνων βλέπουμε πως η διατροφική ενημέρωση συναντάται ακόμη και σε χώρους μαζικής εστίασης όπως για παράδειγμα αλυσίδες ταχυφαγείων και εστιατορίων, όπου προέρχονται διατροφικές πληροφορίες για τα πιάτα που σερβίρονται. Οι πληροφορίες αυτές είναι εφικτές μέσω των μενού των εστιατορίων αλλά και μέσω ηλεκτρονικών ιστοσελίδων.

Οι πιο συνήθεις μέθοδοι διατροφικής επισήμανσης που χρησιμοποιούνται είναι οι ακόλουθοι:

- Διατροφικές Ετικέτες- Nutrition Facts (USA)
- Ενδεικτική Ημερίσια Πρόσληψη- GDAs (EU)
- Σύστημα φωτεινού σηματοδότη-Traffic light labeling (UK)
- Calorie posting (USA)

Διατροφικές ετικέτες – Nutrition facts: Πρωτοεμφανίστηκαν στην Αμερική το 1990 και οι πληροφορίες που έχει μια διατροφική ετικέτα περιλαμβάνει την ποσότητα αλλά και το περιεχόμενο της κάθε μερίδας. Ακολουθώς δίνεται η σύσταση ανά μερίδα σε ενέργεια και η ενέργεια που προέρχεται από το λίπος. Αναγράφονται επίσης η σύσταση σε λίπος, κορεσμένο λίπος, trans λιπαρά, χοληστερόλη, νάτριο, υδατάνθρακες, φυτικές ίνες, σάκχαρα και πρωτεΐνη.

Ενδεικτική Ημερήσια Πρόσληψη - GDAs: Είναι ένας οδηγός για την ποσότητα της ενέργειας και ορισμένων θρεπτικών συστατικών που περιέχονται σε μια μερίδα συσκευασμένου τροφίμου και παρουσιάζει με μια ματιά το ποσοστό που καλύπτει το καθένα στις ημερήσιες διατροφικές ανάγκες ενός υγιούς ενήλικα. Το σύστημα GDAs βρίσκεται στην μπροστινή πλευρά της συσκευασίας και παρέχει τις διατροφικές πληροφορίες ανά τεμάχιο ή μερίδα προϊόντος (Food labeling guide, 2013).

Σύστημα φωτεινού σηματοδότη - Traffic light labeling: Το σύστημα αυτό χρησιμοποιεί χρώματα με σκοπό να υποδείξουν, εάν η περιεκτικότητα ενός τροφίμου σε θρεπτικά συστατικά αλλά και σε ενέργεια είναι υψηλή, μέση ή χαμηλή ανά 100g ή ml προϊόντος. Το σύστημα του φωτεινού σηματοδότη είναι ο πιο πρόσφατος τρόπος διατροφικής ενημέρωσης ο οποίος δημιουργήθηκε από μια ανεξάρτητη κυβερνητική υπηρεσία της Αγγλίας την Food Standards Agency's (FSA) για την προστασία της δημόσιας υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών σε σχέση με τα τρόφιμα (Food labeling guide, 2013).

Πρόγραμμα FLABEL: Το πρόγραμμα FLABEL είναι μία ερευνητική κοινοπραξία, όπου συμμετέχουν 12 συνεργάτες εκ των οποίων ακαδημαϊκοί, πωλητές λιανικής οι οποίοι προέρχονται από 8 διαφορετικές Ευρωπαϊκές χώρες. Στο πρόγραμμα αυτό συγκεντρώνονται εξειδικευμένες

γνώσεις που απασχολούν τους τομείς της διατροφής, της συμπεριφοράς του καταναλωτή αλλά και της έρευνας αγοράς. Στόχος του προγράμματος: Το πρόγραμμα FLABEL στοχεύει συγκεκριμένα στην ανακάλυψη αν οι διατροφικές πληροφορίες επηρεάζουν τους καταναλωτές στο να επιλέξουν τα τρόφιμα τους, πόσο δυνατή είναι αυτή η επιρροή, κάτω από ποιες συνθήκες εμφανίζεται και πού οφείλεται αλλά και αν το αποτέλεσμα διαφέρει ανάμεσα στις διάφορες ομάδες καταναλωτών

Σκοπός του είναι: Να καθοριστεί το πόσο επηρεάζουν οι διατροφικές πληροφορίες που βρίσκονται στα τρόφιμα τις διατροφικές επιλογές, τις συνήθειες των καταναλωτών αλλά και θέματα υγείας που έχουν άμεση σχέση με το φαγητό, αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας ένα ενιαίο ερμηνευτικό πλαίσιο. Να παρέχει τις επιστημονικές βάσεις για την χρήση διατροφικών πληροφοριών που υπάρχουν στα τρόφιμα, με στόχο να χρησιμοποιηθούν από κοινού από οργανισμούς της Ε.Ε, βιομηχανίες τροφίμων αλλά και από μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις (Food and Nutrition Labelling in the European Union).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3.1 Πειραματικές έρευνες σχετικές με την διατροφική ετικέτα

Μέχρι τώρα έχει γίνει σαφής η ανάγκη περιορισμού του επιπολασμού της παχυσαρκίας αλλά και της αύξησης του βάρους πέραν του φυσιολογικού εν γένει, καθώς είναι δυνητικά υπεύθυνη για την εκδήλωση των πλέον θανατηφόρων ασθενειών σε επίπεδο συχνότητας στον πληθυσμό. Ταυτόχρονα, οι καταναλωτές επιδιώκουν να ενημερώνονται ώστε να λειτουργούν πλέον ασφαλώς, έξυπνα και κατάλληλα για την αγορά των κατάλληλων για αυτούς τροφίμων που θα τους εξασφαλίσουν υγεία, ευεξία και γενικά καλύτερο τρόπο ζωής.

Οι νόμοι και οι κανονισμοί της Ελλάδας και της Κύπρου και εν γένει της Ε.Ε., έρχονται να προστατεύσουν τους καταναλωτές από το να παραπλανηθούν από ανακριβείς και μη επιστημονικά τεκμηριωμένες δηλώσεις των επιχειρήσεων που έχουν ως σκοπό την μεγιστοποίηση του κέρδους τους και το να ξεπεράσουν τον ανταγωνισμό. Εκτός από έλεγχο της εγκυρότητας τυχών ισχυρισμών, η νομοθεσία επιβάλλει και την υποχρεωτική αναγραφή, τουλάχιστον σε όλα τα προσυσκευασμένα τρόφιμα και ποτά, αλλά και όσα αναφέρουν διατροφικούς ισχυρισμούς και ισχυρισμούς υγείας, την διατροφική δήλωση που περιέχει όλα τα βασικά στοιχεία του τροφίμου, σε συνδυασμό με τα συστατικά του, που επιτρέπουν τον καταναλωτή να προβεί σε συνειδητή και ενημερωμένη επιλογή.

Τα ερωτήματα όμως που προκύπτουν, είναι το κατά πόσο οι καταναλωτές όντως αναγινώσκουν την διατροφική ετικέτα ενός προϊόντος πριν το αγοράσουν, ποιοι μπορεί να είναι οι παράγοντες που τους επηρεάζουν στο να το κάνουν, κατά πόσο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να αγοράσουν ένα τρόφιμο, εάν έχουν την ικανότητα να κατανοήσουν το νόημά της και να αξιολογήσουν επαρκώς τις πληροφορίες που τους δίνονται και πάρα πολλά άλλα που θα μας κάνουν μακροχρόνια να κατανοήσουμε περισσότερο το πώς μπορεί η διατροφική ετικέτα να επιτύχει αποτελεσματικότερα τους σκοπούς της όσον αφορά την προστασία και εξυπηρέτηση των καταναλωτών (Nutrition labels and health claims: the global regulatory environment).

3.1.1 Μελέτη στις διατροφικές ετικέτες ως μέσων προαγωγής της καλής υγείας

Οι Gaia Claudia, Viviana Viola, Francesca Bianchi, Elia Croce, Elisabetta Ceretti από το πανεπιστήμιο της Μπρέσια στην Ιταλία ανέπτυξαν ένα ερωτηματολόγιο από 20 ερωτήσεις και το διέθεσαν μέσω προγράμματος ανοιχτού κώδικα, στο οποίο συμμετείχαν 226 άτομα και διήρκησε από το Ιανουάριο έως το Μάρτιο του 2016, μέσω του μέσου μαζικής επικοινωνίας (facebook) (<http://igiene.unibs.it/indagini/index.php/621542?lang=it>).

Το σχετικό ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από 3 στάδια ερωτήσεων, χωρίς διάκριση στην επιλογή των εθελοντών. Στο πρώτο στάδιο ερωτήσεων ζητήθηκε η επιλογή των καταστημάτων τροφίμων, η στάση τους απέναντι στην διατροφική ετικέτα και η επιλογή των τροφίμων. Στο δεύτερο στάδιο, η γνώση στα διατροφικά στοιχεία που αναγράφονται στην ετικέτα, διατροφικά εργαλεία που χρησιμοποιούν στην εκτίμηση και τέλος η πηγή ενημέρωσης τους απάνω στην διατροφική ετικέτα. Τέλος, ζητήθηκαν διάφοροι σωματομετρικοί δείκτες όπως το φύλο, ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, ύψος, βάρος, τυχόν αλλεργία ή δυσανοχή σε κάποιο συστατικό.

Τα αποτελέσματα του δείγματος έδειξαν πως ο δείκτης μάζας σώματος (ΔΜΣ) ήταν κανονικός, με όρια 18,5-22,5 των γυναικών να κυμαίνονται στο 90% και των ανδρών στο 65% των ερωτηθέντων. Το 80% των ερωτηθέντων ανεξαρτήτου φύλου απάντησε πως έχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Η πλειοψηφία 66% δηλώνει πως ψωνίζει 1-2 φορές την εβδομάδα με 17,7% να ψωνίζουν συχνότερα. Σε ερώτηση στην επιλογή διατροφικών ετικετών με κριτήριο την επιλογή της λίστας συστατικών ή στην διατροφική αξία χωρίς την επίδειξη της εταιρείας παρασκευής, δόθηκαν τριών ειδών κριτσίνια, χυμοί φρούτων και σοκολάτας με ξηρούς καρπούς τα αποτελέσματα έδειξαν:

- όσον αφορά την λίστα των συστατικών τα κριτσίνια με το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο επιλέχθηκε από το 50% των ερωτηθέντων, ακολουθούμενο από τα κριτσίνια με οργανικά συστατικά σε ποσοστό 30 %.
- Στην επιλογή του χυμού στο οποίο αναγραφόταν πως δεν περιείχε συντηρητικά, χρωστικές και αρώματα επισημάνθηκε από το δείγμα σε ποσοστό (85%) ως παιδικό, ωστόσο στην επιλογή του προϊόντος το οργανικό επιλέχθηκε 48% σε αντίθεση με το χυμό που περιείχε περισσότερη ποσότητα φρούτων.
- Στην επιλογή της σοκολάτας ως προς τη καλύτερη σύνθεση των συστατικών σε ποσοστό ανήρθε σε 58%.
- Όσον αφορά τα διατροφικά στοιχεία σε ποσοστό σχεδόν 70% επιλέχθηκαν ως αυτά που είναι πιο υγιεινά με την σειρά προτίμησης αυτά που έχουν λιγότερα λιπαρά 47%, με λιγότερο αλάτι 22% και αυτά με λιγότερη θερμιδική αξία 17% σε σύγκριση με τα άλλα.
- Επιπρόσθετα τα τρόφιμα που συνδύαζαν ένα καλύτερο διατροφικό προφίλ με συνδυασμό με καλύτερη σύνθεση συστατικών επιλέχθηκε από τα άτομα που έχουν γνώσεις στην ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας σε ποσοστό στατιστικής σημαντικότητας(($P=0.001$), καθώς επίσης είχαν ανώτατη εκπαίδευση.

- Τέλος, σε ποσοστό στατιστικής σημαντικότητας ($P=0.003$) οι γυναίκες ενδιαφέρονται περισσότερο για την περιεκτικότητα σε συστατικά των τροφίμων (Are food labels effective as a means of health prevention?).

3.1.2 Η σχέση ανάμεσα στην ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας με την κατανάλωση νατρίου

Σε μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Donglan Zhang, Yan Li, Guijing Wang, Andrew E. Moran και José A. Pagán, που είχε ως σκοπό να ερευνηθεί την σχέση που έχει η ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας στην πρόσληψη νατρίου. Το πείραμα έλαβε χώρα στην Αμερική το 2007, αλλά τα αποτελέσματα της έρευνας ήρθαν στο φως το 2016 στο περιοδικό American Journal of Preventive Medicine. Το συμπληρωματικό μοντέλο FCBS, το οποίο είναι μέρος του εθνικού συστήματος υγείας και του διατροφικού κέντρου ερευνών της Αμερικής με την ονομασία (NHES).

Το 2007 το αμερικάνικο τμήμα της αγροτικής οικονομίας συνέλεξε δεδομένα, όπως διατροφικές συνήθειες, στάσεις, και συμπεριφορές για λογαριασμό του (NHES) καθώς και επίσης 2 ημέρες ανάκληση 24ώρου διατροφικού ιστορικού. Το δείγμα αποτελούνταν από 7.040 άτομα ηλικίας >20 ετών και χωρίστηκε σε 2 μέρη από τα άτομα τα όποια διάβαζαν πάντα ή τις πιο πολλές φορές την διατροφική ετικέτα και στην κατηγορία η οποία αποτελούνταν από τα άτομα που μερικές φορές, σπάνια ή ποτέ το οποίο ανήκουν οι μη αναγνώστες.

Τα δεδομένα εξήχθησαν με γνώμονα τις εξής προϋποθέσεις:

- 1) την καθημερινή δόση νατρίου η οποία μετρήθηκε από την συνηθισμένη καθημερινή κατανάλωσή σύμφωνα με την ανάκληση του 24ώρου κατά την προετοιμασία του φαγητού.
- 2) Την διαθεσιμότητα αλμυρών εδεσμάτων στο σπίτι, κατηγοριοποιήθηκαν ως προς την διαθεσιμότητα πάντα, μερικές φορές, σπάνια ποτέ.
- 3) Την συχνότητα κατανάλωσης παγωμένων γευμάτων όπως πίτσες και τα παρεμφερή τρόφιμα, ακολουθούμενη από την ερώτηση πόσες φορές κατανάλωσες στο διάστημα των τελευταίων 30 ημερών.

Τα αποτελέσματα έδειξαν τα εξής:

- Τα άτομα που διαβάζουν πάντα ή σχεδόν πάντα τις ετικέτες ήταν στο 41.4% (2913) και διέφερε στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας ($p > 0,001$).
- Τα άτομα που διάβαζαν τις ετικέτες κατανάλωναν μέσο όρο 3,328 mg νατρίου την ημέρα περίπου 10% λιγότερο από τους μη αναγνώστες των ετικετών. Επιπλέον 58% των αναγνωστών δήλωσε πως έχουν πάντα ή σχεδόν πάντα στο σπίτι διαθέσιμα τρόφιμα πλούσια σε νάτριο με το ποσοστό κατανάλωσης 2.51 φορές (30 ημέρες) με το αντίστοιχο ποσοστό στους μη αναγνώστες στο 66% και 3.06 φορές (30 ημέρες).
- Επίσης σημαντική διαφορά παρατηρήθηκε στην ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας από την ηλικία, το φύλο, εισόδημα, εκπαίδευση, οικογένεια, και την επιγραφή των διατροφικών ετικετών.

- Οι μεσήλικες (45-64 ετών) και οι ηλικιωμένοι (65-80) ετών ήταν σε μεγαλύτερο ποσοστό αναγνώστες σε σχέση με την ηλικιακή ομάδα (20-44).
- οι γυναίκες ήταν πιο συχνές αναγνώστριες από τους άνδρες.
- Τα άτομα της υψηλότερης εισοδηματικής και μορφωτικής τάξης ήταν πιο συχνοί αναγνώστες της διατροφικής ετικέτας.
- Οι μικρές οικογένειες οι οποίες αποτελούνταν από λιγότερα από 5 άτομα και οι οποίες δεν λάμβαναν επίδομα φαγητού ήταν συχνά αναγνώστες σε σχέση με τις πολυμελείς φτωχές οικογένειες.
- Επιπλέον τα άτομα που ακολουθούσαν ειδική δίαιτα διέφεραν στατιστικά σημαντικά ως προς την ανάγνωση της ετικέτας. Για παράδειγμα, τα άτομα αυτά ενδιαφέρονταν περισσότερο για την διατροφική επισήμανση και την καλή διατηρησιμότητα αλλά λιγότερο για την γεύση των τροφίμων με σημαντικό στατιστικό επίπεδο ($p < 0,003$) (Nutrition Label Use and Sodium Intake in the U.S).

3.1.3 Μελέτη στην καθοδήγηση των καταναλωτών στη χρησιμοποίηση της διατροφικής ετικέτας μέσω διάφορων τεχνικών στην Νέα Ζηλανδία

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε το 2017 από τα πανεπιστήμια του Ουέλινγκτον και του Όταγκο της Νέας Ζηλανδίας από τους Mhurchu, Eyles, Jiang και Blakely, που προσπάθησαν να απαντήσουν στο πόσο συχνά οι καταναλωτές χρησιμοποιούν την διατροφική ετικέτα και εάν εμφανίζεται διαφορετική συχνότητα χρήσης της μεταξύ διαφορετικών ομάδων τροφίμων και πόσο εμφανίζεται σύνδεση μεταξύ της χρήσης της και των υγιεινών επιλογών αγοράς τροφίμων. Η μελέτη βασίστηκε στη χρήση μιας ειδικής εφαρμογής για έξυπνα κινητά τηλέφωνα, μέσω της οποίας οι καταναλωτές ήλεγχαν με την κάμερα του τηλεφώνου τα barcodes του προϊόντος και διάβαζαν τα στοιχεία του.

Στη μελέτη συμμετείχαν 1255 άτομα, τα οποία χωρίστηκαν σε 3 ισοπληθείς ομάδες, σε κάθε μία εκ' των οποίων εμφανιζόταν διαφορετικής μορφής ετικέτα των τροφίμων που ήλεγχαν. Η πρώτη μορφή ετικέτας ήταν αυτή του φαναριού, όπου το πράσινο χρώμα αντιπροσωπεύει τρόφιμα με χαμηλή ποσότητα λίπους, κορεσμένου λίπους, αλατιού και σακχάρων, το κίτρινο χρώμα μέτρια ποσότητα αυτών και το κόκκινο χρώμα υψηλή περιεχόμενη ποσότητα των στοιχείων αυτών στο τρόφιμο. Η δεύτερη ομάδα λάμβανε πληροφορίες με την μορφή της ετικέτας του αστεριού, η οποία περιέχει βαθμολόγηση σε κλίμακα από 1 έως 5 του τροφίμου, σε αύξουσα σειρά ως προς την ποιότητά του, καθώς και αναφορά της ποσότητας ενέργειας, κορεσμένου λίπους, σακχάρων και Na που περιέχεται ανά 100 g προϊόντος. Η τρίτη ομάδα λάμβανε πληροφορίες με την μορφή διατροφικής δήλωσης εφάμιλλης αυτής της E.E. και του F.D.A. με πληροφορίες για την ποσότητα μακροσυστατικών, απλών σακχάρων, κορεσμένων λιπών και Na ανά 100 g προϊόντος και ανά μερίδα τροφίμου, σε συνδυασμό με την αναγραφή σε φθίνουσα σειρά περιεχόμενης ποσότητας των συστατικών του.

Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν τα εξής.

- Στα τρόφιμα των οποίων οι ετικέτες ελέγχονταν συχνότερα σε φθίνουσα σειρά ήταν τα γαλακτοκομικά προϊόντα (17.3%), το ψωμί και τα προϊόντα άρτου (16.3%), τα συσκευασμένα φρούτα και λαχανικά (13.1%), τα δημητριακά (11.9%), οι σάλτσες και τα προϊόντα επάλειψης (8.2%). Ίδια ήταν τα αποτελέσματα στη σειρά των ποσοστών πωλήσεων των διαφορετικών κατηγοριών προϊόντων ανεξαρτήτως ελέγχου της ετικέτας τους.
- Η κλίμακα που χρησιμοποιήθηκε από τους ερευνητές για την αξιολόγηση της ποιότητας ενός τροφίμου, όσον αφορά τις συστάσεις για την υγεία, είχε εύρος από -17 για την πλέον υγιεινή επιλογή τροφίμου έως +53 για την πλέον ανθυγιεινή. Ο μέσος όρος όλων των αγορασθέντων προϊόντων ήταν 6.75. Ο μέσος όρος της κλίμακας για τα τρόφιμα των οποίων η διατροφική ετικέτα είχε ελεγχθεί ήταν κατά 0,35 μικρότερος του συνολικού μέσου όρου και επιπλέον ο μέσος όρος για τα τρόφιμα εκείνα των οποίων ελέγχθηκε η ετικέτα και κατόπιν αγοράστηκαν στην ίδια περίπτωση ήταν κατά 0.9 μικρότερος του. Αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως πιθανώς η χρήση της διατροφικής ετικέτας οδήγησε τους καταναλωτές σε πιο υγιεινές επιλογές τροφίμων.
- Τέλος, η πληθυσμιακή ομάδα η οποία παρατηρήθηκε μεγαλύτερη συχνότητα ελέγχου της διατροφικής ετικέτας και ταυτόχρονα μικρότερη συχνότητα αγοράς των προϊόντων που ελέγχουν την ετικέτα ήταν Maori και άλλοι λαοί του ειρηνικού ωκεανού (Do nutrition labels influence healthier food choices? Analysis of label viewing behaviour and subsequent food purchases in a labelling intervention trial).

3.1.4 Η σχέση του δείκτη μάζας σώματος με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας

Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Alessandro Bonanno, Francesco Bimbo B, Rebecca Cleary, Elena Castellari δόθηκε έμφαση στην σχέση του δείκτη μάζας σώματος (ΔΜΣ-BMI) στην ανάγνωση των διατροφικών πληροφοριών σύμφωνα με την υπάρχουσα διεθνή βιβλιογραφία. Τα αποτελέσματα έδειξαν τα εξής (Food labels and adult BMI in Italy – An unconditional quantile regression approach):

- Τα άτομα τα οποία έχουν μεγαλύτερο ΔΜΣ έχουν την τάση να διαβάζουν περισσότερο τις διατροφικές ετικέτες από ότι τα άτομα που έχουν κανονικό ΔΜΣ αυτό σύμφωνα με του επιστήμονες μπορεί να οφείλεται στην κατανόηση της κατάστασης τους καθώς τα άτομα αυτά ήταν υπέρβαρα και παχύσαρκα.
- Το πλήθος που είχε μεγαλύτερο ΔΜΣ είχε μικρό ποσοστό τριτοβάθμιας εκπαίδευση καθώς επίσης άνηκε στα χαμηλά κοινωνικά στρώματα με μειωμένες αθλητικές δραστηριότητες.
- Τέλος τα άτομα που είχαν μεγαλύτερες πιθανότητες να καταστούν υπέρβαροι ή παχύσαρκοι στο μέλλον είχαν την τάση να διαβάζουν περισσότερο τις διατροφικές ετικέτες.

3.1.5 Έρευνα σχετικά με τις διατροφικές γνώσεις των καταναλωτών στο Ηνωμένο βασίλειο

Έρευνα από το EUFIC σχετικά με τις ετικέτες τροφίμων. Το EUFIC (European Food Information Council) είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, ο οποίος ιδρύθηκε το 1995 με σκοπό να παρέχει επιστημονικά δεδομένα σχετικά με τα τρόφιμα και την υγεία. Στόχος του είναι να εμπνεύσει τους ανθρώπους να έχουν ένα καλύτερο τρόπο ζωής αλλά και πιο σωστές αποφάσεις σε θέματα διατροφής. Το EUFIC το 2008 είχε διεξάγει μια έρευνα με σκοπό να διευκρινιστεί το επίπεδο γνώσης και αντίληψης των καταναλωτών σε θέματα διατροφής αλλά και κατά πόσο επηρεάζονται από την χρήση των ετικετών που βρίσκονται στο μπροστινό μέρος του προϊόντος.

Στην έρευνα συμμετείχαν άτομα από το Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε πολλαπλές ερωτήσεις. Οι περισσότεροι Βρετανοί καταναλωτές είχαν γνώση των οδηγιών για την Ενδεικτική Ημερήσια Πρόσληψη αλλά και την Σήμανση των φαναριών. Αξιοσημείωτο ήταν ότι μόνο ένας στους τέσσερις διαβάζει τις πληροφορίες για τα θρεπτικά συστατικά. Ακόμη, από την έρευνα έχει προκύψει ότι οι Βρετανοί καταναλωτές προτιμούν το Traffic Light System αφού επηρεάζονται σημαντικά από αυτό στο να πάρουν ή όχι ένα τρόφιμο. Αντίθετα με το σχήμα GDAs που το βλέπουν ως πιο αντικειμενικό.

Αποτελέσματα της έρευνας.

- Οι ετικέτες GDAs όσο και η σήμανση των φαναριών έχουν υψηλό ποσοστό αναγνωρισιμότητας από τους καταναλωτές το οποίο ανέρχεται στο 79%.
- Να σημειωθεί ότι σχετικά με την σήμανση των φαναριών το 75% των ερωτηθέντων είχαν την εντύπωση ότι το κόκκινο χρώμα ήταν ένδειξη αποφυγής του προϊόντος και όχι περιστασιακής κατανάλωσης. Σημαντικό στοιχείο είναι και το στατιστικό που έδειξε ότι το 89% θεωρεί τα GDAs την μέγιστη ημερήσια πρόσληψη ενός συστατικού και όχι την ενδεικτική.
- Αξίζει να αναφερθεί πως έχει παρατηρηθεί πως οι γυναίκες αναζητούν σε μεγαλύτερο ποσοστό τις διατροφικές πληροφορίες σε σχέση με τους άντρες.
- Επίσης, κάτι σημαντικό που προκύπτει σχετικά με τον χρόνο επιλογής του προϊόντος είναι πως οι καταναλωτές ξοδεύουν περίπου 25 δευτερόλεπτα για την λήψη απόφασης της αγοράς ενός προϊόντος. Το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου το ξοδεύουν για την αγορά έτοιμων γευμάτων ενώ το λιγότερο για τα αναψυκτικά (Nutrition information on food labels: Is it read and understood?).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Πειραματικό Μέρος

4.1.1 Μεθοδολογία

Η διερεύνηση των κριτηρίων που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ανάγνωση και κατανόηση της διατροφικής ετικέτας πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια βιβλιογραφικής επισκόπησης, σε συνδυασμό με τη στατιστική ανάλυση αποτελεσμάτων, που προέκυψαν από συμπλήρωση ειδικά διαμορφωμένου ερωτηματολογίου. Η βιβλιογραφική επισκόπηση αφορά κυρίως το θεωρητικό μέρος, καθώς και τη σύγκριση των αποτελεσμάτων της στατιστικής ανάλυσης με άλλες σχετικές μελέτες που έχουν διεξαχθεί, χρησιμοποιώντας την δυνατότητα που δίνεται μέσω του λογαριασμού του Α.Τ.Ε.Ι.Θ. να υπάρχει πρόσβαση σε μεγάλα και κλειστά σε πολλές περιπτώσεις, επιστημονικά περιοδικά.

Όσον αφορά το μέρος του στατιστικού πειράματος, οκτακόσια (800) συνολικά ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν κυρίως στο Ν. Θεσσαλονίκης, αλλά και σε άλλους νομούς της Ελλάδας και σε περιοχές της Κύπρου. Αξίζει να σημειωθεί, πως το ερωτηματολόγιο χωρίστηκε σε 33 ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου και διαχωρίστηκε σε 2 σκέλη:

- Το 1^ο σκέλος αφορούσε τη συλλογή βασικών πληροφοριών αναφορικά με τους ερωτηθέντες, λαμβάνοντας υπόψιν πέρα από τα σωματικά προσόντα, το μορφωτικό επίπεδο, το οικονομικό υπόβαθρο καθώς και τον χρόνο που ξοδεύουν για τις αγορές τους.
- Το 2^ο σκέλος αφορούσε την γνώμη, τις γνώσεις καθώς και την επιρροή που δέχεται το δείγμα. Έγινε επίσης ενδελεχής έρευνα για τον τρόπο και τη μεθοδολογία σύμφωνα με την οποία οι 800 ερωτηθέντες αγοράζουν τα τρόφιμα. Τέλος, σημαντικό εργαλείο για την καλύτερη αξιολόγηση των απαντήσεων ήταν η χρήση βαθμονομημένων ερωτήσεων με τον αριθμό 1 να δείχνει είτε το διαφωνώ είτε το λίγο, ενώ ο αριθμός 5 να σημαίνει είτε συμφωνώ απόλυτα είτε πάρα πολύ, ανάλογα με τη μορφή της κάθε ερώτησης.

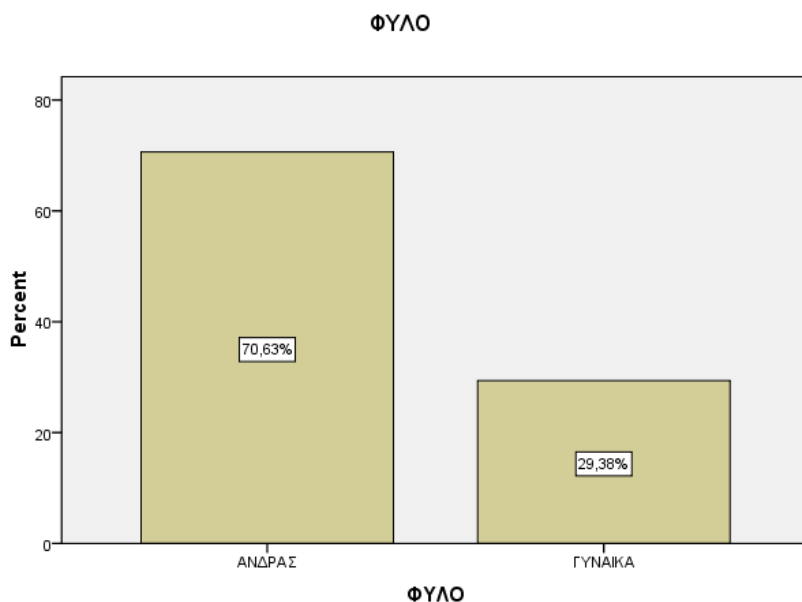
Στην συνέχεια διενεργήθηκε στατιστική ανάλυση των δεδομένων των ερωτηματολογίων, με τη βοήθεια του στατιστικού πακέτου I.B.M. Statistical Package for Social Sciences, (S.P.S.S.) v20. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν ήταν το τεστ ανεξαρτησίας χ^2 και AN.O.VA., σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Τα αποτελέσματα των στατιστικών αναλύσεων παρατίθενται και επεξηγούνται στις ενότητες των αποτελεσμάτων και της συζήτησης.

4.1.2 Περιγραφική στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου

Ποσοστά και συχνότητες ανδρών και γυναικών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΦΥΛΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΝΔΡΑΣ	565	70,6	70,6	70,6
ΓΥΝΑΙΚΑ	235	29,4	29,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

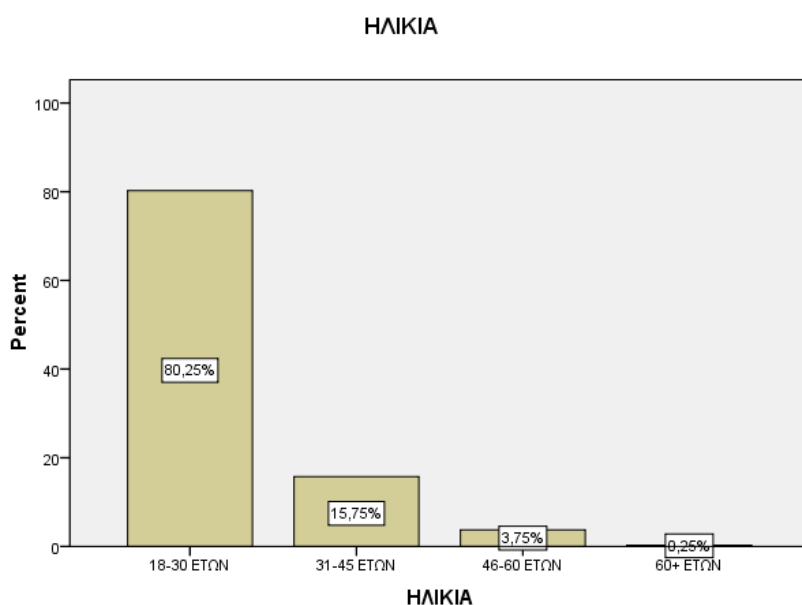
Γράφημα 1. Φύλο

Το πρώτο ερώτημα που τέθηκε είναι το φύλο το οποίο απαντάται στους άνδρες σε ποσοστό 70.63% και στις γυναίκες στο 29,38%.

Ποσοστό και συχνότητες ηλικιών του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΗΛΙΚΙΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
18-30 ΕΤΩΝ	642	80,3	80,3	80,3
31-45 ΕΤΩΝ	126	15,8	15,8	96,0
46-60 ΕΤΩΝ	30	3,8	3,8	99,8
60+ ΕΤΩΝ	2	,3	,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 2. Ηλικία

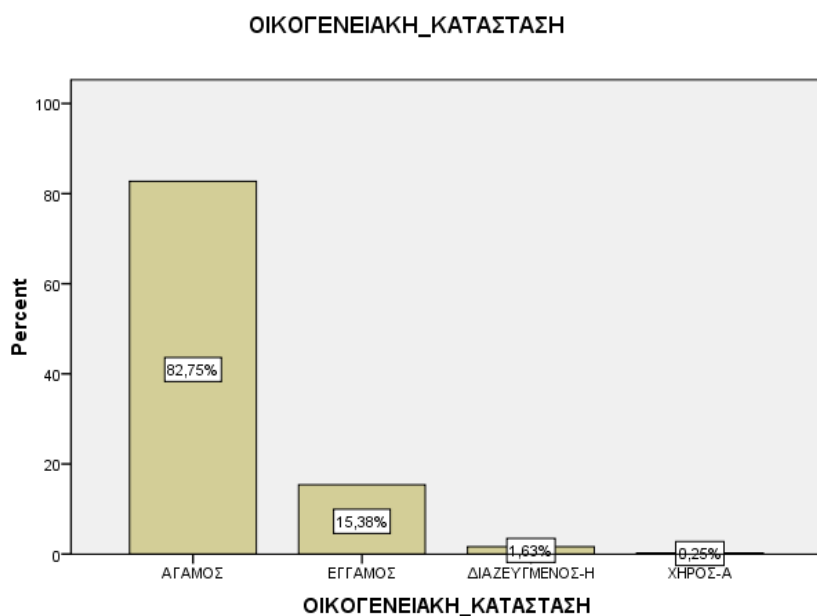
Στο ερώτημα ηλικία υπάρχουν 3 ηλικιακές ομάδες με την πρώτη 18-30 να απαντάται σε ποσοστό 80,25% το δεύτερο 31-45 στο 15,75%, το τρίτο 46-60 στο 3,75% και τέλος 60+ετών σε ποσοστό 0,25%. Εδώ μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι τη μερίδα του λέοντος καταλαμβάνει το νεανικό κοινό με σημαντική διαφορά από τους μεσήλικες ηλικιών 31-45, και με συντριπτική διαφορά από τα υπόλοιπα.

Ποσοστά και συχνότητες της οικογενειακής κατάστασης του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΓΑΜΟΣ	662	82,8	82,8	82,8
ΕΓΓΑΜΟΣ	123	15,4	15,4	98,1
ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΣ-Η	13	1,6	1,6	99,8
ΧΗΡΟΣ-Α	2	,3	,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 3. Οικογενειακή κατάσταση.

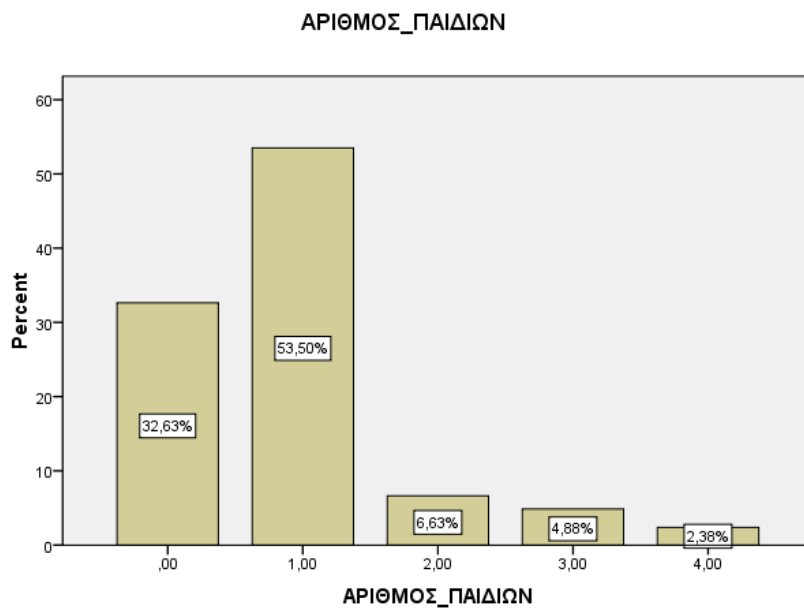
Στην οικογενειακή κατάσταση παρατηρούμε πως το συντριπτικό ποσοστό 82,75% είναι άγαμοι αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός των νεανικών ηλικιών που προαναφέραμε. Το δεύτερο σε ποσοστό 15,38% έρχονται οι έγγαμοι ακολουθούμενοι με πολύ μικρό ποσοστό οι διαζευγμένοι της τάξης του 1,63% και τέλος με πολύ μικρό ποσοστό οι χήροι στο 0,25%.

Ποσοστά και συχνότητες των παιδιών του δείγματος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %

0	261	32,6	32,6	32,6
1	428	53,5	53,5	86,1
2	53	6,6	6,6	92,8
3	39	4,9	4,9	97,6
4	19	2,4	2,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

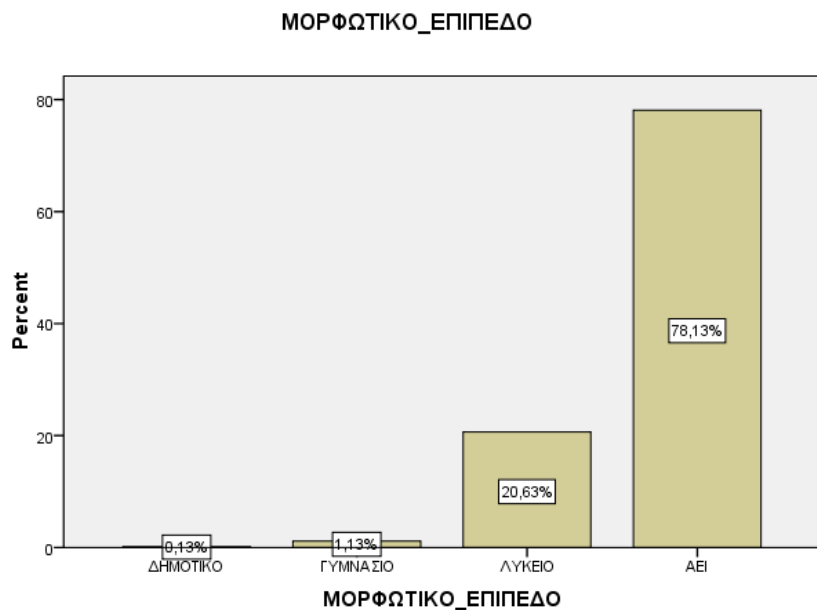
Γράφημα 4. Αριθμός παιδιών των οικογενειών των ερωτώμενων

Ποσοστό και συχνότητες μορφωτικού επιπέδου του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ.

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	1	0,1	0,1	0,1

ΓΥΜΝΑΣΙΟ	9	1,1	1,1	1,3
ΛΥΚΕΙΟ	165	20,6	20,6	21,9
ΑΕΙ	625	78,1	78,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 5. Μορφωτικό επίπεδο.

Στο γράφημα 5 παρατηρούμε πως το ποσοστό των ατόμων που έχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση ανέρχεται στο 78,13 με δεύτερο ποσοστό 20,63 το λύκειο και ακολουθούμενα με πολύ μικρό ποσοστό 1,13% γυμνάσιο και 0,13% δημοτικό.

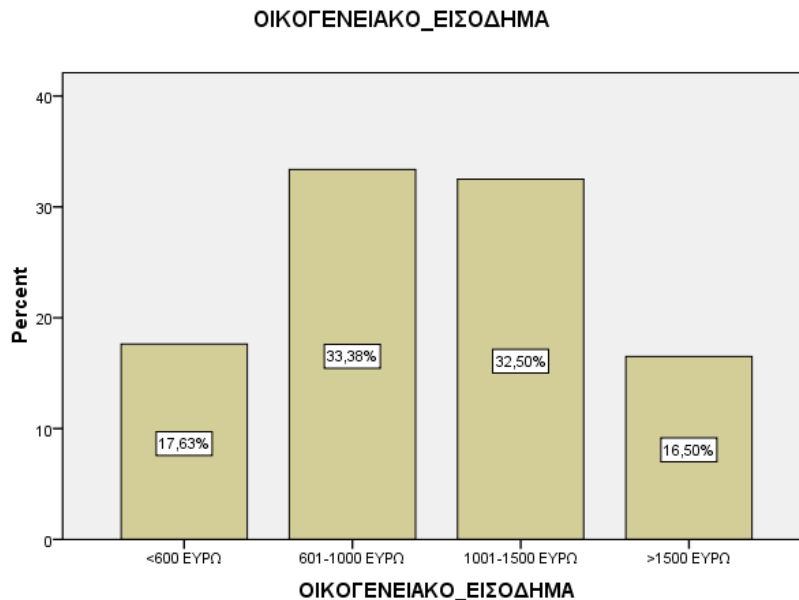
Ποσοστά και συχνότητες οικογενειακού εισοδήματος του δείγματος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
<600 ΕΥΡΩ	141	17,6	17,6	17,6
601-1000 ΕΥΡΩ	267	33,4	33,4	51,0
1001-1500 ΕΥΡΩ	260	32,5	32,5	83,5

>1500 ΕΥΡΩ	132	16,5	16,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

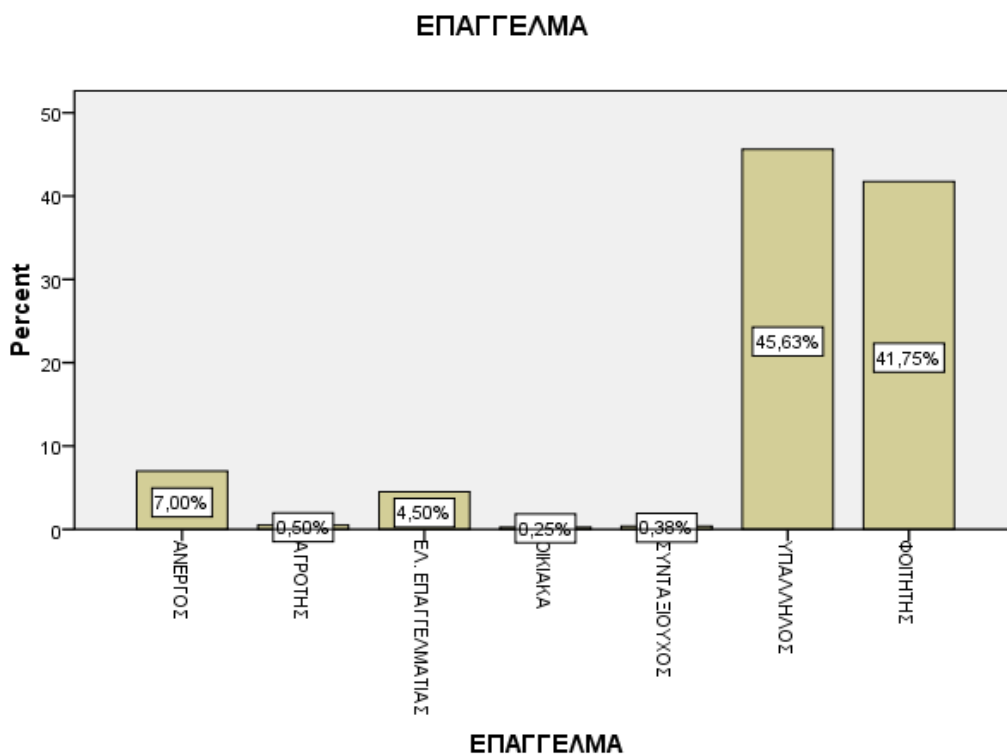
Γράφημα 6. Οικογενειακό εισόδημα.

Το οικογενειακό εισόδημα το οποίο παρατηρείται σε μεσαία επίπεδα σε σχέση με τις τέσσερις κατηγορίες κυμαίνεται στην κατηγορία 601-1000 ευρώ σε ποσοστό 33,4% με δεύτερο με οριακή διαφορά 32,5% τα εισοδήματα 1001-1500 ευρώ. Τρίτο έρχεται η κατηγορία >1500 ευρώ και τέλος με εισοδήματα <600 ευρώ. Τα αποτελέσματα εδώ μπορούν να μας οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι το δείγμα μας στο μεγαλύτερο ποσοστό ανήκει στη μεσαία οικονομική τάξη.

Ποσοστά και συχνότητες επαγγελμάτων του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΝΕΡΓΟΣ	56	7,0	7,0	7,0
ΑΓΡΟΤΗΣ	4	,5	,5	7,5
ΕΛ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	36	4,5	4,5	12,0
ΟΙΚΙΑΚΑ	2	,3	,3	12,3
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	3	,4	,4	12,6
ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	365	45,6	45,6	58,3
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	334	41,8	41,8	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

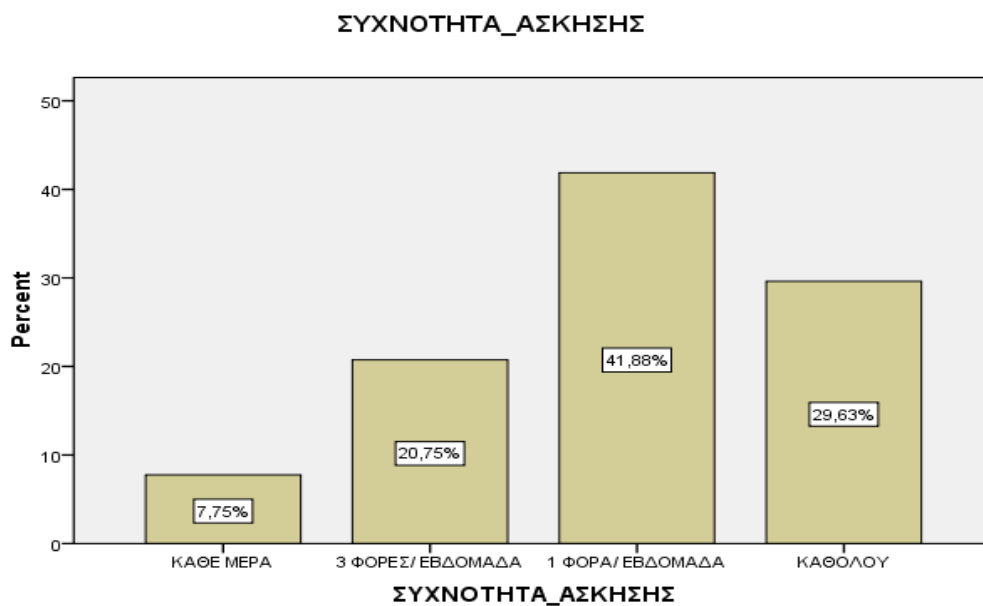
Γράφημα 7. Επάγγελμα

Στην επόμενη ερώτηση του επαγγέλματος μπορούμε να βγάλουμε απτά συμπεράσματα ότι το συντριπτικό ποσοστό ανήκει στην κατηγορία υπάλληλος και φοιτητής με 45,6% και 41,75% αντίστοιχα. Με πολύ λιγότερα ποσοστά τα υπόλοιπα όπως το άνεργος με 7%, ελεύθερος επαγγελματίας 4,5% και αγρότης 0,5% οι συνταξιούχοι 0,38% και τέλος τα οικιακά 0,25%.

Ποσοστά και συχνότητες άσκησης του δείγματος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	62	7,8	7,8	7,8
3 ΦΟΡΕΣ/ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	166	20,8	20,8	28,5
1 ΦΟΡΑ/ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	335	41,9	41,9	70,4
ΚΑΘΟΛΟΥ	237	29,6	29,6	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 8. Συχνότητα άσκησης.

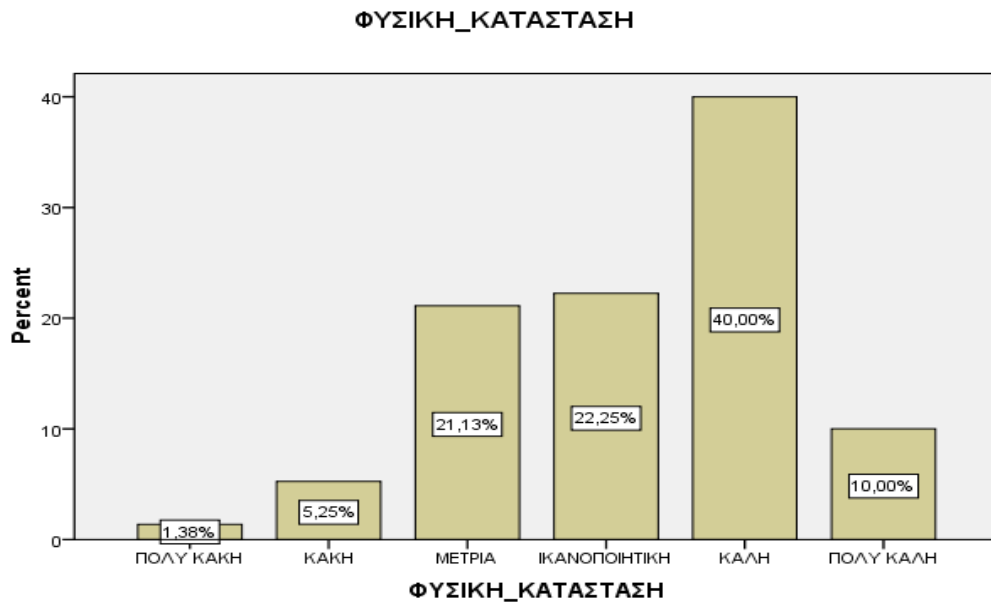
Στο γράφημα μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι στην συχνότητα άσκησης στην εβδομάδα στην κατηγορία μια φορά την εβδομάδα ανήκει το ποσοστό του 41,88 % ,δεύτερο έρχεται το καθόλου με 29,63%,επόμενο το τρις φορές την εβδομάδα 20,75% και τέλος το κάθε μέρα 7,75%. Από τα αποτελέσματα τα παραπάνω συμπεραίνουμε πως το ποσοστό άθλησης του δείγματος είναι σε χαμηλά έως πολύ χαμηλά επίπεδα με μόνο ενθαρρυντικό το ποσοστό που γυμνάζεσαι κάθε μέρα που είναι σχετικά κοντά στο καθόλου.

Ποσοστά και συχνότητες της φυσικής κατάστασης του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΛΥ ΚΑΚΗ	11	1,4	1,4	1,4
ΚΑΚΗ	42	5,3	5,3	6,6
ΜΕΤΡΙΑ	169	21,1	21,1	27,8
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	178	22,3	22,3	50,0
ΚΑΛΗ	320	40,0	40,0	90,0
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	80	10,0	10,0	100,0

ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

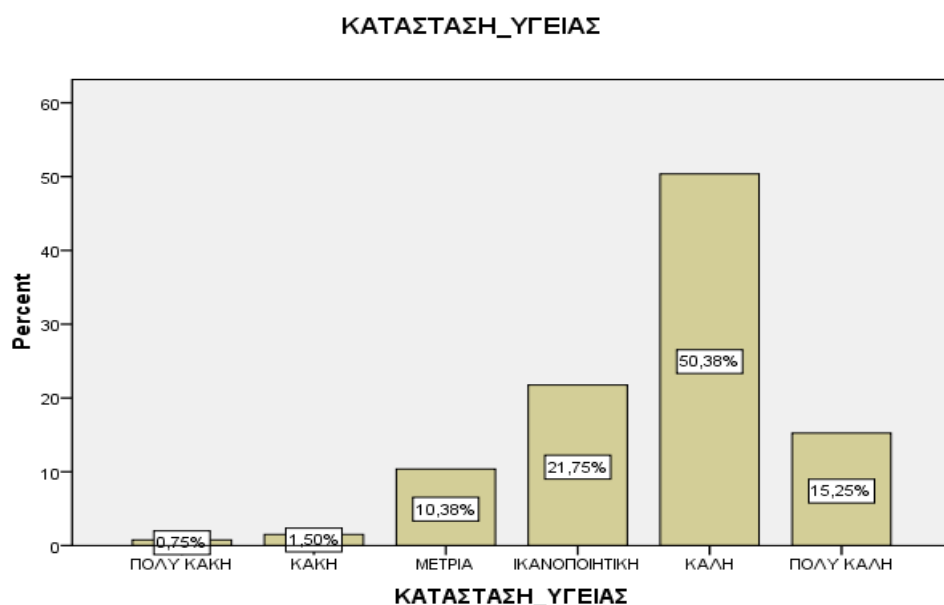
Γράφημα 9. Φυσική κατάσταση.

Η φυσική κατάσταση στο γράφημα 9 καταγράφεται σε ποσοστό 40% των ερωτηθέντων καλή ακολουθούμενη με από τα ικανοποιητική και μέτρια 22,25% και 21,13% αντίστοιχα. Στην επιλογή πολύ καλή 10%,το κακή 5,25% και πολύ κακή 1,38%. Εδώ συμπεραίνουμε πως σε αντίθεση με την συχνότητα άσκησης που δεν ήταν σε καλά ποσοστά η απάντηση των ερωτηθέντων στην αξιολόγηση της φυσικής τους κατάστασης ανέρχεται σε καλή και πολύ καλή σε ποσοστό 50%.

Ποσοστά και συχνότητες κατάστασης υγείας του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΓΕΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΛΥ ΚΑΚΗ	6	,8	,8	,8
ΚΑΚΗ	12	1,5	1,5	2,3
ΜΕΤΡΙΑ	83	10,4	10,4	12,6
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	174	21,8	21,8	34,4
ΚΑΛΗ	403	50,4	50,4	84,8
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	122	15,3	15,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

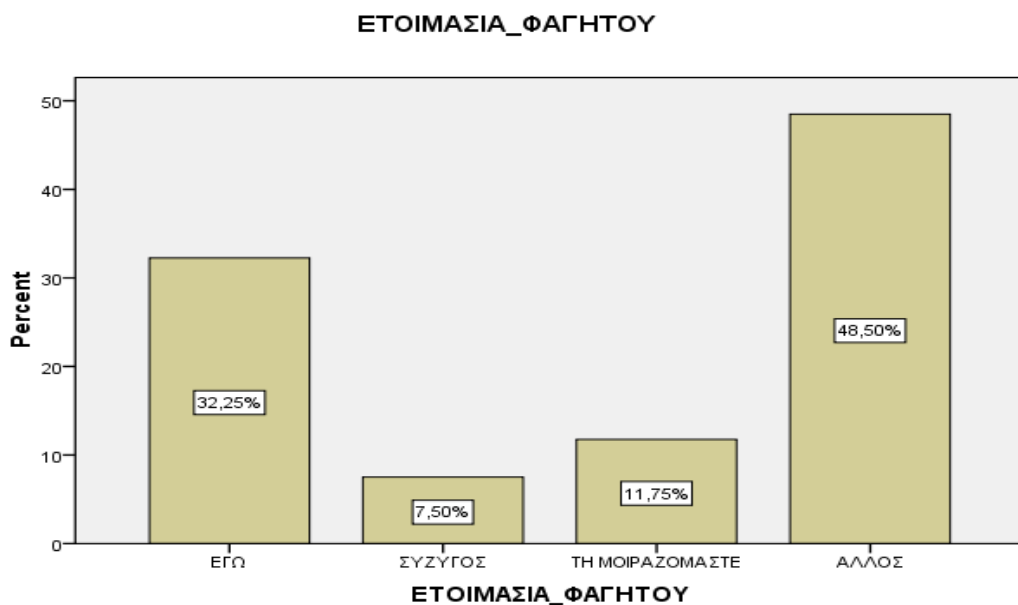
Γράφημα 10. Κατάσταση υγείας.

Επόμενη ερώτηση είναι πως αξιολογούν την κατάσταση υγείας τους, στην επιλογή καλή απάντησε το 50,4%, το δεύτερο με 21,75% ικανοποιητική και με τρίτο το πολύ καλή 15,25%, μέτρια 10,38%. κακή 1,5% τέλος το πολύ κακή 0,75%. Από την παραπάνω ερώτηση συμπεραίνουμε πως ήταν αναμενόμενη η απάντηση των ερωτηθέντων διότι συμπίπτουν με το ερώτημα της φυσικής κατάστασης.

Ποσοστά και συχνότητες ετοιμασίας φαγητού του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΦΑΓΗΤΟΥ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΕΓΩ	258	32,3	32,3	32,3
ΣΥΖΥΓΟΣ	60	7,5	7,5	39,8
ΤΗ ΜΟΙΡΑΖΟΜΑΣΤΕ	94	11,8	11,8	51,5
ΑΛΛΟΣ	388	48,5	48,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

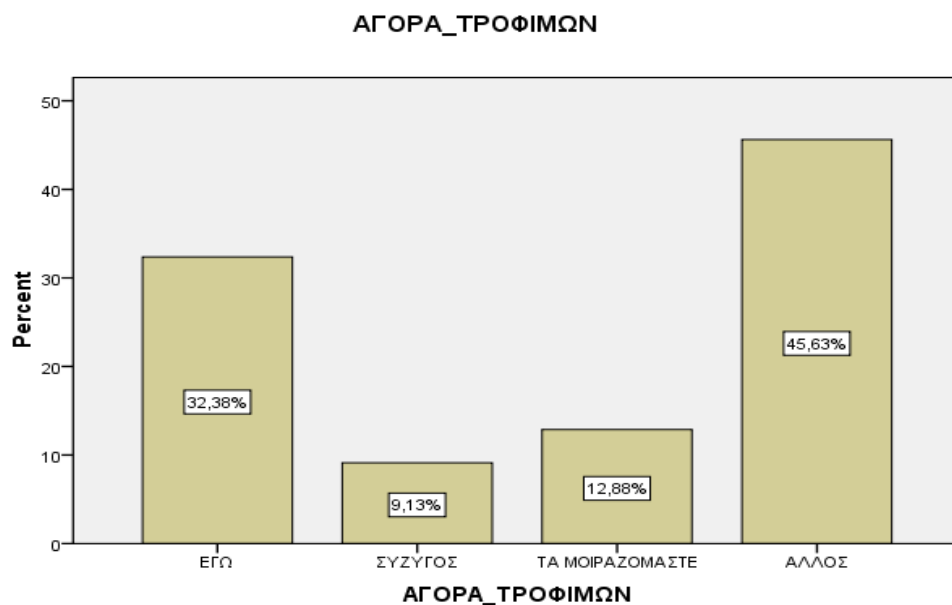
Γράφημα 11. Ετοιμασία φαγητού.

Στην επόμενη ερώτηση της ετοιμασίας του φαγητού στην απάντηση άλλος συμπλήρωσε το ποσοστό 48,5% με δεύτερο το εγώ 32,25% με τρίτο την απάντηση την μοιραζόμαστε 11,75% και τέλος σύζυγος 7,5%. Εδώ μπορούμε να συμπεράνουμε πως σε σχεδόν μισό ποσοστό του δείγματος αναθέτει την προετοιμασία του φαγητού σε άλλον όπως σε κάποιο συγγενικό πρόσωπο ή σε κάποιο κατάστημα εστίασης, επίσης ακολουθούμενο με αρκετή διαφορά το ποσοστό της απάντησης εγώ το οποίο μπορεί να δηλώνει πως ζει μόνος του.

Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση ποιός αγοράζει τα τρόφιμα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΓΟΡΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΕΓΩ	259	32,4	32,4	32,4
ΣΥΖΥΓΟΣ	73	9,1	9,1	41,5
ΤΑ ΜΟΙΡΑΖΟΜΑΣΤΕ	103	12,9	12,9	54,4
ΑΛΛΟΣ	365	45,6	45,6	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

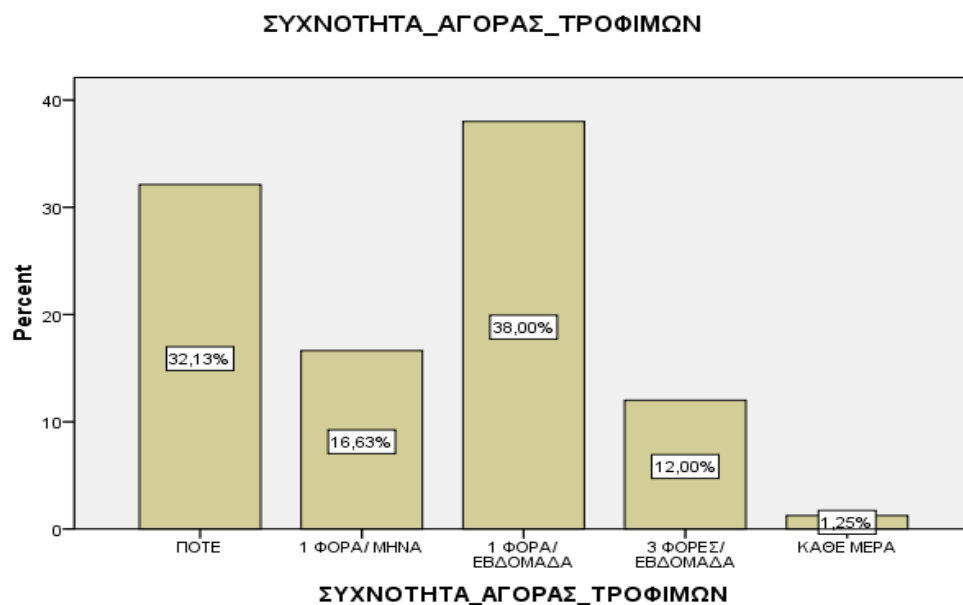
Γράφημα 12. Αγορά τροφίμων

Στην ερώτηση ποιος κάνει τις αγορές των τροφίμων η επιλογή άλλος κυμαίνεται στο 45,63% με δεύτερο το εγώ με 32,4% με τρίτο το μοιραζόμαστε 12,9% με τελευταίο το σύζυγος 9,13%. Τα συμπεράσματα εδώ είναι πως η σχέση της προετοιμασίας με αυτήν της αγοράς των τροφίμων ταυτίζονται σχεδόν απόλυτα.

Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση με ποια συχνότητα αγοράζετε τρόφιμα

ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΤΕ	257	32,1	32,1	32,1
1 ΦΟΡΑ/ ΜΗΝΑ	133	16,6	16,6	48,8
1 ΦΟΡΑ/ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	304	38,0	38,0	86,8
3 ΦΟΡΕΣ/ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	96	12,0	12,0	98,8
ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	10	1,3	1,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 13. Συχνότητα αγοράς τροφίμων.

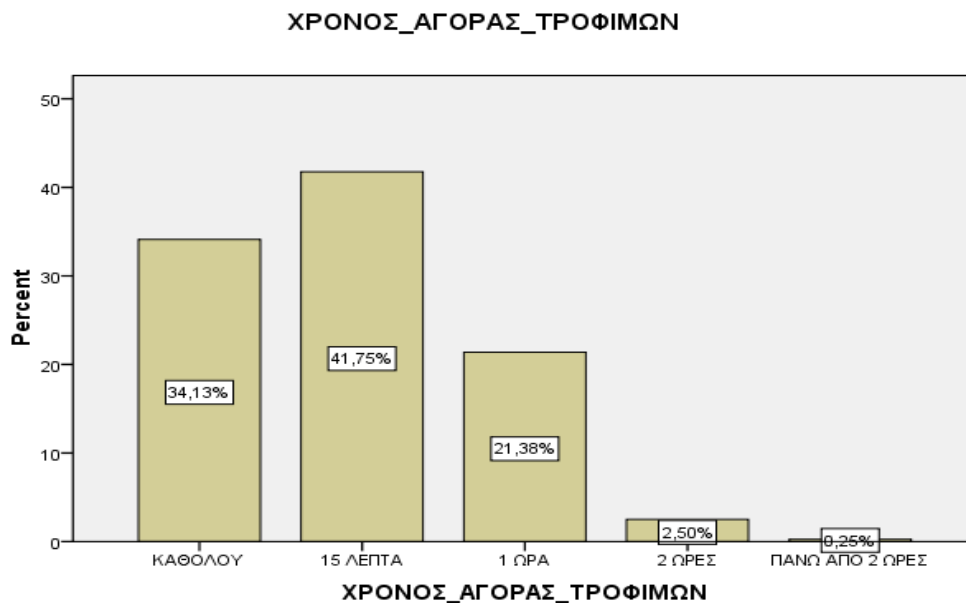
Στο επόμενο ερώτημα διατυπώθηκε η ερώτηση της συχνότητας αγοράς των τροφίμων, τα αποτελέσματα με φθίνουσα σειρά είναι η απάντηση μια φορά την εβδομάδα να κυμαίνεται στο ποσοστό 38%, με δεύτερο με μικρή διαφορά το ποτέ με 32,1%, η απάντηση 1 φορά το μήνα 16,63% με 12% τρεις φορές την εβδομάδα και τέλος με πολύ μικρό ποσοστό η απάντηση κάθε μέρα 1,25%. Σε αυτό το σημείο μπορούμε να συμπεράνουμε πως το ποσοστό της απάντησης τρεις φορές την εβδομάδα και ποτέ, αγγίζει σχεδόν τα επίπεδα των προηγούμενων ερωτήσεων όπως η ετοιμασία φαγητού και η συχνότητα αγοράς στις απαντήσεις άλλος και εγώ αυτό μπορεί να δηλώνει μια συσχέτιση μεταξύ αυτών των ερωτήσεων.

Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση πόσο χρόνο αφιερώνετε στην αγορά τροφίμων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	273	34,1	34,1	34,1
15 ΛΕΠΤΑ	334	41,8	41,8	75,9
1 ΩΡΑ	171	21,4	21,4	97,3
2 ΩΡΕΣ	20	2,5	2,5	99,8
ΠΑΝΩ ΑΠΟ 2 ΩΡΕΣ	2	,3	,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

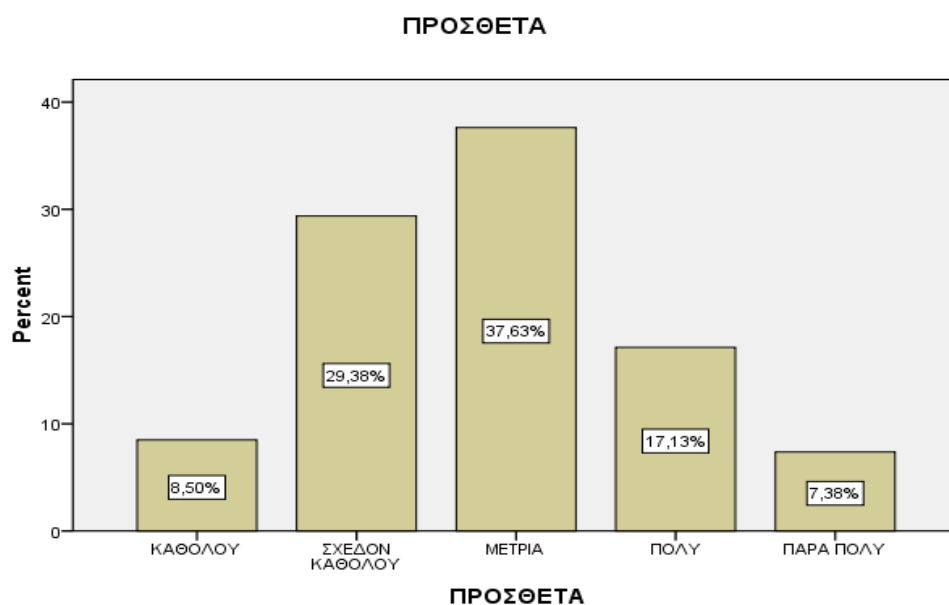
Γράφημα 14. Χρόνος αγοράς τροφίμων.

Στο ερώτημα χρόνος αγοράς τροφίμων κάθε φορά που επισκέπτονται ένα κατάστημα τροφίμων αναφέρεται στα άτομα που απάντησαν θετικά στην αγορά τροφίμων με τα αποτελέσματα να κυμαίνονται ως εξής, στην απάντηση 15 λεπτά στο ποσοστό 41,75% στο καθόλου 34,13 το οποίο ανήκει στα άτομα που απάντησαν αρνητικά στην προηγούμενη ερώτηση, το 21,4% απάντησε μια ώρα αφιερώνει στην αγορά τροφίμων και το 2,5% δυο ώρες με τελευταίο με 0,25% >δυο ώρες. Τα αποτελέσματα εδώ μας δείχνουν καθαρά πως στο μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος που απάντησε θετικά αφιερώνουν 15-60 λεπτά στην αγορά των τροφίμων τους με ποσοστό που αγγίζει το 74%.

Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση αν επηρεάζεστε στην αγορά τροφίμων από την ύπαρξη πρόσθετων ουσιών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	68	8,5	8,5	8,5
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	235	29,4	29,4	37,9
ΜΕΤΡΙΑ	301	37,6	37,6	75,5
ΠΟΛΥ	137	17,1	17,1	92,6
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	59	7,4	7,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

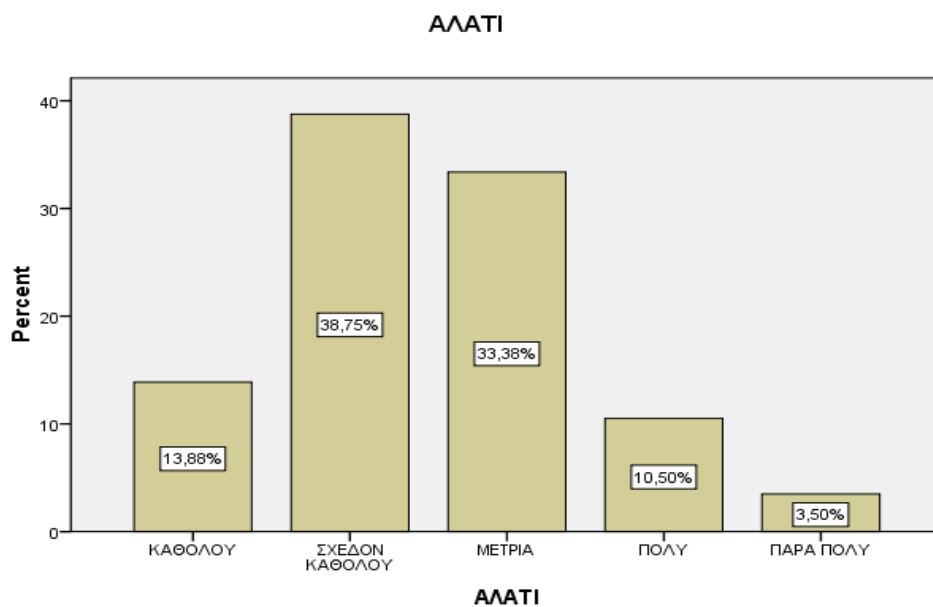
Γράφημα 13. Πρόσθετα.

Στο πιο πάνω γράφημα βλέπουμε ότι οι πρόσθετες ουσίες επηρεάζουν μέτρια έως σχεδόν καθόλου τους περισσότερους καταναλωτές και μόνο το 24,5% το λαμβάνει πιο σοβαρά υπόψη για την αγορά ενός προϊόντος αφού μόλις το 17,3% δήλωσε πολύ και το 7,3% ότι οι αγορές του επηρεάζονται πάρα πολύ.

Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση κατά πόσο επηρεάζεστε από την σύσταση σε αλάτι των προϊόντων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΕ ΑΛΑΤΙ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	111	13,9	13,9	13,9
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	310	38,8	38,8	52,6
ΜΕΤΡΙΑ	267	33,4	33,4	86,0
ΠΟΛΥ	84	10,5	10,5	96,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	28	3,5	3,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

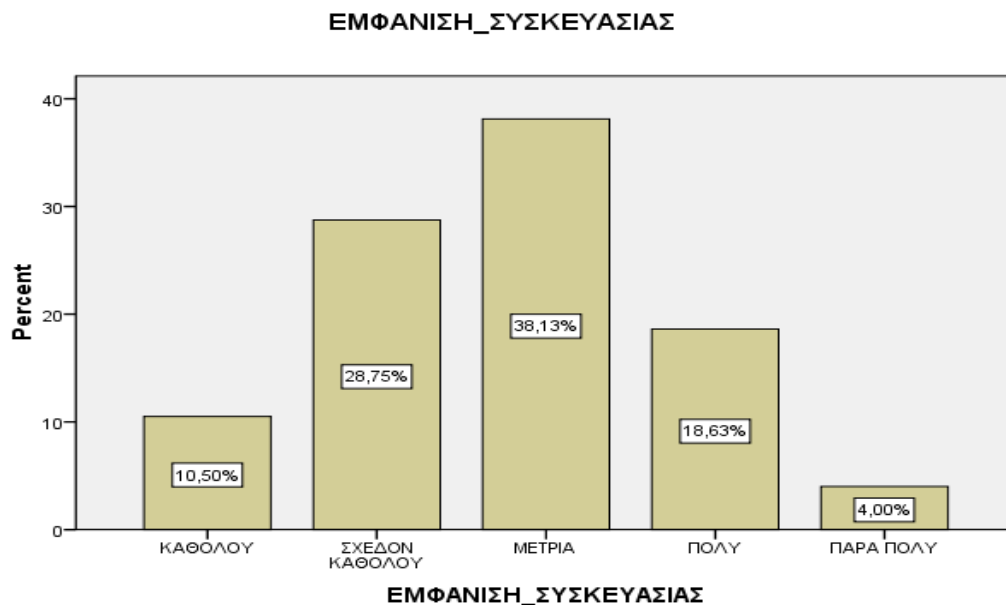
Γράφημα 22. Αλάτι.

Σημαντικό είναι το στατιστικό ενδιαφέρον σε αυτό το γράφημα αφού το μεγαλύτερο ποσοστό 38,75% δεν επηρεάζεται από την σύσταση του αλατιού για την αγορά ενός τροφίμου, ενώ μόλις το 3,5% το λαμβάνουν σοβαρά υπόψη.

Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση πόσο επηρεάζεστε από την εμφάνιση της συσκευασίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	84	10,5	10,5	10,5
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	230	28,8	28,8	39,3
ΜΕΤΡΙΑ	305	38,1	38,1	77,4
ΠΟΛΥ	149	18,6	18,6	96,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	32	4,0	4,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

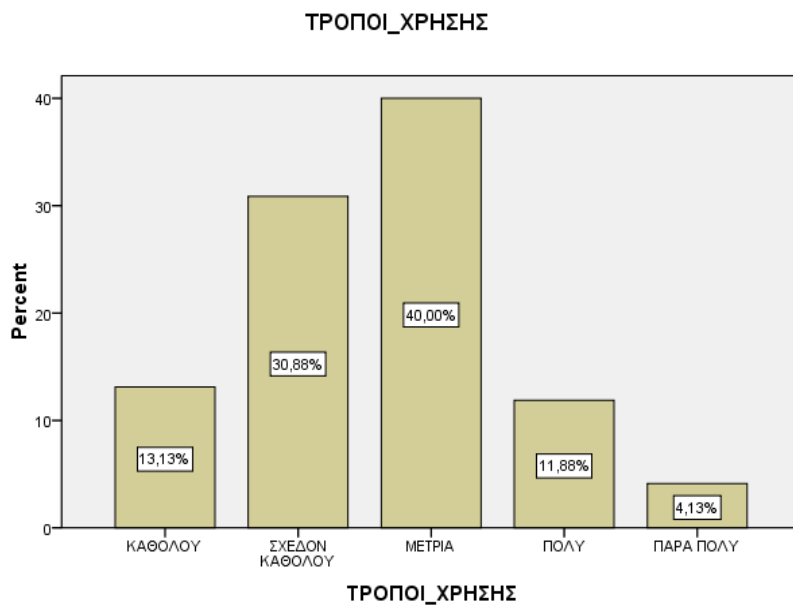
Γράφημα 23.

Η εμφάνιση της συσκευασίας φαίνεται να μην έχει και τόσο μεγάλο ρόλο στην αγορά τροφίμου αφού πέραν των μισών καταναλωτών 66,88% δήλωσαν πως μέτρια έως σχεδόν καθόλου επηρεάζονται από αυτόν τον παράγοντα.

Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση τρόποι χρήσης του τροφίμου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	105	13,1	13,1	13,1
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	247	30,9	30,9	44,0
ΜΕΤΡΙΑ	320	40,0	40,0	84,0
ΠΟΛΥ	95	11,9	11,9	95,9
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	33	4,1	4,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

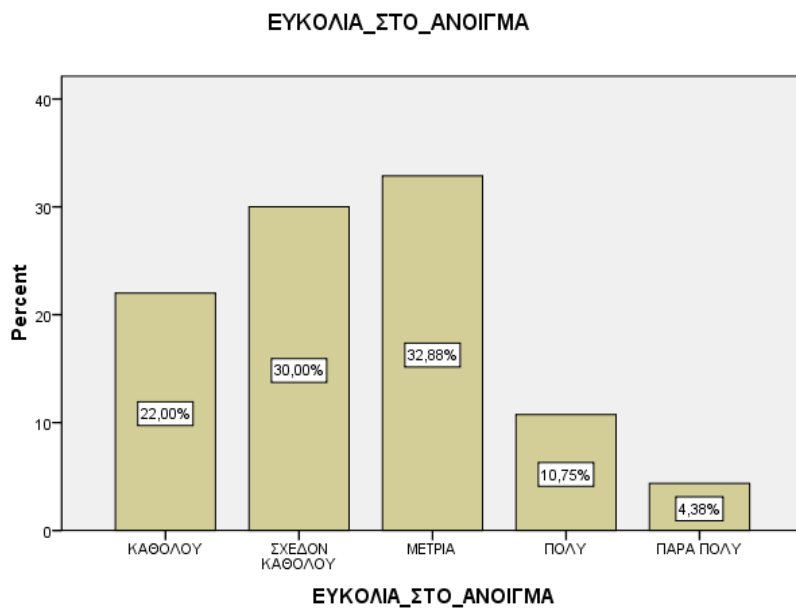
Γράφημα 24. Τρόποι χρήσης.

Για τους τρόπους χρήσης το 40% των καταναλωτών δηλαδή τα 2/5 δήλωσε ότι το λαμβάνουν μέτρια όσο αφορά την αγορά, ενώ ακόμη ένα μεγάλο ποσοστό της τάξεως του 30,88% δήλωσε ότι σχεδόν καθόλου δεν επηρεάζεται από τον συγκεκριμένο παράγοντα.

3.2.18. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση ευκολία ανοίγματος της συσκευασίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΥΚΟΛΙΑ ΣΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	176	22,0	22,0	22,0
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	240	30,0	30,0	52,0
ΜΕΤΡΙΑ	263	32,9	32,9	84,9
ΠΟΛΥ	86	10,8	10,8	95,6
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	35	4,4	4,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

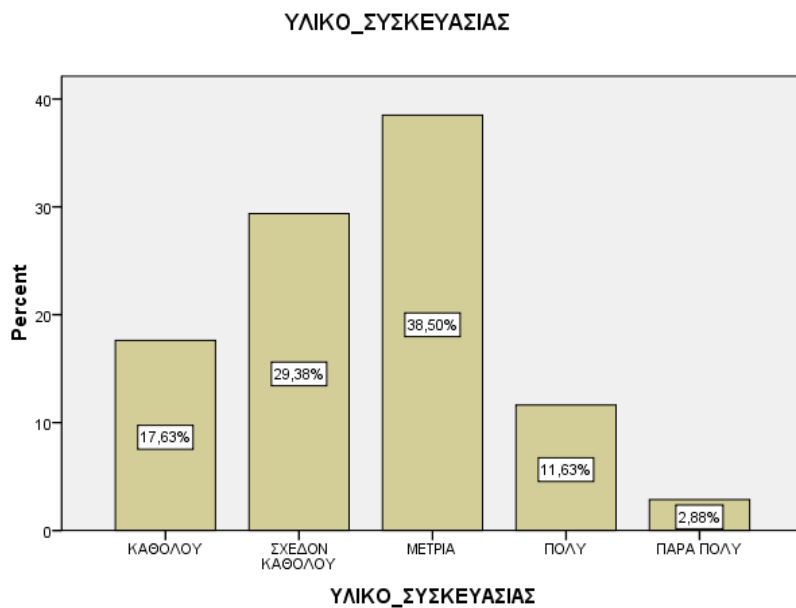
Γράφημα 25. Ευκολία ανοίγματος.

Στο πιο πάνω γράφημα είναι εμφανές πως οι καταναλωτές δεν επηρεάζονται από το συγκεκριμένο κριτήριο αφού το 52% δεν το έχει κατά νου καθόλου έως σχεδόν καθόλου ενώ από το υπόλοιπο 48% το 32,88% το λαμβάνει μέτρια.

3.2.19. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση πόσο επηρεάζεστε στην αγορά του τροφίμου από το υλικό συσκευασίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΥΛΙΚΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	141	17,6	17,6	17,6
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	235	29,4	29,4	47,0
ΜΕΤΡΙΑ	308	38,5	38,5	85,5
ΠΟΛΥ	93	11,6	11,6	97,1
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	23	2,9	2,9	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 26. Υλικό συσκευασίας.

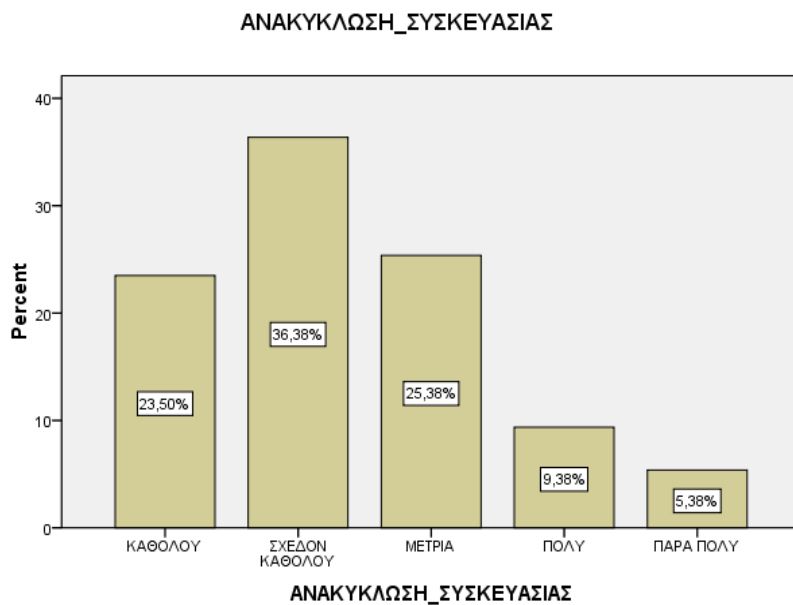
Όσο αφορά το υλικό συσκευασίας μόνο 116 άτομα δηλαδή 14,5% το θέτουν ως σημαντικό λόγο αγοράς ενός τροφίμου, ενώ το υπόλοιπο 85,5% δεν επηρεάζεται από καθόλου έως μέτρια από τι είναι φτιαγμένη η συσκευασία.

3.2.20. Ποσοστά και συχνότητες στη ερώτηση επιλογή προϊόντος από την δυνατότητα ανακύκλωσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	188	23,5	23,5	23,5
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	291	36,4	36,4	59,9
ΜΕΤΡΙΑ	203	25,4	25,4	85,3
ΠΟΛΥ	75	9,4	9,4	94,6
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	43	5,4	5,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

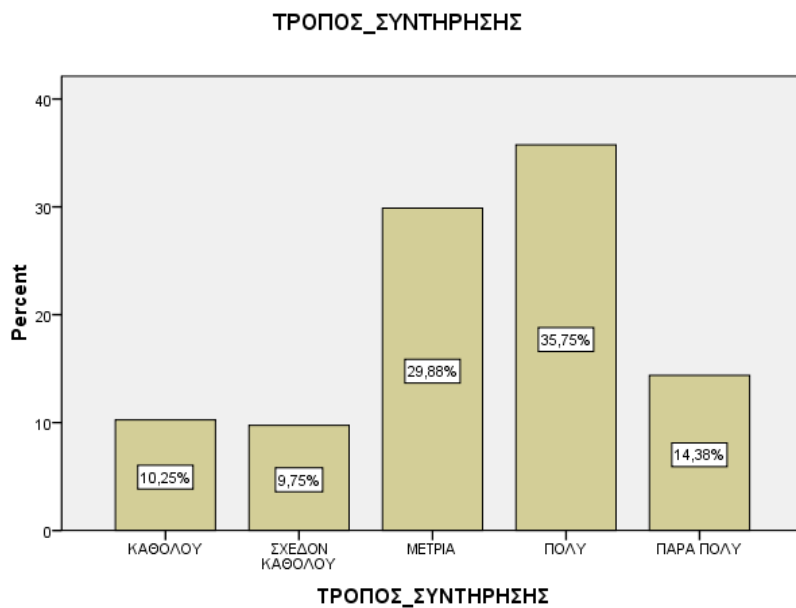
Γράφημα 27. Δυνατότητα ανακύκλωσης συσκευασίας.

Στο γράφημα που αφορά την ανακύκλωση της συσκευασίας βλέπουμε ένα αρνητικό στατιστικό το οποίο δείχνει πως το 59,88% δεν λαμβάνουν υπόψιν το συγκεκριμένο παράγοντα, ενώ μόλις το 5,38% επηρεάζεται σημαντικά στην αγορά ενός τροφίμου από το αν η συσκευασία ανακυκλώνεται.

3.2.21. ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση τρόπος συντήρησης του τροφίμου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	82	10,3	10,3	10,3
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	78	9,8	9,8	20,0
ΜΕΤΡΙΑ	239	29,9	29,9	49,9
ΠΟΛΥ	286	35,8	35,8	85,6
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	115	14,4	14,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

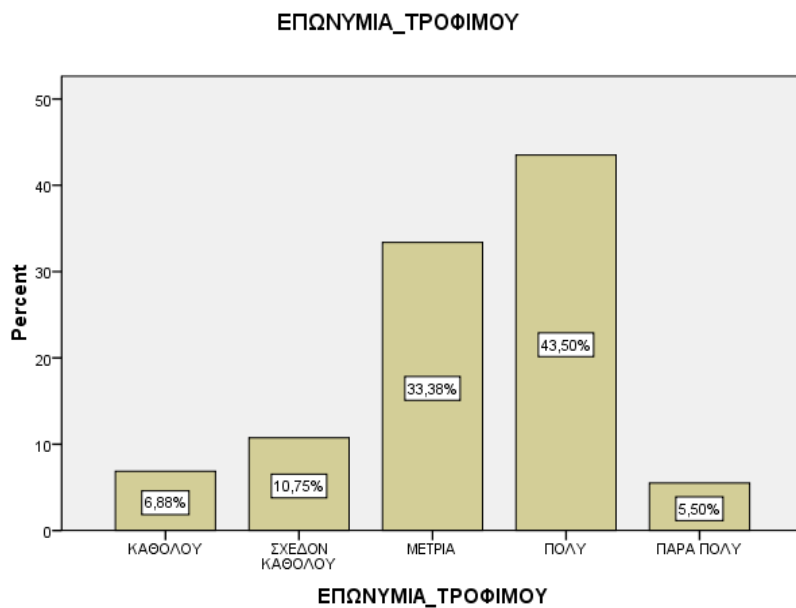
Γράφημα 28 Τρόπος συντήρησης..

Ο τρόπος συντήρησης είναι αυτός που έχει σημαντική επίδραση στους καταναλωτές σύμφωνα με το πιο πάνω γράφημα αφού το 50,13% δήλωσε ότι επηρεάζεται πάρα πολύ έως πολύ από τον τρόπο συντήρησης του τροφίμου.

3.2.22. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση επωνυμία μονάδας παραγωγής.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	55	6,9	6,9	6,9
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	86	10,8	10,8	17,6
ΜΕΤΡΙΑ	267	33,4	33,4	51,0
ΠΟΛΥ	348	43,5	43,5	94,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	44	5,5	5,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 29. Επωνυμία τροφίμου.

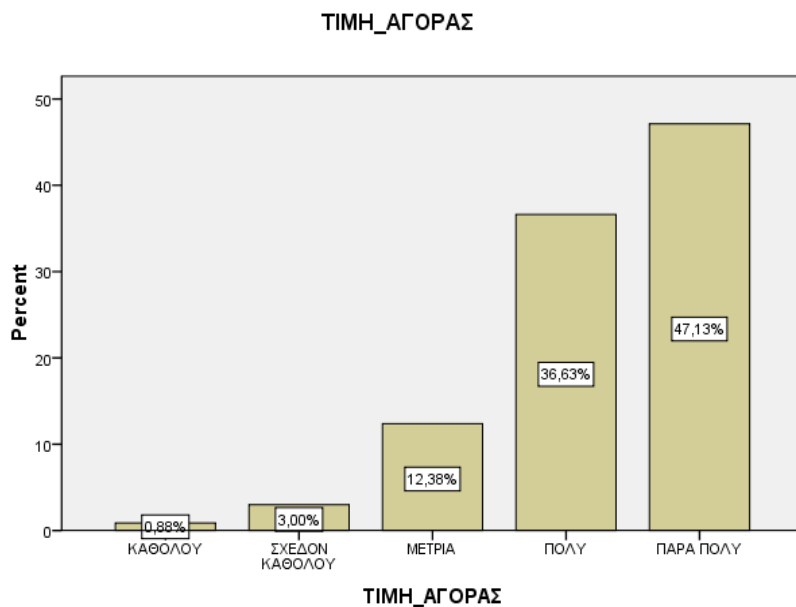
Σημαντικό είναι το ποσοστό που προκύπτει στο γράφημα 29. αφού το 43,5% επηρεάζεται αισθητά από την επωνυμία του τροφίμου ενώ μόλις το 6,88% δεν το λαμβάνει καθόλου υπόψιν.

3.2.23. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση τιμή αγοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	7	,9	,9	,9
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	24	3,0	3,0	3,9
ΜΕΤΡΙΑ	99	12,4	12,4	16,3
ΠΟΛΥ	293	36,6	36,6	52,9
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	377	47,1	47,1	100,0

ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 30. Τιμή αγοράς.

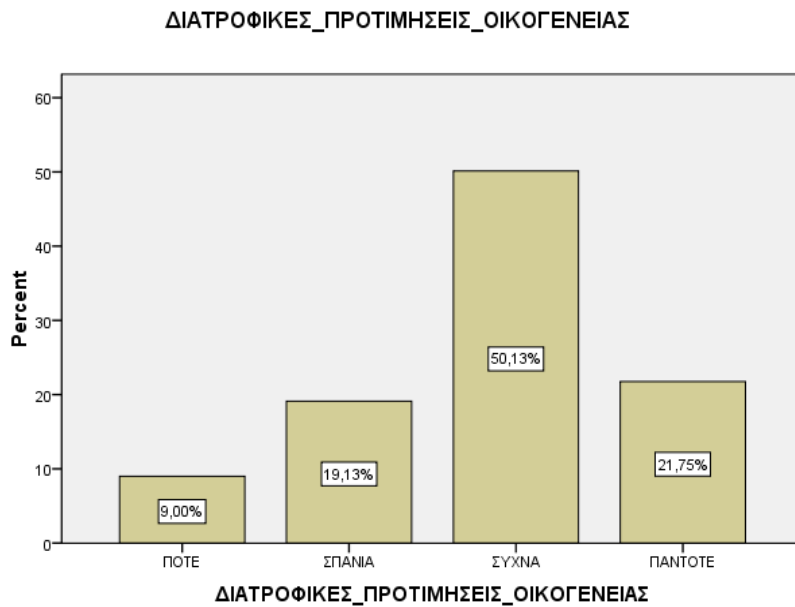
Η τιμή αγοράς είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας που εξετάζουν οι καταναλωτές για την αγορά ενός τροφίμου αφού το 47,13% δήλωσε πάρα πολύ ενώ το 36,63% το εξετάζει πολύ πριν την αγορά.

3.2.24. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση διατροφικές προτιμήσεις οικογένειας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΤΕ	72	9,0	9,0	9,0
ΣΠΑΝΙΑ	153	19,1	19,1	28,1
ΣΥΧΝΑ	401	50,1	50,1	78,3
ΠΑΝΤΟΤΕ	174	21,8	21,8	100,0

ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 31. Διατροφικές προτιμήσεις οικογένειας.

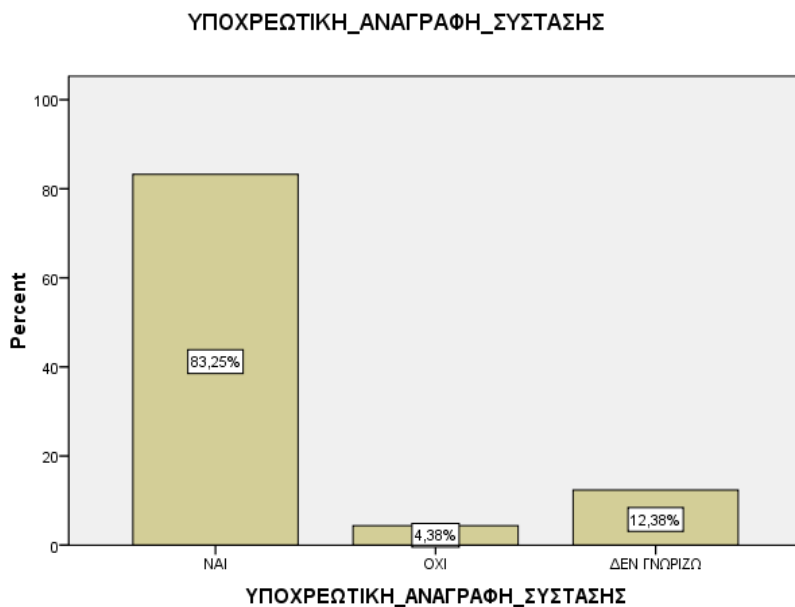
Σύμφωνα με το γράφημα η οικογένεια έχει σημαντικό ρόλο στην επιλογή του τροφίμου αφού οι μισοί καταναλωτές επηρεάζονται συχνά από αυτό ενώ ένα 21,75% το λαμβάνει πάντοτε υπόψιν.

3.2.25. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση αν θεωρείτε πως είναι υποχρεωτική η αναγραφή της ετικέτας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΣΥΣΤΑΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	666	83,3	83,3	83,3
ΟΧΙ	35	4,4	4,4	87,6
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	99	12,4	12,4	100,0

ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 32. Υποχρεωτική αναγραφή της σύστασης.

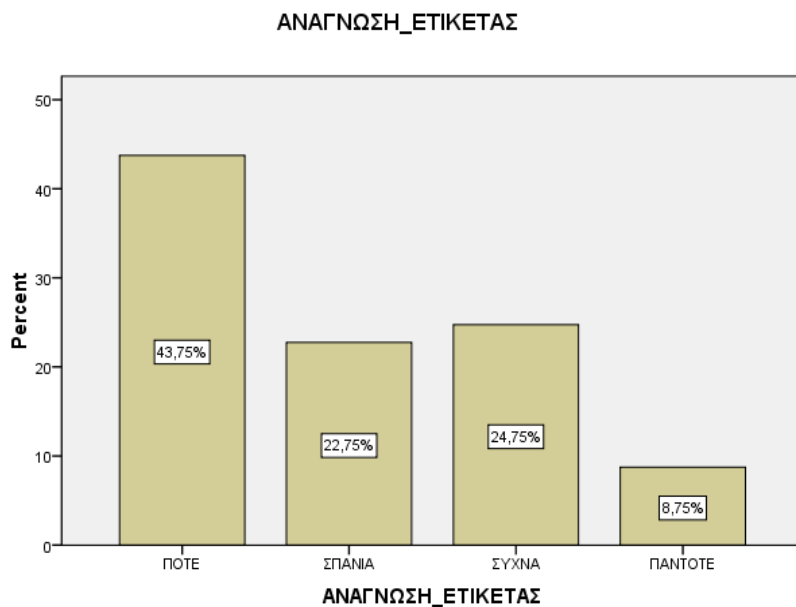
Όσο αφορά την υποχρεωτική καταγραφή σύστασης οι περισσότεροι καταναλωτές το 83,25% γνωρίζει πως είναι υποχρεωτική σε σχέση με το ποσοστό 4,38% που έχει αντίθετη άποψη.

3.2.26. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση πόσο συχνά διαβάζετε τις διατροφικές ετικέτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΕΤΙΚΕΤΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΤΕ	350	43,8	43,8	43,8
ΣΠΑΝΙΑ	182	22,8	22,8	66,5
ΣΥΧΝΑ	198	24,8	24,8	91,3
ΠΑΝΤΟΤΕ	70	8,8	8,8	100,0

ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 33. Ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.

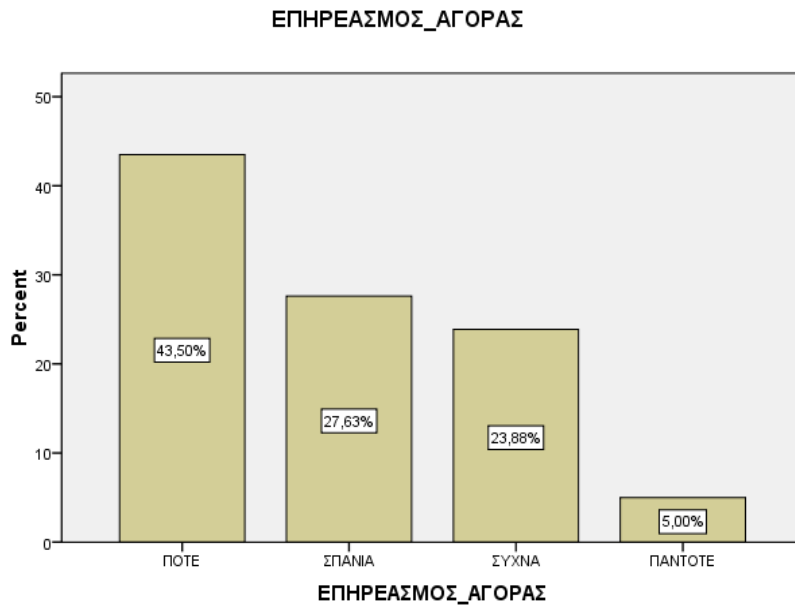
Στο γράφημα 33.το στατιστικό που προκύπτει είναι πως 2 στους 5 καταναλωτες δεν διαβάζουν την ετικέτα το οποίο αντιστοιχεί στο 43,75% ενώ μόλις το 8,75% αφιερώνει πάντοτε χρόνο να την διαβάσει.

3.2.27. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση κατά πόσο επηρεάζεστε από τις πληροφορίες της ετικέτας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΣ ΑΓΟΡΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΤΕ	348	43,5	43,5	43,5
ΣΠΑΝΙΑ	221	27,6	27,6	71,1
ΣΥΧΝΑ	191	23,9	23,9	95,0
ΠΑΝΤΟΤΕ	40	5,0	5,0	100,0

ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 34. Επηρεασμός από την πληροφορίες της ετικέτας στην αγορά.

Και εδώ βλέπουμε ένα υψηλό ποσοστό 43,5% να μην επηρεάζεται ποτέ από τις διατροφικές πληροφορίες αλλά και το 27,63% να το υπολογίζει σπάνια.

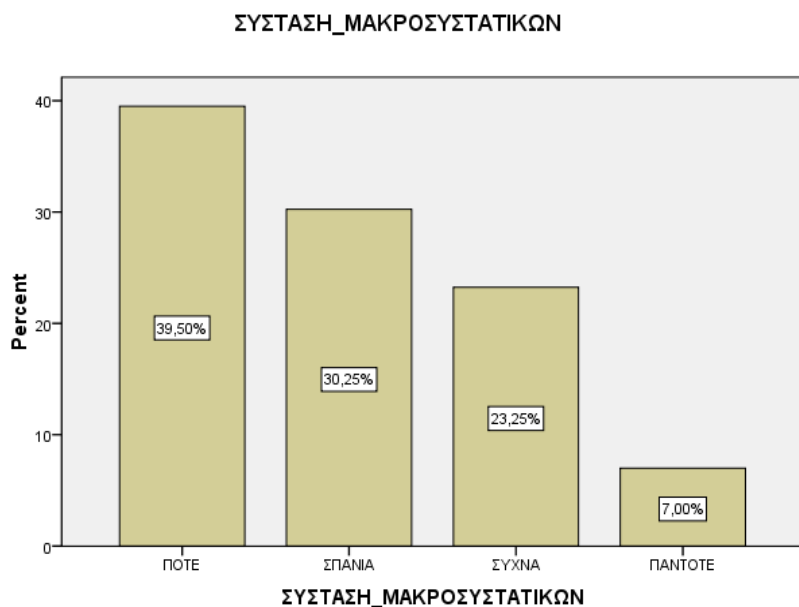
3.2.28. Ποσοστά και συχνότητες από την σύσταση των μακροσυστατικών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΣΥΣΤΑΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΜΑΚΡΟΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ				
ΠΟΤΕ	316	39,5	39,5	39,5
ΣΠΑΝΙΑ	242	30,3	30,3	69,8
ΣΥΧΝΑ	186	23,3	23,3	93,0

ΠΑΝΤΟΤΕ	56	7,0	7,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 35.

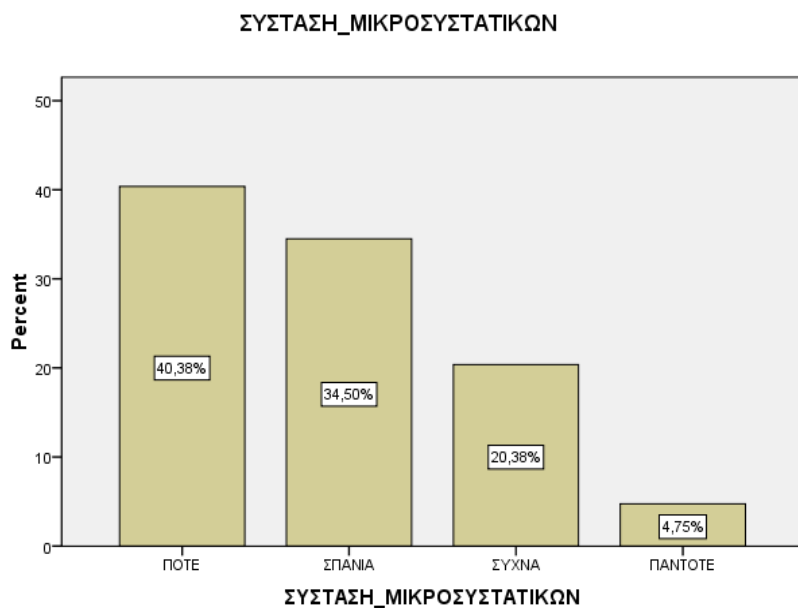
Η σύσταση των μακροσυστατικών δεν φαίνεται να επηρεάζει τους καταναλωτές αφού ένα μεγάλο ποσοστό 69,75% δήλωσε πως το λαμβάνει υπόψιν σπάνια έως ποτέ, ενώ αυτοί που το ελέγχουν πάντοτε είναι μόλις το 7%.

3.2.29. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση σύσταση μικροσυστατικών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΜΙΚΡΟΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΤΕ	323	40,4	40,4	40,4
ΣΠΑΝΙΑ	276	34,5	34,5	74,9

ΣΥΧΝΑ	163	20,4	20,4	95,3
ΠΑΝΤΟΤΕ	38	4,8	4,8	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 36. Σύσταση μικροσυστατικών.

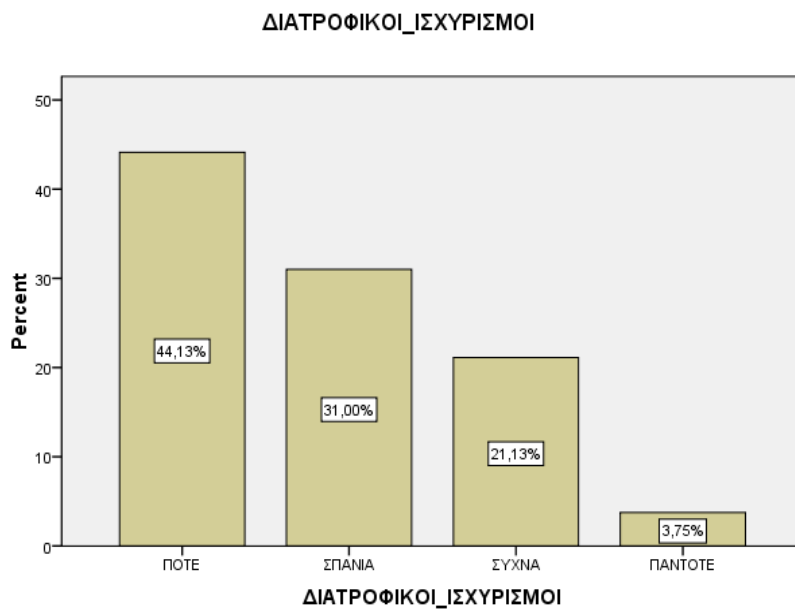
Το γράφημα 36.κινείται στα ίδια επίπεδα με το γράφημα 35.με τις επιλογές ποτέ και σπάνια να συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά σε αντίθεση με τις επιλογές συχνά και πάντοτε.

3.2.30. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση διατροφικοί ισχυρισμοί.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΙ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΤΕ	353	44,1	44,1	44,1

ΣΠΑΝΙΑ	248	31,0	31,0	75,1
ΣΥΧΝΑ	169	21,1	21,1	96,3
ΠΑΝΤΟΤΕ	30	3,8	3,8	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

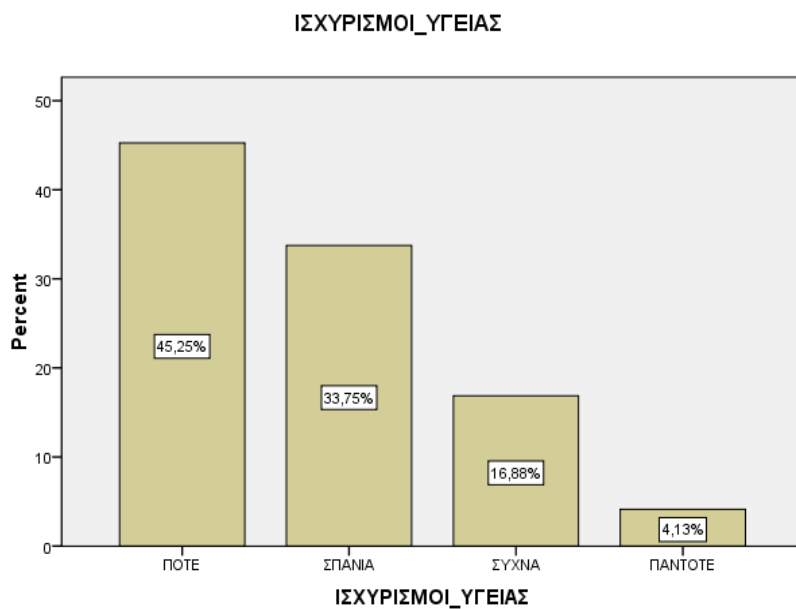
Γράφημα 37. Διατροφικοί ισχυρισμοί.

Το γράφημα που αφορά τους ισχυρισμούς μας δείχνει εμφανές πως οι καταναλωτές δεν λαμβάνουν υπόψιν το συγκεκριμένο παράγοντα αφού το 44,13% δήλωσε ποτέ ενώ ένα άλλο ποσοστό 31% σπάνια με μόλις το 3,75% να δηλώνει πάντοτε.

3.2.31. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση ισχυρισμοί υγείας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΥΓΕΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΤΕ	362	45,3	45,3	45,3
ΣΠΑΝΙΑ	270	33,8	33,8	79,0
ΣΥΧΝΑ	135	16,9	16,9	95,9
ΠΑΝΤΟΤΕ	33	4,1	4,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 38. Ισχυρισμοί υγείας.

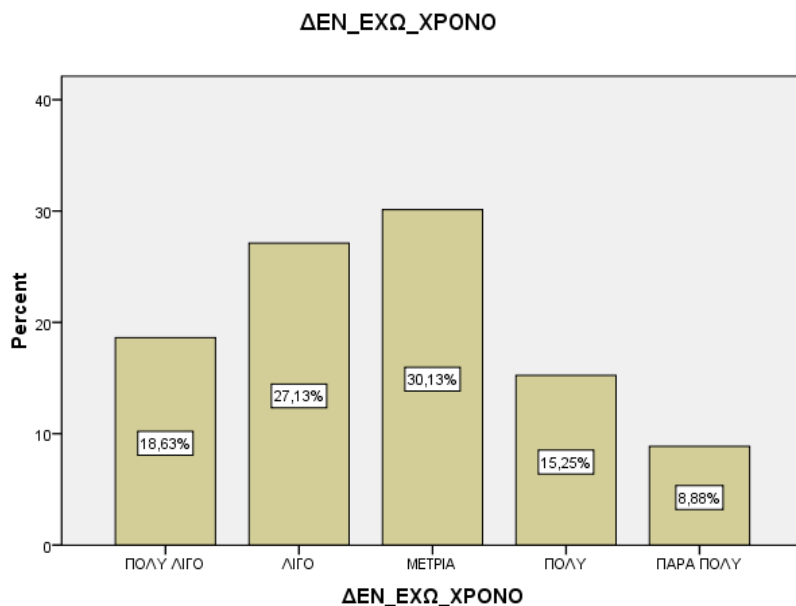
Όσο αφορά τους ισχυρισμούς υγείας είναι πανμιότυπο με το γράφημα 37.αφού τα μεγαλύτερα ποσοστά τα έχουν αποσπάσει οι επιλογές ποτέ με 45,25% και το σπάνια με 33,75%.

3.2.32. ποσοστά και συχνότητες στη ερώτηση δεν έχω χρόνο.

Πίνακας 39.

ΔΕΝ ΕΧΩ ΧΡΟΝΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΛΥ ΛΙΓΟ	149	18,6	18,6	18,6

ΛΙΓΟ	217	27,1	27,1	45,8
ΜΕΤΡΙΑ	241	30,1	30,1	75,9
ΠΟΛΥ	122	15,3	15,3	91,1
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	71	8,9	8,9	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 39. Δεν έχω χρόνο.

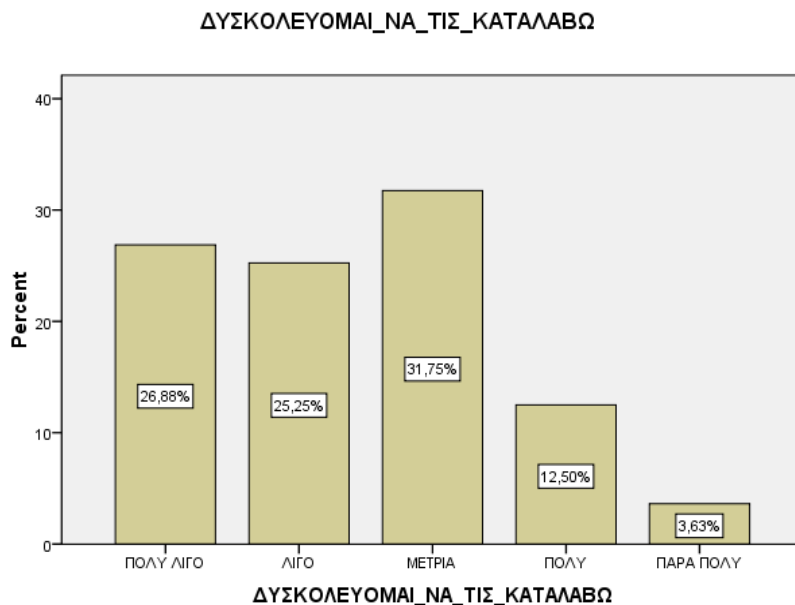
Ο περιορισμένος χρόνος φαίνεται να μην επηρεάζει αρκετά τους καταναλωτές με τους ίδιους να δηλώνουν με ποσοστό 30,13% μέτρια ενώ ακολουθεί η επιλογή λίγο με 27,13% σε αντίθεση με αυτούς που δήλωσαν πάρα πολύ να είναι μόνο 71 άτομα δηλαδή 8.9%.

3.2.33. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση δυσκολεύομαι να τις καταλάβω.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΥΣΚΟΛΕΥΟΜΑΙ ΝΑ ΤΙΣ ΚΑΤΑΛΑΒΩ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΛΥ ΛΙΓΟ	215	26,9	26,9	26,9

ΛΙΓΟ	202	25,3	25,3	52,1
ΜΕΤΡΙΑ	254	31,8	31,8	83,9
ΠΟΛΥ	100	12,5	12,5	96,4
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	29	3,6	3,6	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

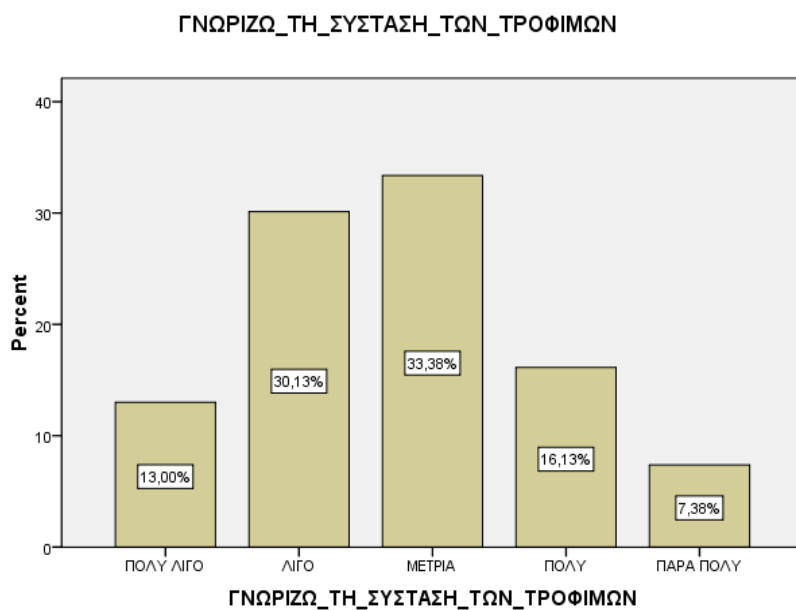
Γράφημα 40. Δυσκολεύομαι να τις καταλάβω.

Στο πιο πάνω γράφημα το μεγαλύτερο ποσοστό το συγκεντρώνει η επιλογή μέτρια 31,75% και ακολουθεί η επιλογή πολύ λίγο δείχνοντας πως είναι κατανοητές οι ετικέτες στους πελάτες. Επίσης ελάχιστοι είναι αυτοί που δυσκολεύονται πάρα πολύ μόλις 3,63%.

3.2.34. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση γνωρίζω τη σύσταση των τροφίμων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΓΝΩΡΙΖΩ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΛΥ ΛΙΓΟ	104	13,0	13,0	13,0
ΛΙΓΟ	241	30,1	30,1	43,1
ΜΕΤΡΙΑ	267	33,4	33,4	76,5
ΠΟΛΥ	129	16,1	16,1	92,6
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	59	7,4	7,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

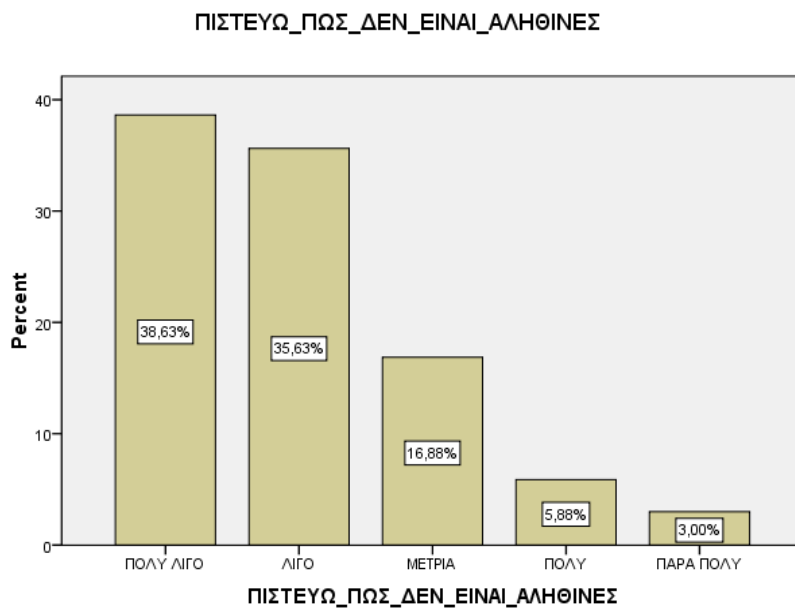
Γράφημα 41. Γνωρίζω τη σύσταση των τροφίμων.

Ένα μεγάλο ποσοστό των καταναλωτών το 30,13% γνωρίζουν λίγο για την σύσταση του τροφίμου που αγοράζουν ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό 33,38% έχει δηλώσει μέτρια. Η επιλογή πάρα πολύ έχει σημειώσει το χαμηλότερο ποσοστό με 7,38%.

3.2.35. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση πιστεύω πως δεν είναι αληθείς.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΠΙΣΤΕΥΩ ΠΩΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΙΝΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΛΥ ΛΙΓΟ	309	38,6	38,6	38,6
ΛΙΓΟ	285	35,6	35,6	74,3
ΜΕΤΡΙΑ	135	16,9	16,9	91,1
ΠΟΛΥ	47	5,9	5,9	97,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	24	3,0	3,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 42. Πιστεύω πως δεν είναι αληθείς.

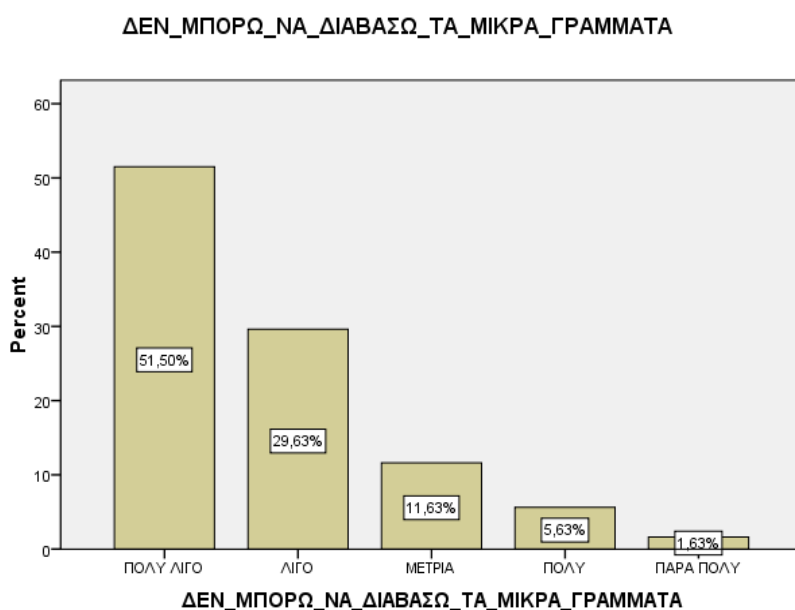

Από το συγκεκριμένο γράφημα προκύπτει κάτι πολύ θετικό αφού ελάχιστοι πιστεύουν πως είναι αναληθείς οι πληροφορίες το 3% ενώ οι περισσότεροι το 74,26% έχουν δηλώσει λίγο έως πολύ λίγο.

3.2.36. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση δεν μπορώ να διαβάσω τα μικρά γράμματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ.

ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΩ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΛΥ ΛΙΓΟ	412	51,5	51,5	51,5
ΛΙΓΟ	237	29,6	29,6	81,1
ΜΕΤΡΙΑ	93	11,6	11,6	92,8
ΠΟΛΥ	45	5,6	5,6	98,4
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	13	1,6	1,6	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

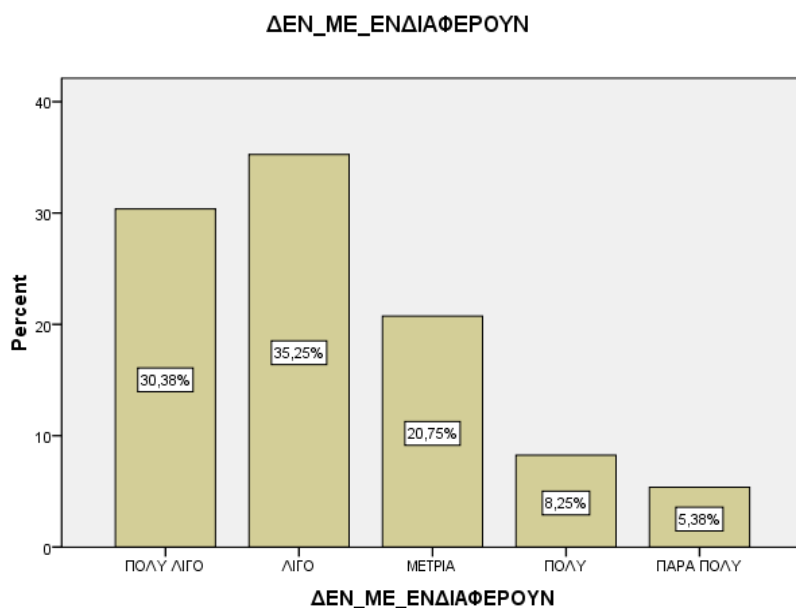
Γράφημα 43 Δεν μπορώ να διαβάσω τα μικρά γράμματα..

Οι καταναλωτές δεν φαίνονται να επηρεάζονται από τον συγκεκριμένο παράγοντα αφού πέραν των μισών 51,50% δήλωσαν πολύ λίγο σε αντίθεση με ένα μικρο ποσοστό 1,63% να έχει εντελώς αντίθετη άποψη.

3.2.37. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση δεν με ενδιαφέρουν οι διατροφικές ετικέτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ.

ΔΕΝ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΠΟΛΥ ΛΙΓΟ	243	30,4	30,4	30,4
ΛΙΓΟ	282	35,3	35,3	65,6
ΜΕΤΡΙΑ	166	20,8	20,8	86,4
ΠΟΛΥ	66	8,3	8,3	94,6
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	43	5,4	5,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

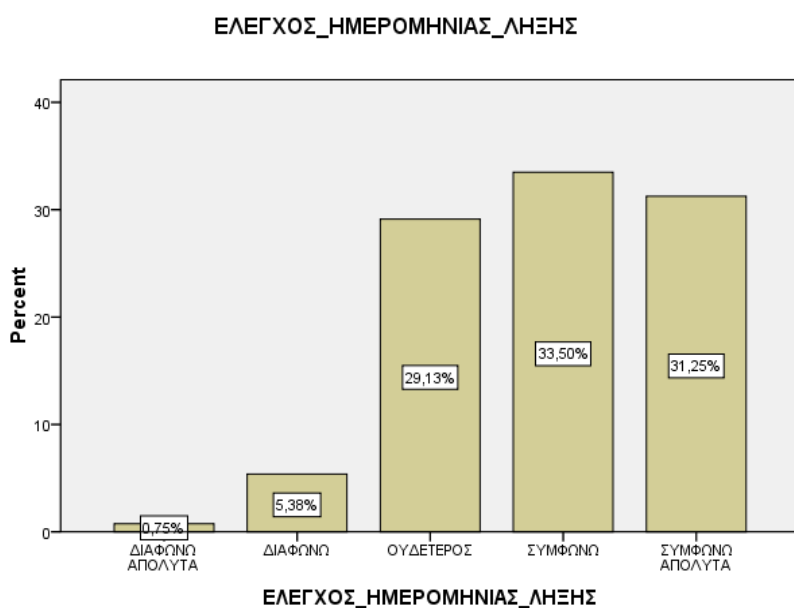
Γράφημα 44. Δεν με ενδιαφέρουν οι διατροφικές ετικέτες.

Η επίλογη πάρα πολύ λαμβάνει το μικρότερο ποσοστό με 5,38%σε αντίθεση με τις επιλογές λίγο και πολύ λίγο να έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά 35,25% και 30,38% αντίστοιχα δείχνοντας το ενδιαφέρον των καταναλωτών.

3.2.38. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση ελέγγω πάντα την ημερομηνία λήξης των τροφίμων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΛΕΓΧΩ ΠΑΝΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	6	,8	,8	,8
ΔΙΑΦΩΝΩ	43	5,4	5,4	6,1
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	233	29,1	29,1	35,3
ΣΥΜΦΩΝΩ	268	33,5	33,5	68,8
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	250	31,3	31,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

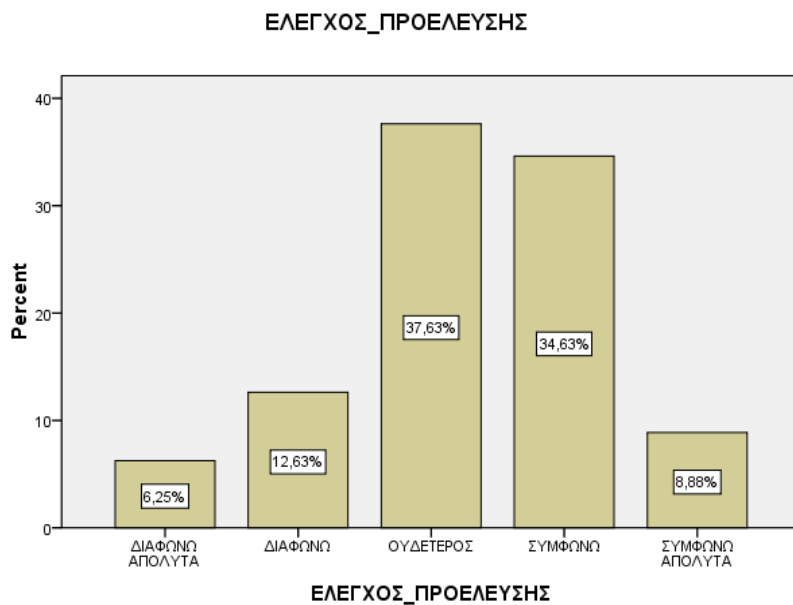
Γράφημα45. Έλεγχος ημερομηνίας λήξης.

Στο γράφημα 45.είναι ξεκάθαρο πως οι καταναλωτές ελέγχουν την ημερομηνία λήξης του τροφίμου δηλώνοντας το 66,75% συμφωνώ και συμφωνώ απόλυτα.

3.2.39. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση ελέγγω πάντα την χώρα προέλευσης των τροφίμων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΛΕΓΧΩ ΠΑΝΤΑ ΤΗ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	50	6,3	6,3	6,3
ΔΙΑΦΩΝΩ	101	12,6	12,6	18,9
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	301	37,6	37,6	56,5
ΣΥΜΦΩΝΩ	277	34,6	34,6	91,1
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	71	8,9	8,9	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

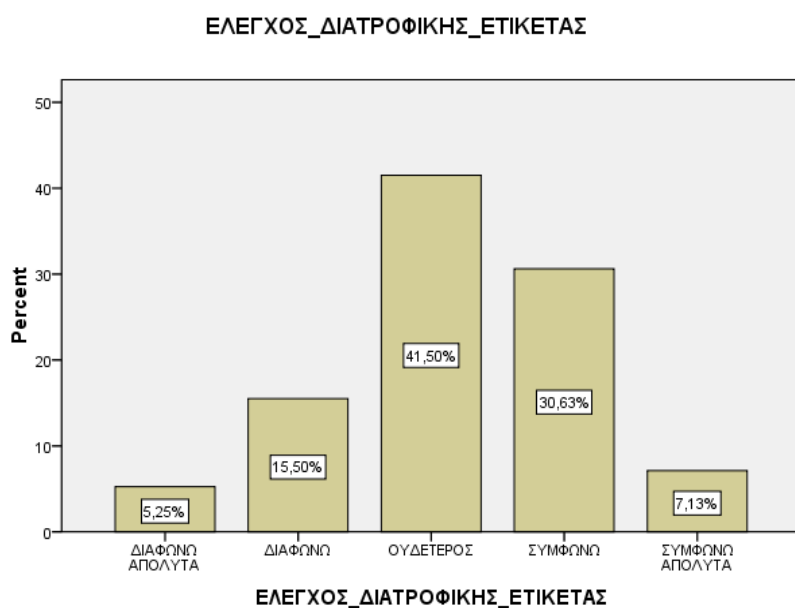
Γράφημα 46. Ελέγγω πάντα την χώρα προέλευσης του τροφίμου.

Η χώρα προέλευσης επηρεάζει τις αγορές των καταναλωτών αφού αν εξαιρέσουμε το 37,63% που δήλωσαν ουδέτερο το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό 34,63% το έχει η επιλογή συμφωνώ με ελάχιστους 6,25% να διαφωνούν απόλυτα.

3.2.40. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση διαβάζω πάντα τις διατροφικές πληροφορίες της ετικέτας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΙΑΒΑΖΩ ΠΑΝΤΑ ΤΙΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	42	5,3	5,3	5,3
ΔΙΑΦΩΝΩ	124	15,5	15,5	20,8
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	332	41,5	41,5	62,3
ΣΥΜΦΩΝΩ	245	30,6	30,6	92,9
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	57	7,1	7,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

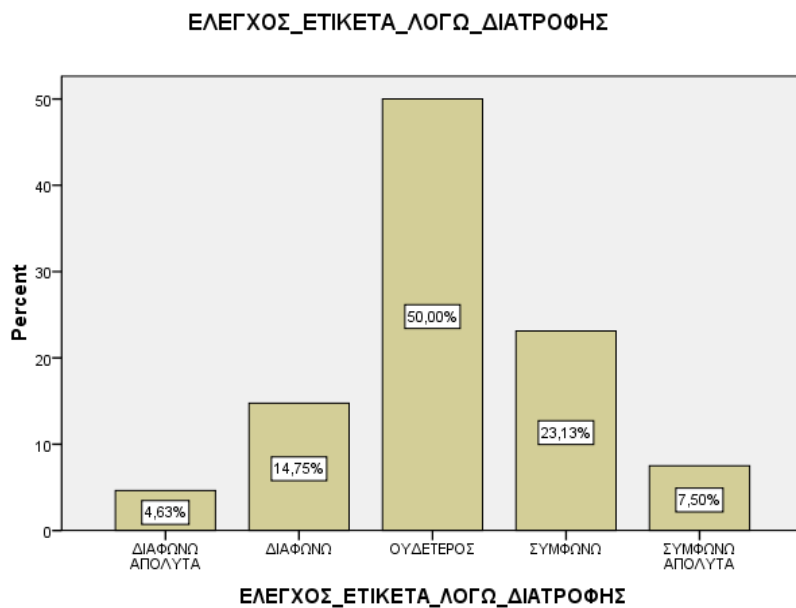
Γράφημα 47. Έλεγχος διατροφικής ετικέτας.

Με ποσοστό 41,50% που αντιστοιχεί σε 332 καταναλωτές η πρώτη επιλογή που είναι ουδέτερη άνω αυτή που ακολουθεί είναι η επιλογή που συμφωνεί με τον έλεγχο της διατροφικής ετικέτας με ποσοστό 30,63%.

3.2.41. ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση διαβάσω τις διατροφικές πληροφορίες γιατί ενδιαφέρομαι για σωστή διατροφή.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΙΑΒΑΖΩ ΤΙΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑΤΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΓΙΑ ΣΩΣΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	37	4,6	4,6	4,6
ΔΙΑΦΩΝΩ	118	14,8	14,8	19,4
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	400	50,0	50,0	69,4
ΣΥΜΦΩΝΩ	185	23,1	23,1	92,5
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	60	7,5	7,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

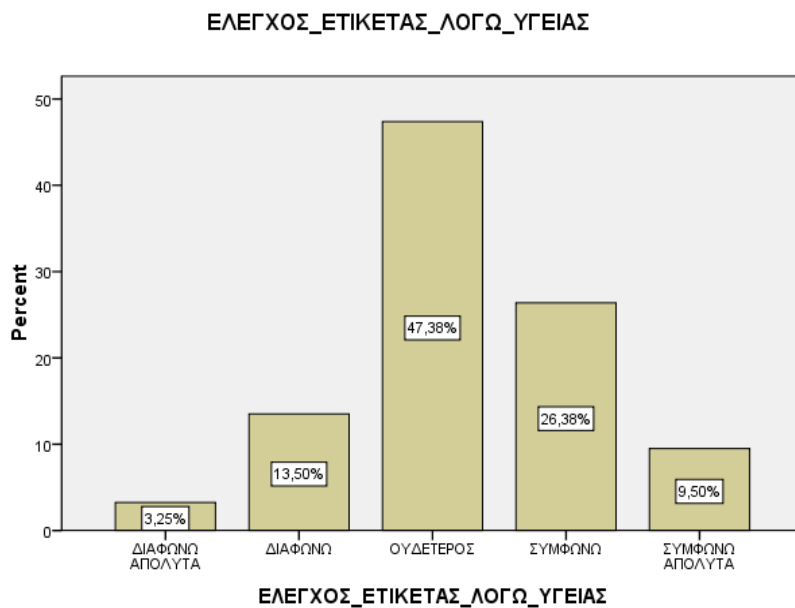
Γράφημα 48. Έλεγχος ετικέτας λόγω διατροφής.

Πανομοιότυπο με το γράφημα 47.είναι και το πιο πάνω με την επιλογή ουδέτερος να σημειώνει το μεγαλύτερο ποσοστό 50% δηλαδή οι μισοί καταναλωτές με δεύτερη επιλογή να είναι το συμφωνώ με 23,13%. Το πιο λίγο ποσοστό συγκεντρώνει το διαφωνώ απόλυτα με 4,63%.

3.2.42. Ποσοστά και συχνότητες από την ερώτηση διαβάζω τις διατροφικές πληροφορίες γιατί ενδιαφερόμαι για την υγεία μου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΙΑΒΑΖΩ ΤΙΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑΤΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΜΟΥ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	26	3,3	3,3	3,3
ΔΙΑΦΩΝΩ	108	13,5	13,5	16,8
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	379	47,4	47,4	64,1
ΣΥΜΦΩΝΩ	211	26,4	26,4	90,5
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	76	9,5	9,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 49. Έλεγχος ετικέτας λόγω υγείας.

Ο λόγος υγείας δεν φαίνεται να επηρεάζει τους καταναλωτές πράγμα που είναι αρκετά παράξενο αφού το μεγαλύτερο ποσοστό 47,38% το συγκεντρώνει η επιλογή ουδέτερος και δεύτερη έρχεται η επιλογή συμφωνώ με 26,38% ενώ στην τελευταία θέση με το πιο χαμηλό ποσοστό είναι το διαφωνώ απόλυτα με 3,25%.

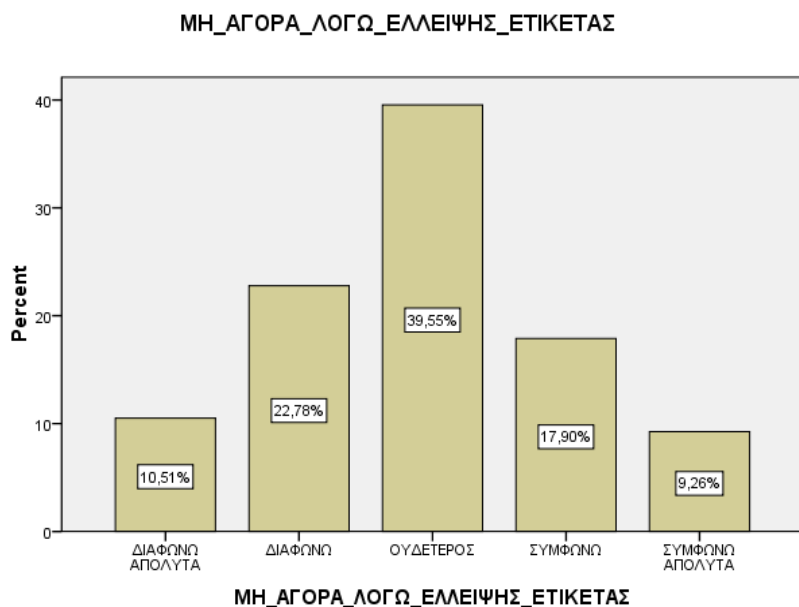
3.2.44. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση δεν αγοράζω προϊόντα που δεν έχουν πίνακα με διατροφικές ετικέτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΕΝ ΑΓΟΡΑΖΩ ΠΟΤΕ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΠΙΝΑΚΑ ΜΕ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	84	10,5	10,5	10,5
ΔΙΑΦΩΝΩ	182	22,8	22,8	33,3
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	316	39,5	39,5	72,8
ΣΥΜΦΩΝΩ	143	17,9	17,9	90,7

ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	75	9,3	9,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 50.

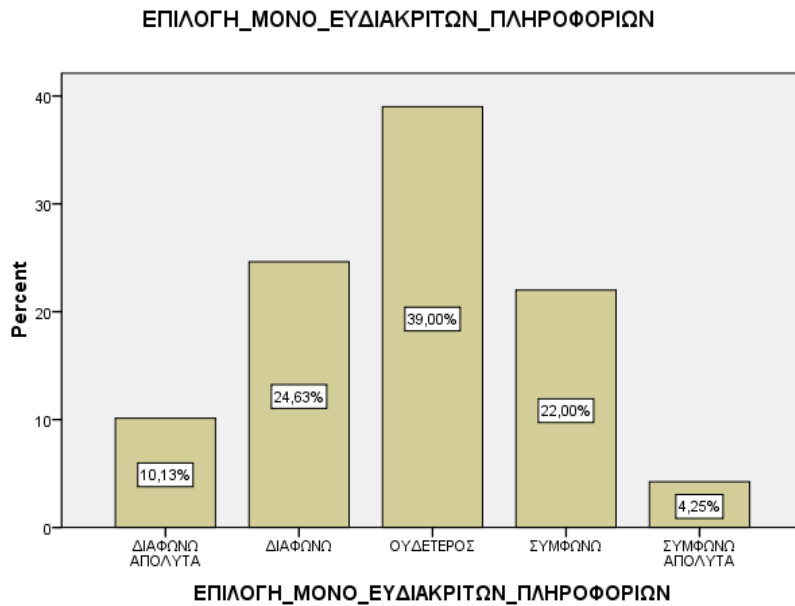
Στο πιο πάνω γράφημα οι καταναλωτές αν εξερέσουμε την επιλογή ουδέτερος που είναι πρώτη με 39,55% δεν φαίνονται αρνητικοί στην αγορά τροφίμου που δεν φέρει ετικέτα αφού η επιλογή διαφωνώ είναι στη δεύτερη θέση με αρκετα υψηλό ποσοστό 22,78%.

3.2.45. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση επιλέγω μόνο συσκευασίες μόνο των οποίων οι διατροφικές πληροφορίες είναι ευδιάκριτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΠΙΛΕΓΩ ΜΟΝΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΕΥΔΙΑΚΡΙΤΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	81	10,1	10,1	10,1
ΔΙΑΦΩΝΩ	197	24,6	24,6	34,8
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	312	39,0	39,0	73,8

ΣΥΜΦΩΝΩ	176	22,0	22,0	95,8
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	34	4,3	4,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 51.

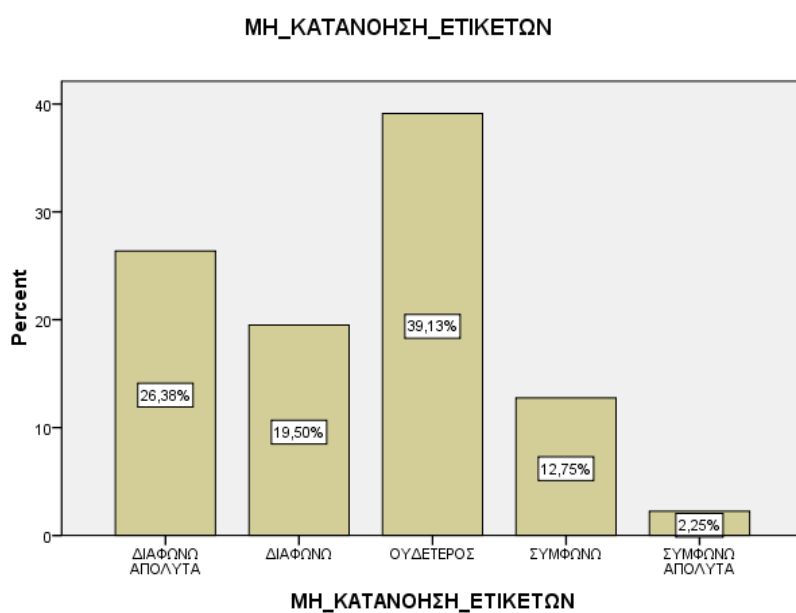
Όσο αφορά το πόσο επηρεάζει αν οι πληροφορίες είναι ευδιάκριτες στο τρόφημο με βάση το γράφημα οι καταναλωτές έχουν ως πρώτη επιλογή να μένουν ουδέτεροι 39% ενώ ακολουθεί η επιλογή διαφωνώ 24,6% λίγο πιο πάνω από την επιλογή συμφωνώ που συγκεντρώνει 22%.

3.2.46. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση δεν διαβάζω ποτέ τις διατροφικές ετικέτες επειδή δεν τις καταλαβαίνω.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΕΝ ΔΙΑΒΑΖΩ ΠΟΤΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ, ΕΠΕΙΔΗ ΔΕΝ ΤΙΣ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΩ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	211	26,4	26,4	26,4
ΔΙΑΦΩΝΩ	156	19,5	19,5	45,9

ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	313	39,1	39,1	85,0
ΣΥΜΦΩΝΩ	102	12,8	12,8	97,8
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	18	2,3	2,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 52. Μη κατανόηση των ετικετών.

Η μη κατανόηση ετικετών που θεωρείται αρκετά σημαντικός παράγοντας δεν φαίνεται να επηρεάζει τους αγοραστές αν και το μεγαλύτερο ποσοστό 39,13% έμεινε ουδέτερο ένα εξίσου μεγάλο ποσοστό 26,36% διαφωνεί απόλυτα ενώ ελάχιστοι είναι αυτοί 2,25% που συμφωνούν απόλυτα.

3.2.47. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση προσπαθώ να επιλέγω πάντα οικολογικές συσκευασίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΠΡΟΣΠΑΘΩ ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΩ ΠΑΝΤΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ		%		
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	95	11,9	11,9	11,9
ΔΙΑΦΩΝΩ	247	30,9	30,9	42,8
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	317	39,6	39,6	82,4
ΣΥΜΦΩΝΩ	117	14,6	14,6	97,0
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	24	3,0	3,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 53. Επιλογή προϊόντος λόγω οικολογικής συσκευασίας.

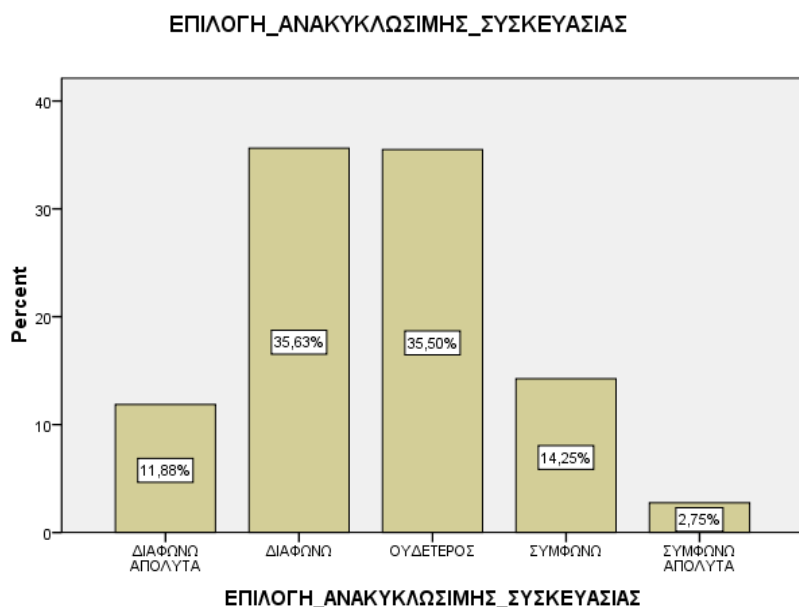
Οι καταναλωτές προτίμησαν σε μεγάλο ποσοστό 39,63% να μείνουν ουδέτεροι ενώ ένα μεγάλο ποσοστό 30,88% διαφωνούν με την επιλογή οικολογικής συσκευασίας και ελάχιστοι είναι αυτοί που συμφωνούν απόλυτα μόλις 3%.

3.2.48. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση επιλέγω πάντα συσκευασίες από ανακυκλώσιμα υλικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΠΙΛΕΓΩ ΠΑΝΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %

ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	95	11,9	11,9	11,9
ΔΙΑΦΩΝΩ	285	35,6	35,6	47,5
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	284	35,5	35,5	83,0
ΣΥΜΦΩΝΩ	114	14,3	14,3	97,3
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	22	2,8	2,8	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 54. Επιλογή ανακυκλώσιμων υλικών.

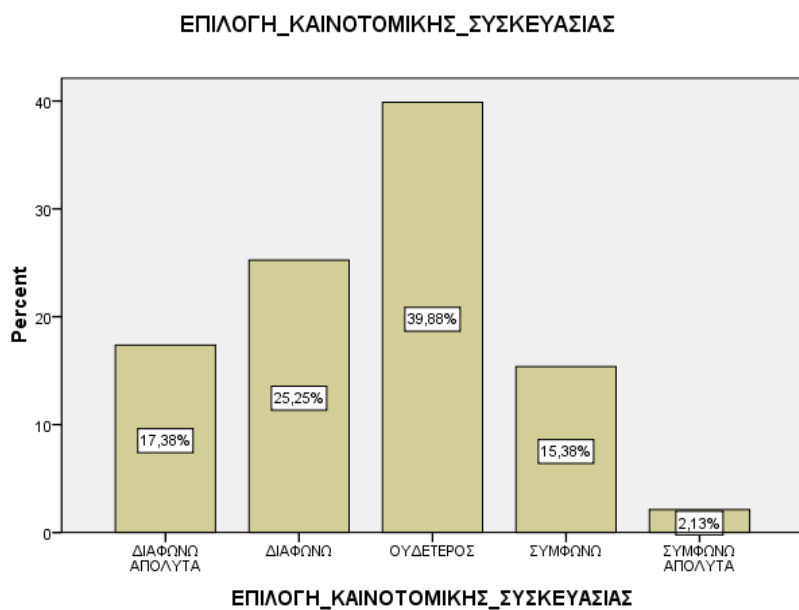
Αρκετά σημαντικά είναι τα αποτελέσματα του γραφήματος 54.αφού βλέπουμε κάτι πρωτόγνωρο η επιλογή διαφωνώ να έχει το μεγαλύτερο ποσοστό 35,63% δείχνοντας ότι οι καταναλωτές δεν ενδιαφέρονται και πολύ αν η συσκευασία είναι ανακυκλώσιμη ενώ στην δεύτερη θέση με 35,5% είναι η επιλογή ουδέτερος,

3.2.49. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση προσπαθώ πάντα καινοτομικές συσκευασίες

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΠΡΟΣΠΑΘΩ ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΩ ΠΑΝΤΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %

ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	139	17,4	17,4	17,4
ΔΙΑΦΩΝΩ	202	25,3	25,3	42,6
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	319	39,9	39,9	82,5
ΣΥΜΦΩΝΩ	123	15,4	15,4	97,9
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	17	2,1	2,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 55. Καινοτομικές συσκευασίες.

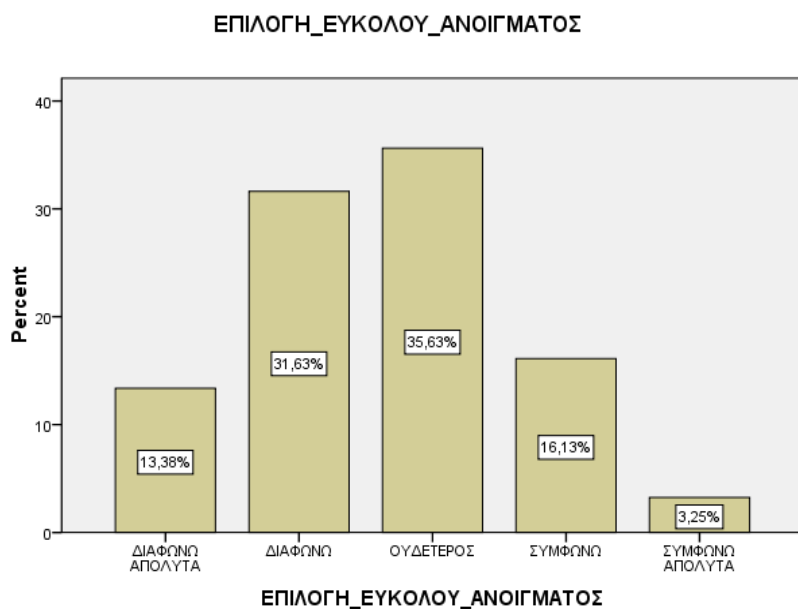
Οι καινοτόμες συσκευασίες δεν προκαλούν το ενδιαφέρον των καταναλωτών δηλώνοντας ουδέτεροι το μεγαλύτερο ποσοστό 39,88% ενώ ακολουθεί η επιλογή διαφωνώ με 25,25% και με ένα μικρό ποσοστό 2,13% είναι αυτοί που συμφωνούν απόλυτα.

3.2.50. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση προτιμώ πάντα τις συσκευασίες με εύκολο άνοιγμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΠΡΟΤΙΜΩ ΠΑΝΤΑ ΤΙΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %

ΜΕ ΕΥΚΟΛΟ ΑΝΟΙΓΜΑ		%		
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	107	13,4	13,4	13,4
ΔΙΑΦΩΝΩ	253	31,6	31,6	45,0
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	285	35,6	35,6	80,6
ΣΥΜΦΩΝΩ	129	16,1	16,1	96,8
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	26	3,3	3,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 56. Επιλογή εύκολου ανοίγματος.

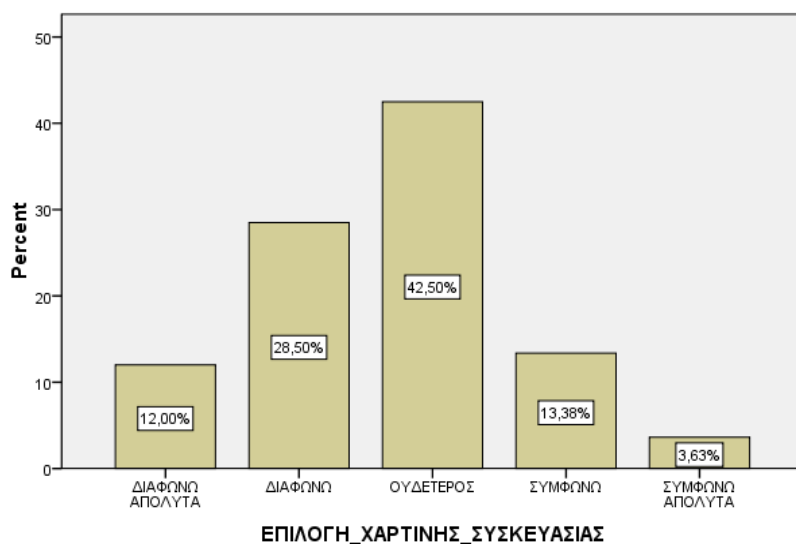
Πανομοιότυπο με το γράφημα 55.είναι το πιο πάνω με τις επιλογές ουδέτερος και διαφωνώ να είναι στις προτιμήσεις των καταναλωτών με 35,63% και 31,61% αντίστοιχα.

3.2.51. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση προτιμώ να επιλέγω τις χάρτινες συσκευασίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΠΡΟΤΙΜΩ ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΩ ΤΙΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΧΑΡΤΙΝΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ		%		
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	96	12,0	12,0	12,0
ΔΙΑΦΩΝΩ	228	28,5	28,5	40,5
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	340	42,5	42,5	83,0
ΣΥΜΦΩΝΩ	107	13,4	13,4	96,4
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	29	3,6	3,6	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

ΕΠΙΛΟΓΗ_ΧΑΡΤΙΝΗΣ_ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Γράφημα 57. Επιλογή χάρτινης συσκευασίας.

Ουδέτεροι μένει το μεγαλύτερο ποσοστό όσο αφορά την επιλογή χάρτινης συσκευασίας με ποσοστό 42,5% ενώ και ένα μεγάλο ποσοστό 28,50% διαφωνεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι ένα μικρο ποσοστό 3,63% συμφωνεί απόλυτα.

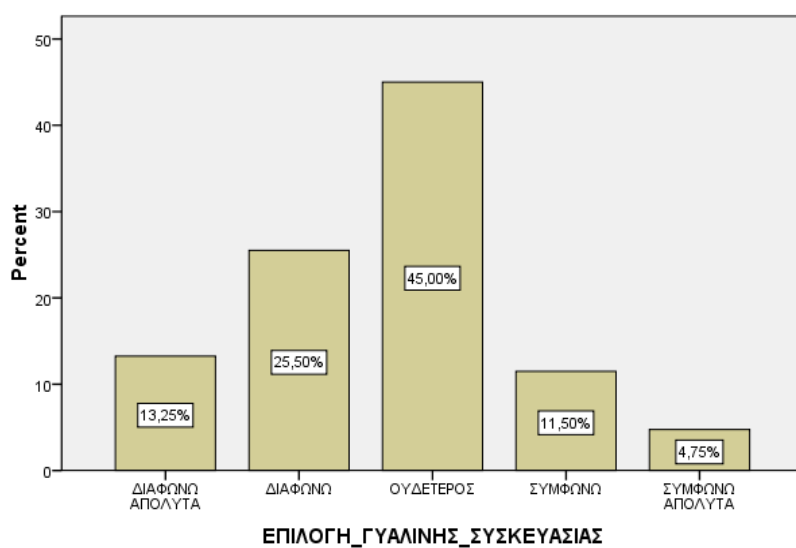
3.2.52. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση προτιμώ να επιλέγω τις γυάλινες συσκευασίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΠΡΟΤΙΜΩ ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΩ ΤΙΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΓΥΑΛΙΝΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ				
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	106	13,3	13,3	13,3
ΔΙΑΦΩΝΩ	204	25,5	25,5	38,8
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	360	45,0	45,0	83,8
ΣΥΜΦΩΝΩ	92	11,5	11,5	95,3
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	38	4,8	4,8	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

ΕΠΙΛΟΓΗ_ΓΥΑΛΙΝΗΣ_ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Γράφημα 58. Επιλογή γυάλινης συσκευασίας.

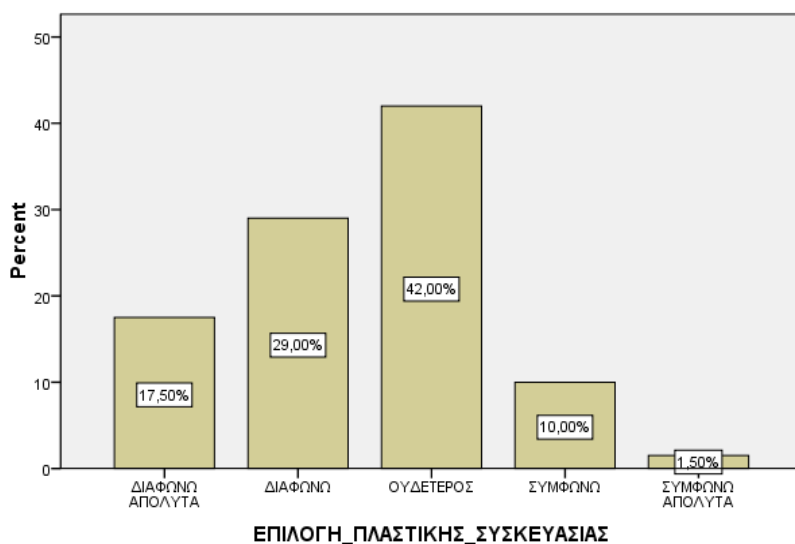
Χωρίς μεγάλη διαφορά το γράφημα που αφορά την γυάλινη συσκευασία με σχέση με το γράφημα 57.αφού και εδώ την πρωτιά στις προτιμήσεις έχει η επιλογή ουδέτερο με 45% και ακολουθεί το διαφωνώ με 25,05%

3.2.53. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση προτιμώ να επιλέγω τις πλαστικές συσκευασίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΠΡΟΤΙΜΩ ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΩ ΤΙΣ ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	140	17,5	17,5	17,5
ΔΙΑΦΩΝΩ	232	29,0	29,0	46,5
ΟΥΔΕΤΕΡΟΣ	336	42,0	42,0	88,5
ΣΥΜΦΩΝΩ	80	10,0	10,0	98,5
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	12	1,5	1,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

ΕΠΙΛΟΓΗ_ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ_ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

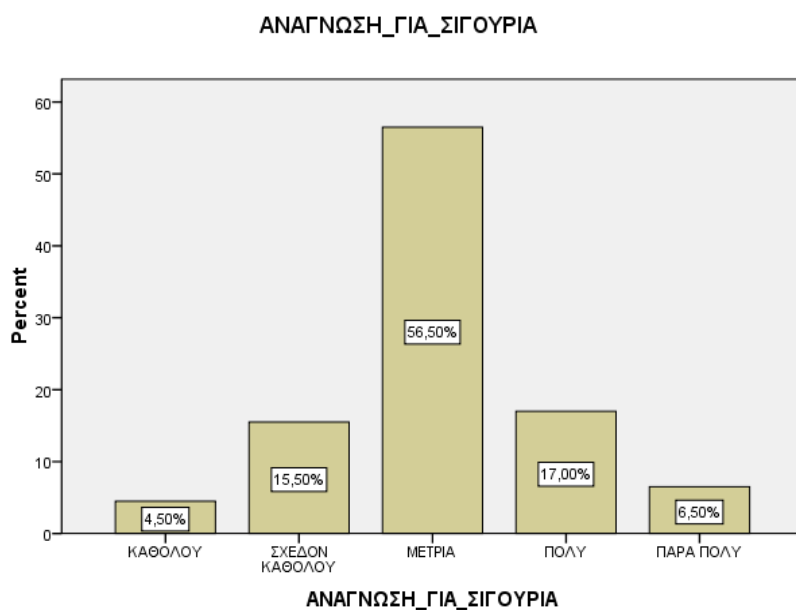
Γράφημα 59. Επιλογή πλαστικής συσκευασίας.

Η επιλογή της πλαστικής συσκευασίας δεν φαίνεται να βρίσκει σύμφωνους τους καταναλωτές που μένουν ουδέτεροι σε ένα μεγάλο ποσοστό 42% ενώ μεγάλο είναι και το ποσοστό που διαφωνεί και ανέρχεται στο 29%. Να αναφερθεί ότι αυτοί που συμφωνούν απόλυτα είναι ένα μικρό ποσοστό 1,50%.

3.2.54. Ποσοστά και συχνότητες από την ερώτηση διαβάζοντας τις ετικέτες νιώθω πιο σίγουρος/ η επειδή ξέρω ακριβώς τι τρώω.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΕΤΙΚΕΤΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΙΩΘΩ ΠΙΟ ΣΙΓΟΥΡΟΣ/Η, ΕΠΕΙΔΗ ΞΕΡΩ ΑΚΡΙΒΩΣ ΤΙ ΤΡΩΩ				
ΚΑΘΟΛΟΥ	36	4,5	4,5	4,5
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	124	15,5	15,5	20,0
ΜΕΤΡΙΑ	452	56,5	56,5	76,5
ΠΟΛΥ	136	17,0	17,0	93,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	52	6,5	6,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 60. Ανάγνωση ετικέτας για σιγουριά

Στο πιο πάνω γράφημα το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των καταναλωτών πέραν των μισών 56,50% δηλώνει ότι λαμβάνει μέτρια την ανάγνωση της ετικέτας

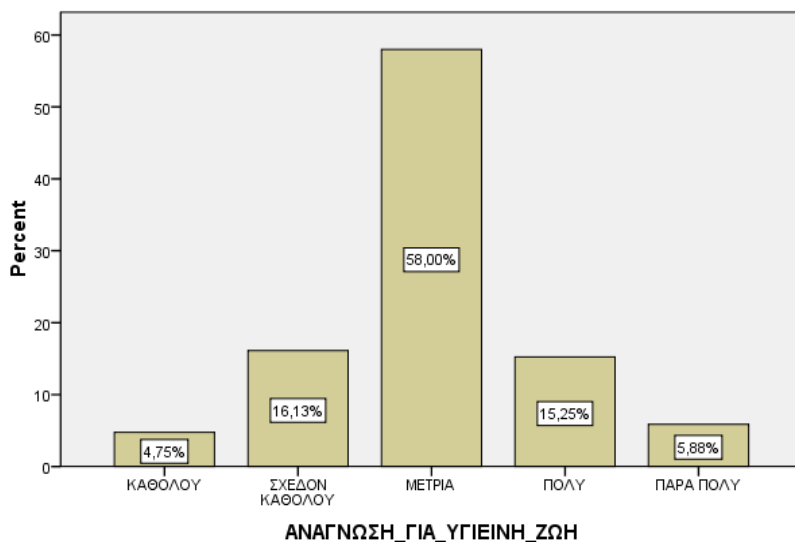
για σιγουριά ενώ οι υπόλοιπες επιλογές κυμαίνονται χαμηλά με δεύτερη να είναι το πολύ με 17% και τρίτο το σχεδόν καθόλου με 15,50%.

3.2.55. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση διαβάζω τις ετικέτες γιατί αυτό με βοηθάει να έχω ένα πιο υγιεινό τρόπο ζωής.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΙΑΒΑΖΩ ΤΙΣ ΕΤΙΚΕΤΕΣ, ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟ ΜΕ ΒΟΗΘΑΕΙ ΝΑ ΕΧΩ ΕΝΑΝ ΠΙΟ ΥΓΙΕΙΝΟ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	38	4,8	4,8	4,8
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	129	16,1	16,1	20,9
ΜΕΤΡΙΑ	464	58,0	58,0	78,9
ΠΟΛΥ	122	15,3	15,3	94,1
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	47	5,9	5,9	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

ΑΝΑΓΝΩΣΗ_ΓΙΑ_ΥΓΙΕΙΝΗ_ΖΩΗ

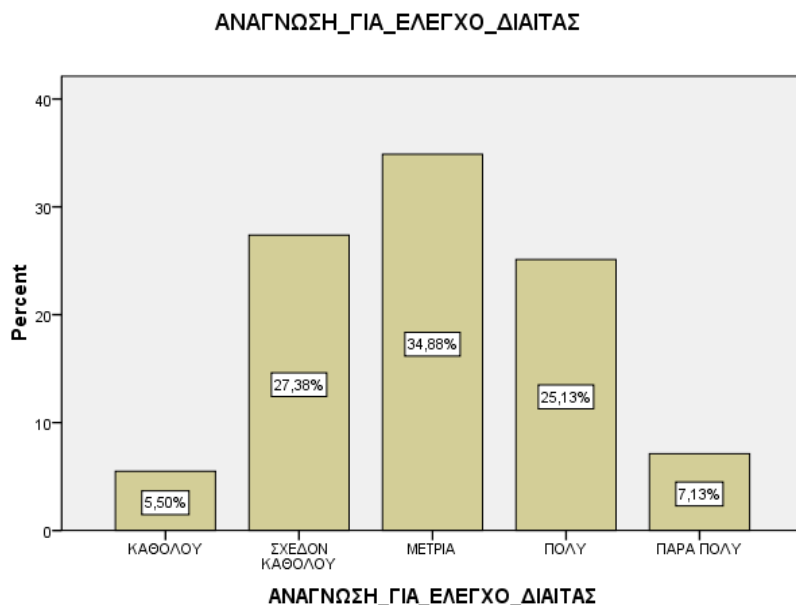
Γράφημα 61. Ανάγνωση ετικέτας για λόγους υγιεινής ζωής.

Στο γράφημα 66.φαίνεται η επιλογή που προτίμησαν οι καταναλωτές είναι το μέτρια με υψηλό ποσοστό 58% ενώ με μεγάλη διαφορά ακολούθησαν οι επιλογες σχεδόν καθόλου 16,13% και πολύ 15,25%.

3.2.56. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση διαβάζοντας τις ετικέτες επιτυγχάνω μεγαλύτερο έλεγχο στη διαίτα μου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΕΤΙΚΕΤΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΩ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΕΛΕΓΧΟ ΣΤΗ ΔΙΑΙΤΑ ΜΟΥ				
ΚΑΘΟΛΟΥ	44	5,5	5,5	5,5
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	219	27,4	27,4	32,9
ΜΕΤΡΙΑ	279	34,9	34,9	67,8
ΠΟΛΥ	201	25,1	25,1	92,9
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	57	7,1	7,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

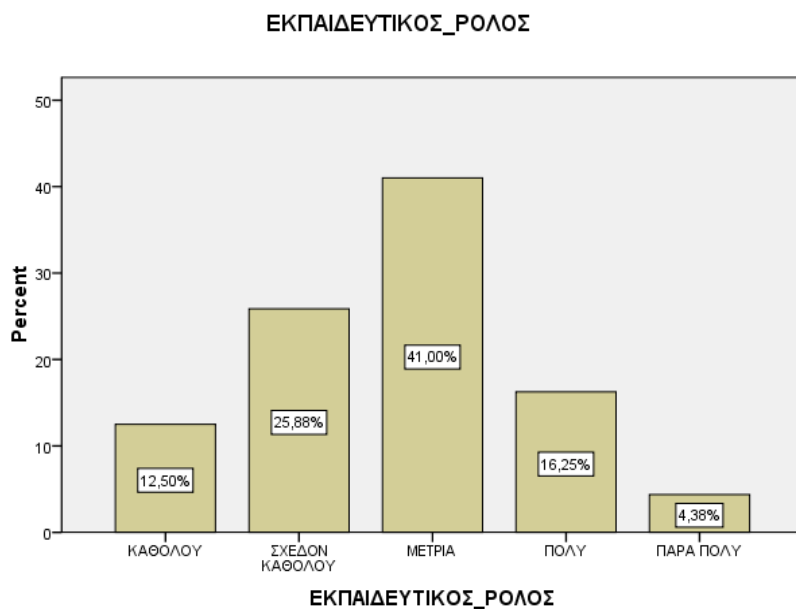
Γράφημα 62. Ανάγνωση για έλεγχο διαίτας.

Η ανάγνωση για έλεγχο της διαίτας φαίνεται ενδιαφέρον αφού ένα μεγάλο ποσοστό 34,88% υποστηρίζει μέτρια ενώ για τις ακόλουθες επιλογές οι απόψεις δίστανται με την επιλογή σχεδόν καθόλου με 27,38% να είναι ελφρώς πιο ψηλά στις προτιμήσεις από την επιλογή πολύ που έχει συγκεντρώσει 25,13%.

3.2.56. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση η ανάγνωση των ετικρετών έχει για εμένα εκπαιδευτικό ρόλο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

Η ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΤΙΚΕΤΩΝ ΕΧΕΙ ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΡΟΛΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	100	12,5	12,5	12,5
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	207	25,9	25,9	38,4
ΜΕΤΡΙΑ	328	41,0	41,0	79,4
ΠΟΛΥ	130	16,3	16,3	95,6
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	35	4,4	4,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 63. Εκπαιδευτικός ρόλος.

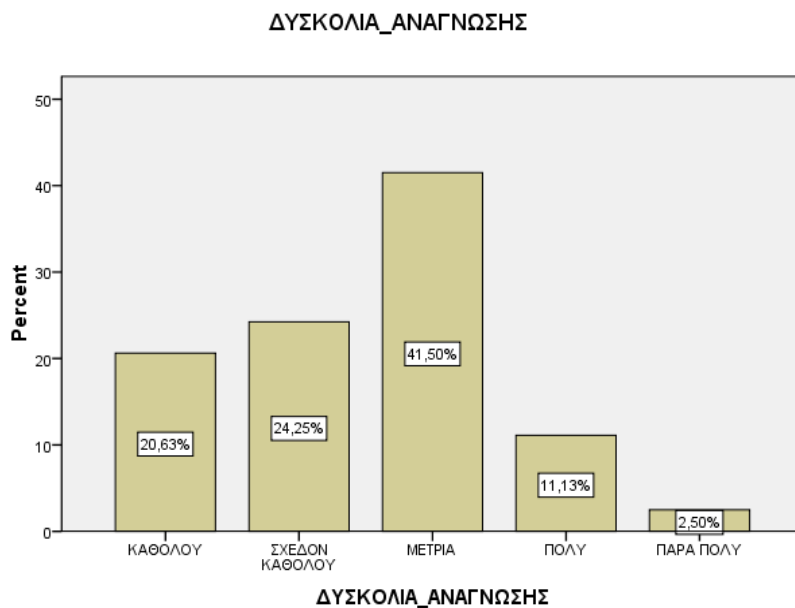
Ο εκπαιδευτικός ρόλος δεν φαίνεται να είναι αρκετά σημαντικός λόγος για να διαβάσουν την ετικέτα οι καταναλωτές αφού οι περισσότεροι 41% δήλωσαν μέτρια ενώ το 25,88% σχεδόν καθόλου με μόλις 4,38% να υποστηρίζουν πολύ αυτήν την ιδέα.

3.2.57. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση δεν είναι εύκολο για εμένα να διαβάσω τις ετικέτες των τροφίμων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΟ ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΩ ΤΙΣ ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	165	20,6	20,6	20,6
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	194	24,3	24,3	44,9
ΜΕΤΡΙΑ	332	41,5	41,5	86,4
ΠΟΛΥ	89	11,1	11,1	97,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	20	2,5	2,5	100,0

ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 64. Δυσκολία ανάγνωσης.

Η δυσκολία ανάγνωσης φαίνεται να είναι έντονη αφού με εξαίρεση την επιλογή μέτρια που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό 41,50% οι επιλογές που ακολουθούν είναι το σχεδόν καθόλου με 24,25% και το καθόλου 20,63%.

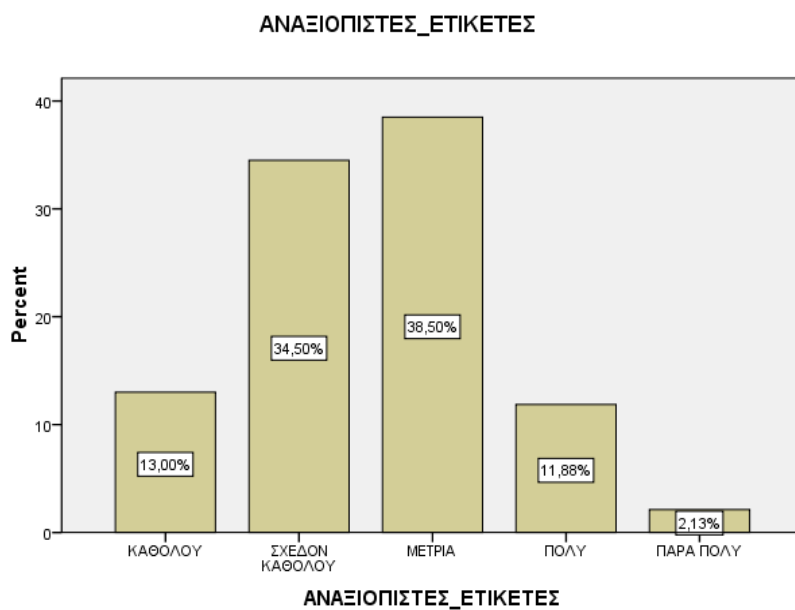
3.2.58. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση οι ετικέτες στη συσκευασία των τροφίμων δεν είναι αξιόπιστες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΟΙ ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΣΤΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	104	13,0	13,0	13,0
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	276	34,5	34,5	47,5
ΜΕΤΡΙΑ	308	38,5	38,5	86,0

ΠΟΛΥ	95	11,9	11,9	97,9
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	17	2,1	2,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 65. Αναξιόπιστες ετικέτες.

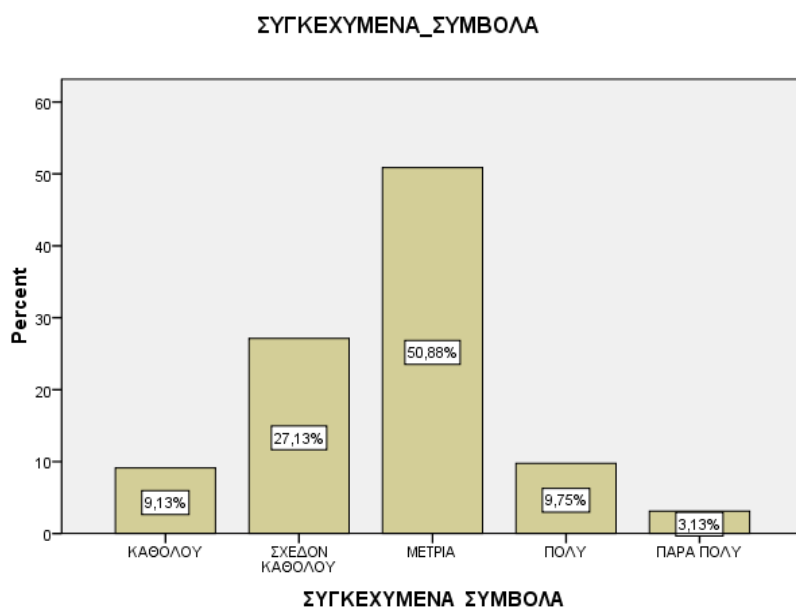
Στο γράφημα 70.το 38,50% δεν είναι σίγουρο για την αναξιοπιστία των ετικετών ενώ με λίγη διαφορά 34,50% είναι αυτοί που δηλώνουν σχεδόν καθόλου στο συγκεκριμένο ζήτημα.

3.2.59. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση τα σύμβολα στις ετικέτες των τροφίμων είναι αρκετά συγκεκριμένα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΣΤΙΣ ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΓΚΕΧΥΜΕΝΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	73	9,1	9,1	9,1

ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	217	27,1	27,1	36,3
ΜΕΤΡΙΑ	407	50,9	50,9	87,1
ΠΟΛΥ	78	9,8	9,8	96,9
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	25	3,1	3,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 66. Συγκεχυμένα σύμβολα.

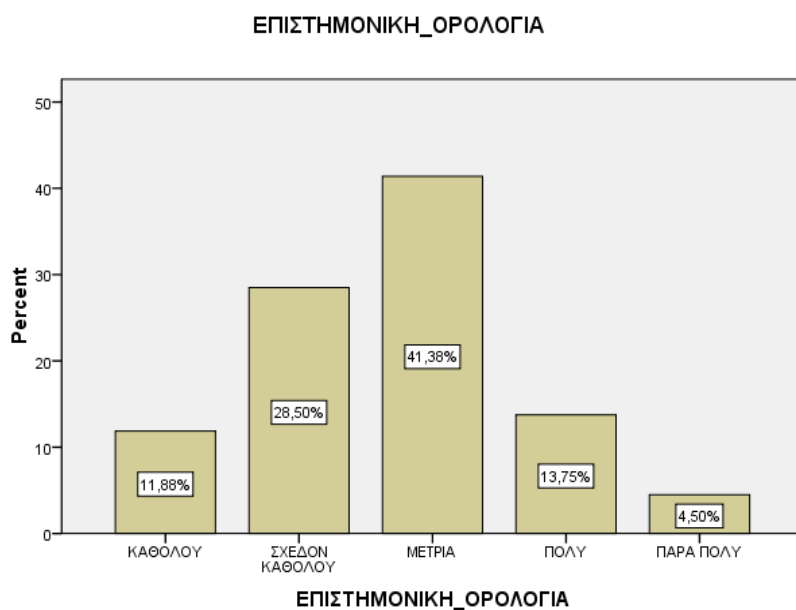
Πανομοιότυπο είναι εδώ το γράφημα με πρώτη επιλογή το μέτρια 50,88% και ακολούθως το σχεδόν καθόλου με 27,13% ενώ ελάχιστοι 3,13% είναι αυτοί που πιστεύουν στην επιλογή πάρα πολύ.

3.2.60. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση η ορολογία που χρησιμοποιείται στις ετικέτες των τροφίμων είναι πολύ επιστημονική.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

Η ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΤΙΣ ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΕΙΝΑΙ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %

ΠΟΛΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ				
ΚΑΘΟΛΟΥ	95	11,9	11,9	11,9
ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ	228	28,5	28,5	40,4
ΜΕΤΡΙΑ	331	41,4	41,4	81,8
ΠΟΛΥ	110	13,8	13,8	95,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	36	4,5	4,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 66. Επιστημονική ορολογία.

Όσο αφορά την επιστημονική ορολογία 331 άτομα δηλαδή 41,38% δήλωσαν μέτρια ενώ δεύτερη είναι η επιλογή σχεδόν καθόλου με 28,50% με την επιλογή πάρα πολύ να βρίσκεται τελευταία με 4,50%

3.2.61. Ποσοστά και συχνότητες στην ερώτηση συμπλήρωση του πίνακα διατροφικής ετικέτας.

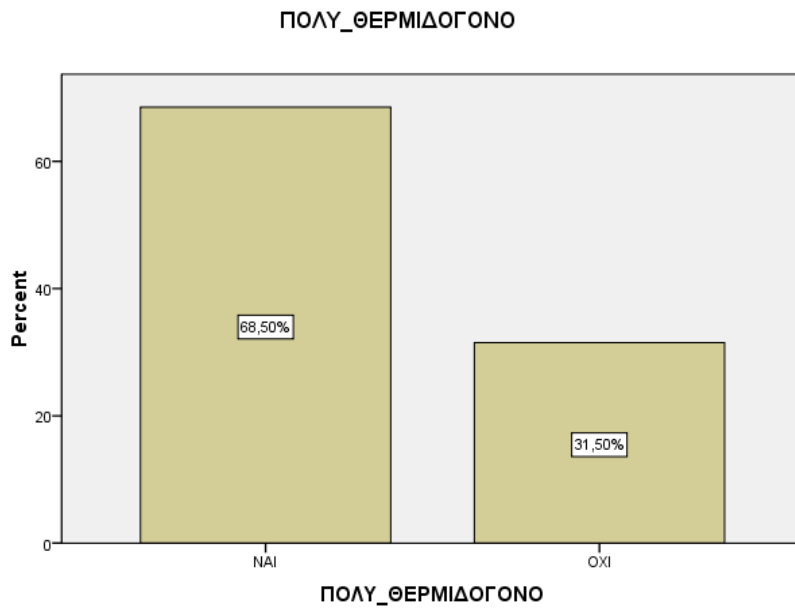
ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

	ΝΑΙ (N)	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ (N)	ΟΧΙ (%)
ΤΟ ΤΡΟΦΙΜΑ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΘΕΡΜΙΔΟΓΟΝΟ;	548	68,5	252	31,5
Η ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΣΑΚΧΑΡΑ ΕΙΝΑΙ ΥΨΗΛΗ;	598	74,8	202	25,3
Η ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΛΙΠΗ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ;	384	48	416	52
Η ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΚΟΡΕΣΜΕΝΑ ΛΙΠΗ ΕΙΝΑΙ ΧΑΜΗΛΗ;	409	51,1	391	48,9
Η ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΑΛΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΥΨΗΛΗ;	349	43,6	451	56,4

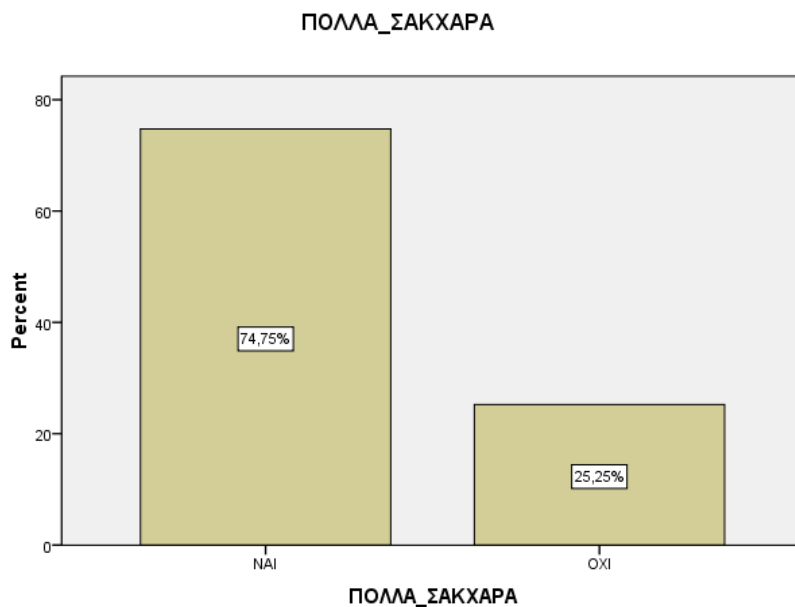
ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
1 Το τρόφιμα είναι πολύ θερμιδογόνο;		+
2 Η περιεκτικότητα σε Σάκχαρα είναι υψηλή;	+	
3 Η περιεκτικότητα σε Λίπη είναι περιορισμένη;	+	
4 Η περιεκτικότητα σε Κορεσμένα Λίπη είναι χαμηλή;		+
5 Η περιεκτικότητα σε Αλάτι είναι υψηλή;	+	

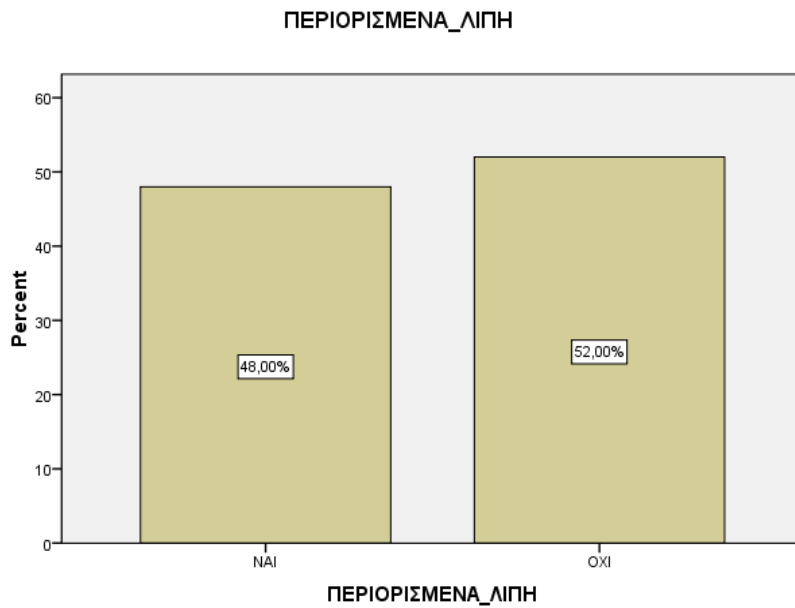
Γράφημα 67. Πολύ θερμιδογόνο.

Με βάση το πιο πάνω γράφημα βλέπουμε ένα μεγάλο ποσοστό 68,50% που αντιστοιχεί σε 548 άτομα να θεωρούν πολύ θερμιδογόνο το τρόφιμο και μόλις το 31,50% να δηλώνει το αντίθετο.

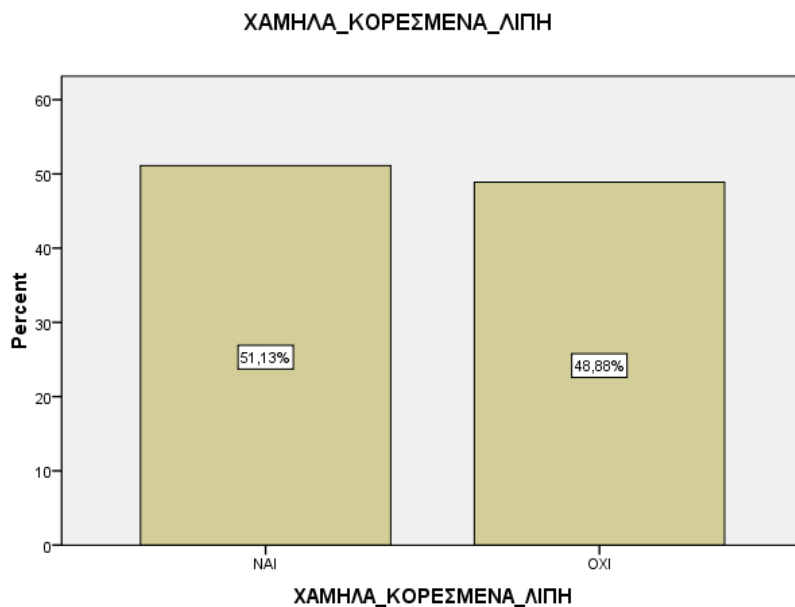
Γράφημα 68. Πολλά σάκχαρα.

Στο γράφημα 61.είναι ακόμη μεγαλύτερο το ποσοστό που υποστηρίζει ότι το τρόφιμο έχει πολλά σακχαρα και ανέρχεται στο 74,75% και μόλις το 25,25% έχει αντίθετη άποψη.

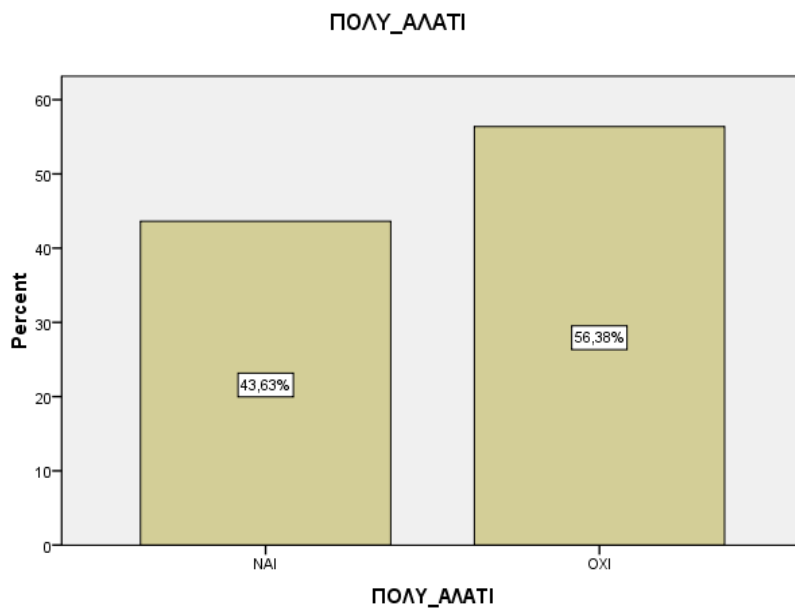
Γράφημα 69. Περιορισμένα λίπη.

Εδώ στο συγκεκριμένο γράφημα τα ποσοστά είναι πολύ πιο κοντά με την επιλογή ότι το τρόφιμο δεν έχει περιορισμένα λίπη να συγκεντρώνει 52% με την επιλογή ναι να την έχουν δηλώσει το ποσοστό του 48%.

Γράφημα 63.

51,13% δήλωσαν ότι θεωρούν το τρόφιμο να έχει χαμηλά κορεσμένα λιπάρια ενώ το υπόλοιπο 48,88% είχε αντίθετη άποψη.

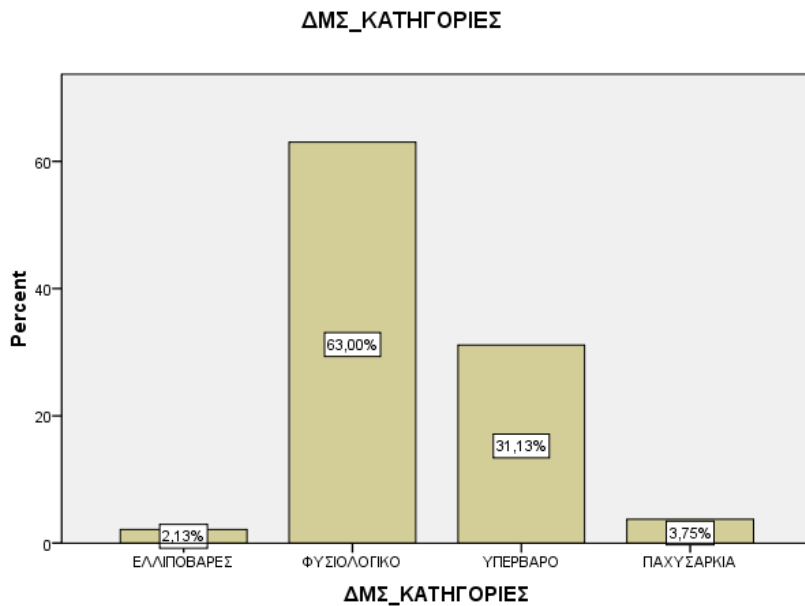
Γράφημα 70. Πολύ αλάτι.

Μεγάλο ποσοστό 56,38% υποστηρίζει πως το τρόφιμο δεν έχει πολύ αλάτι ενώ το 43,63% δήλωσε το αντίθετο πως έχει πολύ αλάτι..

3.2.62. Ποσοστά και συχνότητες βάρους/ ύψους που είναι ο δείκτης μάζας σώματος του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΜΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΓΚΥΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΕΛΛΙΠΟΒΑΡΕΣ	17	2,1	2,1	2,1
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	504	63,0	63,0	65,1
ΥΠΕΡΒΑΡΟ	249	31,1	31,1	96,3
ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ	30	3,8	3,8	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	800	100,0	100,0	

Γράφημα 71. Κατηγορίες δείκτη μάζας σώματος.

Στο παραπάνω γράφημα μπορούμε να παρατηρήσουμε πως ο δείκτης μάζας σώματος σε μεγαλύτερο ποσοστό από το μισό δείγμα είναι νορμοβαρείς σε ποσοστό 63% με τους υπέρβαρους να ακολουθούν σε ποσοστό 31,1%. Τέλος, παρατηρείται πως οι παχύσαρκοι έρχονται τρίτοι με 3,8% σε σχέση με τους ελλιποβαρείς που έρχονται τελευταίοι με ποσοστό 2,1%.

4.1.3 Στατιστική Ανάλυση - Έλεγχος ανεξαρτησίας & ANOVA

Θέλοντας να ελεγχθεί το ερωτηματολόγιο που απαντήθηκε από μια άλλη οπτική γωνία, για να διαπιστωθεί αν και κατά πόσο υπάρχει εξάρτηση ή αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών του, εκτελέστηκαν κάποιες συσχετίσεις. Οι συγκρίσεις πραγματοποιήθηκαν με το χ^2 τεστ ανεξαρτησίας, που ελέγχει την ύπαρξη σχέσης μεταξύ δύο ποιοτικών μεταβλητών. Ορίστηκε ως μηδενική υπόθεση του ελέγχου η H_0 και ως εναλλακτική η H_1 , οι οποίες διατυπώνονται παρακάτω.

H_0 : Τα δύο χαρακτηριστικά είναι μεταξύ τους ανεξάρτητα

και

H_1 : Τα δύο χαρακτηριστικά είναι εξαρτημένα.

Ωστόσο, για να μπορέσει να εφαρμοστεί ο κάθε έλεγχος, καθώς και για πιο έγκυρα αποτελέσματα, πρέπει να τηρηθούν κάποιες προϋποθέσεις. Αυτές είναι οι εξής:

1. Η πρώτη προϋπόθεση που θα πρέπει να τηρείται, είναι οι αναμενόμενες παρατηρήσεις σε κάθε κελί του πίνακα να είναι τουλάχιστον 5, δηλαδή θα πρέπει να ισχύει $\theta_{ij} \geq 5$. Ωστόσο ο περιορισμός αυτός είναι αρκετά αυστηρός και πολλές φορές δυσκολεύει την εκτέλεση του ελέγχου. Για το λόγο αυτό, αντί του περιορισμού αυτού, χρησιμοποιείται ο περιορισμός του Cochran που είναι ελαστικότερος και θέλει όλα τα $\theta_{ij} \geq 1$, ενώ το πολύ 20% των αναμενόμενων παρατηρήσεων να είναι μικρότερες του 5. Ο περιορισμός του Cochran ενδείκνυται για την περίπτωση που τα θ_{ij} είναι μικρά και οι κατηγορίες λίγες.

2. Άλλη προϋπόθεση που πρέπει να τηρείται, είναι ότι το κάθε άτομο θα πρέπει να εμφανίζεται μόνο μία φορά σε κάθε κελί, δηλαδή να μην συμπεριλαμβάνεται ταυτόχρονα σε δύο κατηγορίες ώστε να μην υπάρχουν επικαλυπτόμενες κατηγορίες.

Στην περίπτωση που δεν ισχύει κάποια από τις δύο προϋποθέσεις, συμπτύσσονται κατηγορίες, με στόχο τη δημιουργία νέων, ώστε και να πληρούνται αυτές για την πραγματοποίηση του ελέγχου και το αποτέλεσμα να είναι στατιστικώς βάσιμο.

Στην περίπτωση που επιθυμείται να ελεγχθεί αν μια ποσοτική μεταβλητή επηρεάζεται από μια ποιοτική, και ειδικά στην περίπτωση που αυτή αποτελείται από περισσότερες από δύο κατηγορίες, χρησιμοποιείται η ανάλυση της διασποράς (One way ANOVA). Εδώ οι προϋποθέσεις που θα πρέπει να τηρούνται είναι να κατανέμονται κανονικά οι τιμές της ποσοτικής μεταβλητής στις κατηγορίες της ποιοτικής και οι διασπορές της ποσοτικής μεταβλητής να είναι ίσες ανάμεσα στις κατηγορίες της ποιοτικής. Με τη διαδικασία αυτή ελέγχεται το αν διαφέρουν οι μέσες τιμές της ποσοτικής μεταβλητής των κατηγοριών της ποιοτικής.

Σύγκριση της διατροφικής ετικέτας με το φύλο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ		ΦΥΛΟ		ΣΥΝΟΛΟ
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ	
ΠΟΤΕ	Count	274	76	350
	% within ΦΥΛΟ	48,5%	32,3%	43,8%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	125	57	182
	% within ΦΥΛΟ	22,1%	24,3%	22,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	125	73	198
	% within ΦΥΛΟ	22,1%	31,1%	24,8%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	41	29	70
	% within ΦΥΛΟ	7,3%	12,3%	8,8%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	565	235	800
	% within ΦΥΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%

Δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το X^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

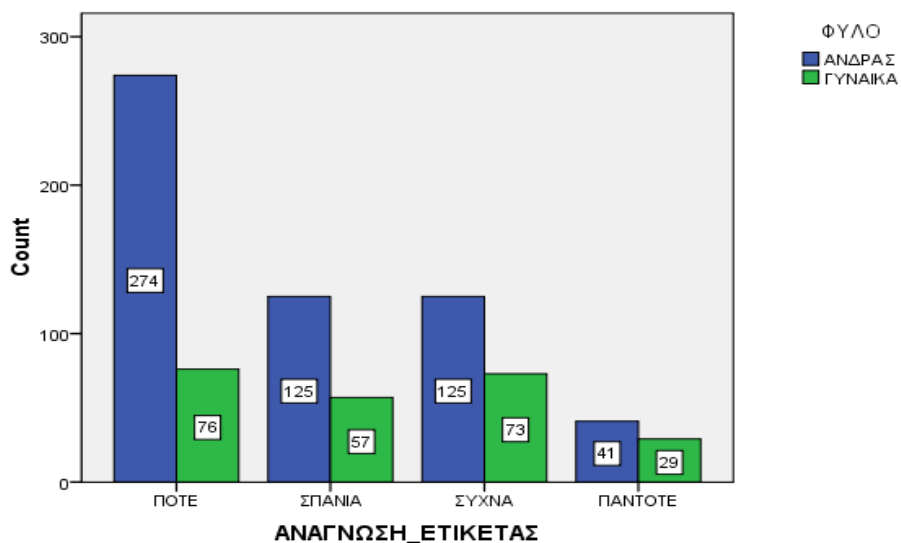
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	20,494 ^a	3	,000
Likelihood Ratio	20,559	3	,000
Linear-by-Linear Association	19,919	1	,000
N of Valid Cases	800		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 20,56.

Bar Chart

Γράφημα 72. Συσχέτιση ανάγνωση ετικέτας με το φύλο.

Στην στατιστική ανάλυση της εξάρτησης του φύλου με την διατροφική ετικέτα μπορούμε να δούμε πως το p-value για τον έλεγχο είναι 0,00, άρα μικρότερο της στάθμης σημαντικότητα του ποσοστού σημαντικότητας 0,05, με αποτέλεσμα να απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και να ισχύει η εναλλακτική που δηλώνει πως οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες σε ποσοστό 95%. Αυτό το αποτέλεσμα μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως **το φύλο επηρεάζει την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.**

Σύγκριση ανάγνωσης διατροφικής ετικέτας με το μορφωτικό επίπεδο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ		ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ				ΣΥΝΟΛΟ
		ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΛΥΚΕΙΟ	ΑΕΙ	
ΠΟΤΕ	Count	0	7	70	273	350
	% within ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ_ΕΠΙΠΕΔΟ	,0%	77,8%	42,4%	43,7%	43,8%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	0	2	46	134	182
	% within ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ_ΕΠΙΠΕΔΟ	,0%	22,2%	27,9%	21,4%	22,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	1	0	31	166	198
	% within ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ_ΕΠΙΠΕΔΟ	100,0%	,0%	18,8%	26,6%	24,8%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	0	0	18	52	70
	% within ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ_ΕΠΙΠΕΔΟ	,0%	,0%	10,9%	8,3%	8,8%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	1	9	165	625	800
	% within ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ_ΕΠΙΠΕΔΟ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15,093 ^a	9	,088
Likelihood Ratio	17,425	9	,042
Linear-by-Linear Association	,727	1	,394
N of Valid Cases	800		

a. 8 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,09.

Ο υπολογισμός του στατιστικού προϋποθέτει λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών να είναι μικρότερες του 5. Οι προϋποθέσεις στο συγκεκριμένο έλεγχο παραβιάζονται, πράγμα οδήγησε στη συγχώνευση κατηγοριών, έτσι ώστε να μη παραβιάζεται καμία συνθήκη.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ		ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΡΦΩΣΗΣ		ΣΥΝΟΛΟ
		ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ	
ΠΟΤΕ	Count	77	273	350
	% within ΕΠΙΠΕΔΟ_ΜΟΡΦΩΣΗΣ	44,0%	43,7%	43,8%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	48	134	182
	% within ΕΠΙΠΕΔΟ_ΜΟΡΦΩΣΗΣ	27,4%	21,4%	22,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	32	166	198
	% within ΕΠΙΠΕΔΟ_ΜΟΡΦΩΣΗΣ	18,3%	26,6%	24,8%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	18	52	70
	% within ΕΠΙΠΕΔΟ_ΜΟΡΦΩΣΗΣ	10,3%	8,3%	8,8%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	175	625	800
	% within ΕΠΙΠΕΔΟ_ΜΟΡΦΩΣΗΣ	100,0%	100,0%	100,0%

Μετά την σύμπτυξη δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το χ^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

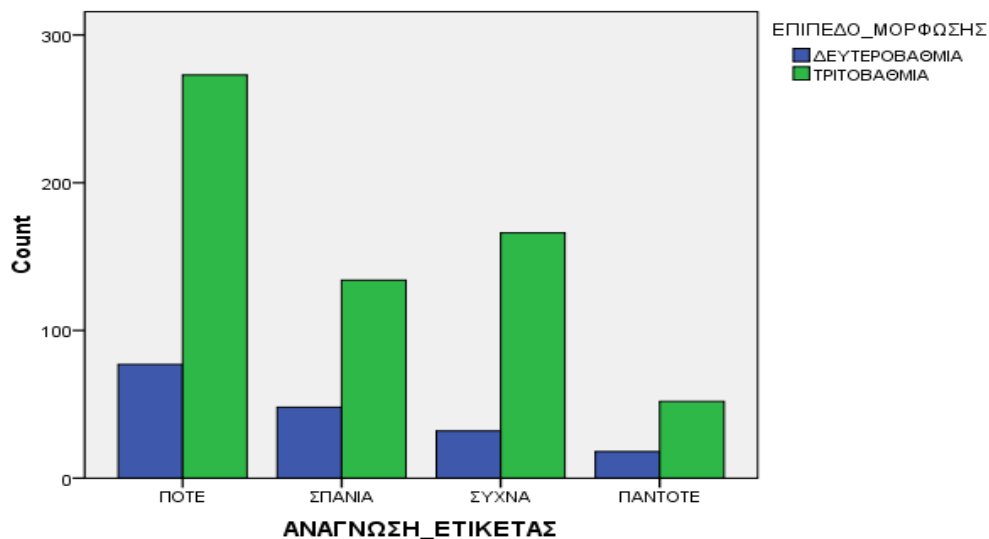
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,544 ^a	3	,088
Likelihood Ratio	6,703	3	,082
Linear-by-Linear Association	,287	1	,592
N of Valid Cases	800		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 15,31.

Bar Chart

Γράφημα 73. Συσχέτιση ανάγνωσης ετικέτας με το μορφωτικό επίπεδο.

Στην ερώτηση αν υπάρχει εξάρτηση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου και της ανάγνωσης της διατροφικής ετικέτας τα αποτελέσματα από την στατιστική ανάλυση έδειξαν πως το p-value για τον έλεγχο είναι 0,09 άρα μεγαλύτερο της στάθμης σημαντικότητας που είναι 0,05. Αυτό δηλώνει πως οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες σε ποσοστό 95% και ότι ισχύει η μηδενική υπόθεση με αποτέλεσμα **το μορφωτικό επίπεδο να μην επηρεάζει την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.**

Σύγκριση ανάγνωσης διατροφικής ετικέτας με την ηλικία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ		ΗΛΙΚΙΑ				ΣΥΝΟΛΟ
		18-30 ΕΤΩΝ	31-45 ΕΤΩΝ	46-60 ΕΤΩΝ	60+ ΕΤΩΝ	
ΠΟΤΕ	Count	255	81	14	0	350
	% within ΗΛΙΚΙΑ	39,7%	64,3%	46,7%	,0%	43,8%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	163	14	5	0	182
	% within ΗΛΙΚΙΑ	25,4%	11,1%	16,7%	,0%	22,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	175	18	5	0	198
	% within ΗΛΙΚΙΑ	27,3%	14,3%	16,7%	,0%	24,8%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	49	13	6	2	70
	% within ΗΛΙΚΙΑ	7,6%	10,3%	20,0%	100,0%	8,8%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	642	126	30	2	800
	% within ΗΛΙΚΙΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	59,010 ^a	9	,000
Likelihood Ratio	48,078	9	,000
Linear-by-Linear Association	1,151	1	,283
N of Valid Cases	800		

a. 5 cells (31,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,18.

Ο υπολογισμός του στατιστικού όπως προαναφέρθηκε, προϋποθέτει λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών να είναι μικρότερες του 5. Οι προϋποθέσεις στο συγκεκριμένο έλεγχο

παραβιάζονται, πράγμα οδήγησε στη συγχώνευση κατηγοριών, έτσι ώστε να μη παραβιάζεται καμία συνθήκη.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ		ΗΛΙΚΙΑΚΗ_ΟΜΑΔΑ		ΣΥΝΟΛΟ
		18-30 ΕΤΩΝ	ΑΝΩ ΤΩΝ 30	
ΠΟΤΕ	Count	255	95	350
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ_ΟΜΑΔΑ	39,7%	60,1%	43,8%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	163	19	182
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ_ΟΜΑΔΑ	25,4%	12,0%	22,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	175	23	198
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ_ΟΜΑΔΑ	27,3%	14,6%	24,8%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	49	21	70
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ_ΟΜΑΔΑ	7,6%	13,3%	8,8%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	642	158	800
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ_ΟΜΑΔΑ	100,0%	100,0%	100,0%

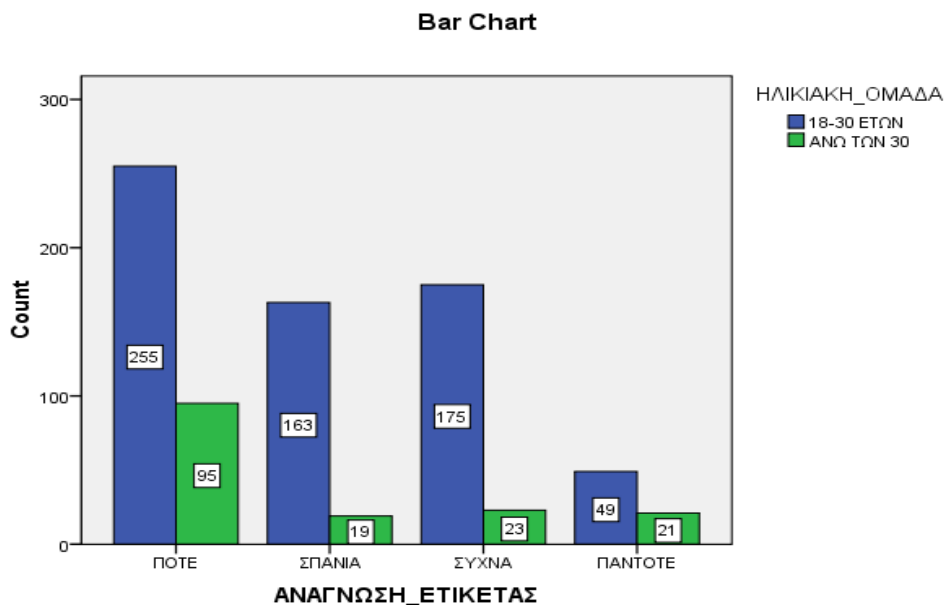
Μετά την σύμπτυξη δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το χ^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	34,928 ^a	3	,000
Likelihood Ratio	36,221	3	,000
Linear-by-Linear Association	5,811	1	,016
N of Valid Cases	800		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 13,83.

Γράφημα 75. Συσχέτιση ανάγνωσης διατροφικής ετικέτας με την ηλικία.

Το ερώτημα εδώ που τέθηκε είναι αν η ηλικία επηρεάζει την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας. Τα αποτελέσματα όπως δείχνει ο παραπάνω πίνακας είναι πως το ποσοστό του p-value είναι 0,00 με αποτέλεσμα να είναι μικρότερο σε σχέση με το ποσοστό σημαντικότητας που είναι 0,05. Εδώ μπορούμε να εξάγουμε το συμπέρασμα ότι ισχύει η εναλλακτική υπόθεση και ότι οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες. Τέλος κατά 95% αποδεικνύεται ότι **η ηλικία επηρεάζει την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.**

Σύγκριση ανάγνωσης διατροφικής ετικέτας με την ύπαρξη πολύ αλατιού

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ		ΠΟΛΥ ΑΛΑΤΙ		ΣΥΝΟΛΟ
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	
ΠΟΤΕ	Count	160	190	350
	% within ΠΟΛΥ_ΑΛΑΤΙ	45,8%	42,1%	43,8%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	68	114	182
	% within ΠΟΛΥ_ΑΛΑΤΙ	19,5%	25,3%	22,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	89	109	198
	% within ΠΟΛΥ_ΑΛΑΤΙ	25,5%	24,2%	24,8%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	32	38	70
	% within ΠΟΛΥ_ΑΛΑΤΙ	9,2%	8,4%	8,8%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	349	451	800
	% within ΠΟΛΥ_ΑΛΑΤΙ	100,0%	100,0%	100,0%

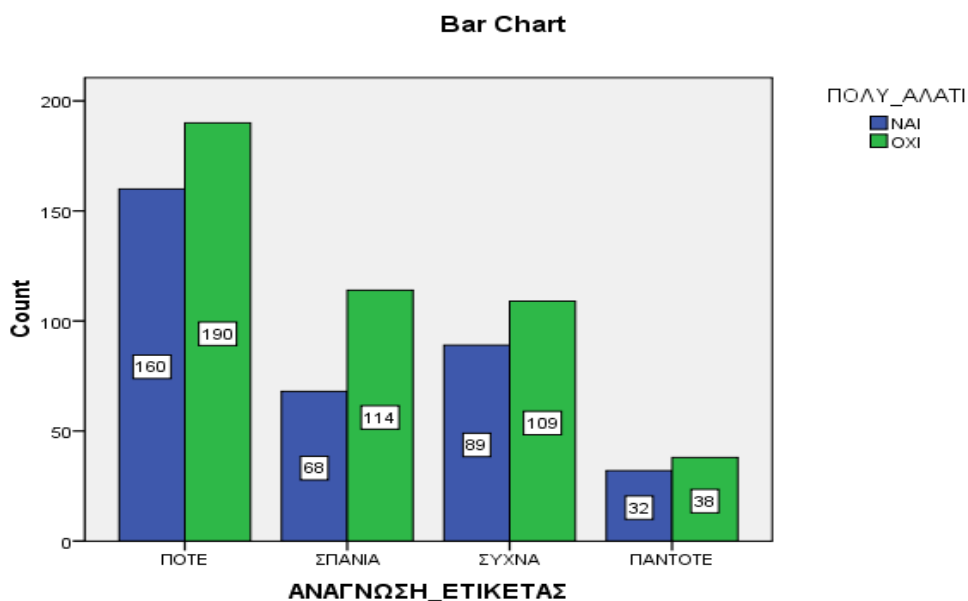
Δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το X^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,789 ^a	3	,285
Likelihood Ratio	3,826	3	,281
Linear-by-Linear Association	,015	1	,902
N of Valid Cases	800		

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 30,54.

Γράφημα 76. Συσχέτιση ανάγνωσης διατροφικής ετικέτας με την ύπαρξη πολύ αλατιού.

Στο ερώτημα αν η ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας επηρεάζει την κατανάλωση νατρίου, τα στοιχεία έδειξαν πως το ποσοστό του p-value είναι 0,29 με μεγάλη διαφορά από τη στάθμη σημαντικότητας που είναι το 0,05. Εδώ συμπεραίνουμε ότι οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες σε ποσοστό 95% και ότι ισχύει η μηδενική υπόθεση, άρα **η ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας δεν επηρεάζει την κατανάλωση νατρίου.**

Σύγκριση ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας με το δείκτη μάζας σώματος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ		ΔΜΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ				ΣΥΝΟΛΟ
		ΕΛΛΙΠΟΒΑΡΕΣ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΥΠΕΡΒΑΡΟ	ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ	
		Σ	Ο	Ο	Α	Ο
ΠΟΤΕ	Count	5	203	132	10	350
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	29,4%	40,3%	53,0%	33,3%	43,8%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	4	133	38	7	182
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	23,5%	26,4%	15,3%	23,3%	22,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	8	121	62	7	198
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	47,1%	24,0%	24,9%	23,3%	24,8%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	0	47	17	6	70
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	,0%	9,3%	6,8%	20,0%	8,8%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	17	504	249	30	800
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το χ^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

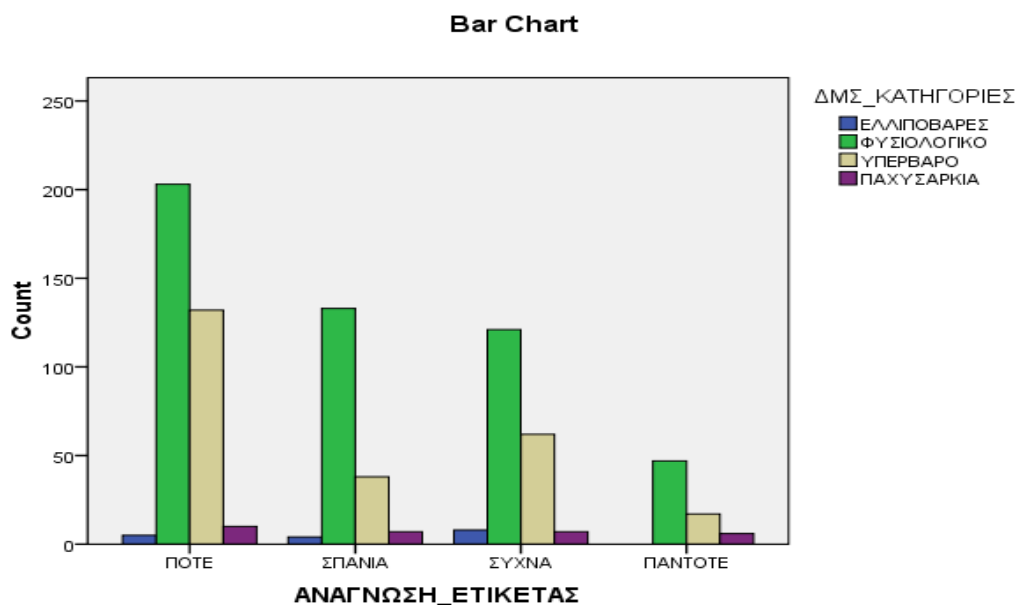
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)

Pearson Chi-Square	27,522 ^a	9	,001
Likelihood Ratio	27,768	9	,001
Linear-by-Linear Association	,954	1	,329
N of Valid Cases	800		

a. 4 cells (19,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,49.

Γράφημα 77. Συσχέτιση ανάγνωσης διατροφικής ετικέτας με το δείκτη μάζας σώματος

Στο ερώτημα αν δείκτης μάζας σώματος επηρεάζει την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας, μπορούμε να δούμε πως το p-value μετά την στατιστική ανάλυση βρέθηκε 0,01 σε σχέση με την οριακή τιμή της στατιστικής σημαντικότητας που είναι 0,05, ως αποτέλεσμα έχουμε το εξής συμπέρασμα. Οι μεταβλητές είναι 95% εξαρτημένες και ότι επίσης ισχύει η εναλλακτική υπόθεση που λέει πως **ο δείκτης μάζας σώματος επηρεάζει στατιστικά σημαντικά την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.**

Σύγκριση ανάγνωση διατροφικής ετικέτας με το οικογενειακό εισόδημα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ				ΣΥΝΟΛΟ
	<600	601-1000	1001-1500	>1500	

		ΕΥΡΩ	ΕΥΡΩ	ΕΥΡΩ	ΕΥΡΩ	
ΠΟΤΕ	Count	41	153	142	14	350
	% within ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ_ΕΙΣΟΔΗΜΑ	29,1%	57,3%	54,6%	10,6%	43,8%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	47	44	54	37	182
	% within ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ_ΕΙΣΟΔΗΜΑ	33,3%	16,5%	20,8%	28,0%	22,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	33	52	51	62	198
	% within ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ_ΕΙΣΟΔΗΜΑ	23,4%	19,5%	19,6%	47,0%	24,8%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	20	18	13	19	70
	% within ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ_ΕΙΣΟΔΗΜΑ	14,2%	6,7%	5,0%	14,4%	8,8%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	141	267	260	132	800
	% within ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ_ΕΙΣΟΔΗΜΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

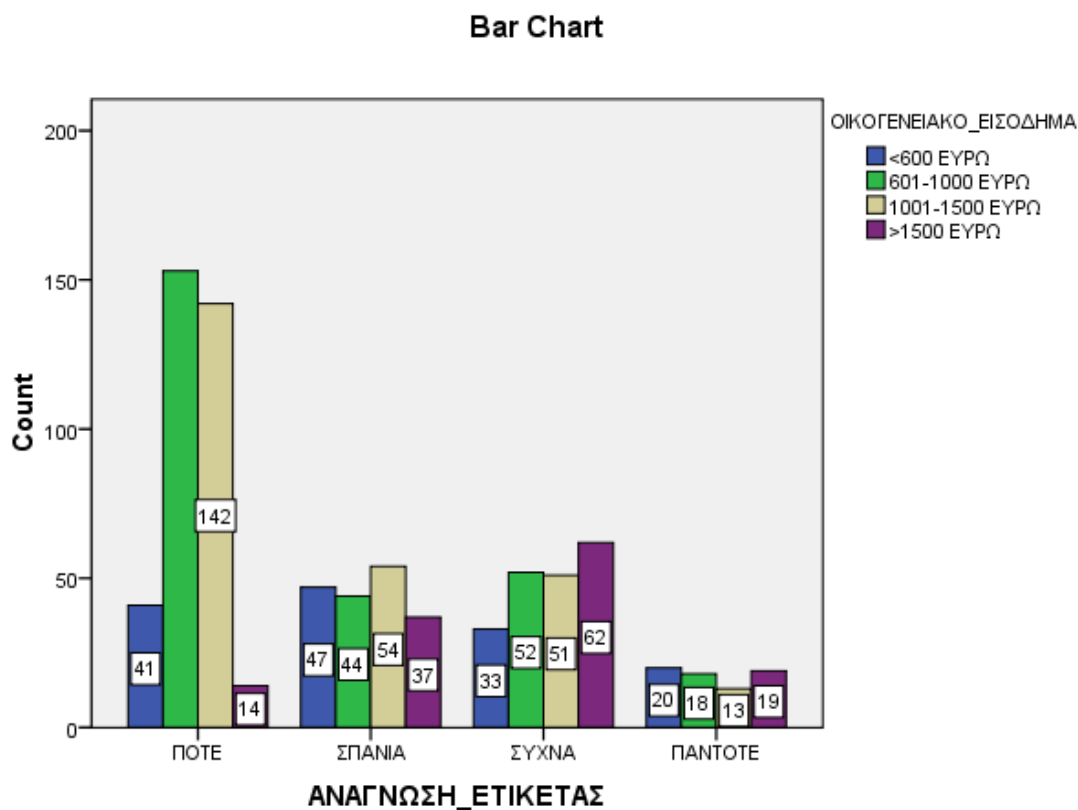
Δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το X^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	119,110 ^a	9	,000
Likelihood Ratio	126,955	9	,000
Linear-by-Linear Association	8,439	1	,004
N of Valid Cases	800		

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11,55.

Γράφημα 78. Συσχέτιση ανάγνωσης διατροφικής ετικέτας με το οικογενειακό εισόδημα.

Στο ερώτημα αν υπάρχει συσχετισμός ανάμεσα στο οικονομικό υπόβαθρο και την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας τα δεδομένα δείχνουν πως η τιμή της p-value είναι 0,00 με σύγκριση με τη στάθμη της στατιστικής σημαντικότητας 0,05. Άρα συμπεραίνουμε πως ότι απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και επίσης ότι τα δεδομένα είναι εξαρτημένα σε ποσοστό 95%. Τέλος, βλέπουμε από τα δεδομένα ότι **το οικογενειακό εισόδημα επηρεάζει την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.**

Σύγκριση του ελέγχου ισχυρισμών υγείας στην διατροφική ετικέτα με το φύλο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΕΤΙΚΕΤΑ		ΦΥΛΟ		ΣΥΝΟΛΟ
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ	
ΠΟΤΕ	Count	273	89	362
	% within ΦΥΛΟ	48,3%	37,9%	45,3%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	186	84	270
	% within ΦΥΛΟ	32,9%	35,7%	33,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	83	52	135
	% within ΦΥΛΟ	14,7%	22,1%	16,9%

ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	23	10	33
	% within ΦΥΛΟ	4,1%	4,3%	4,1%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	565	235	800
	% within ΦΥΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%

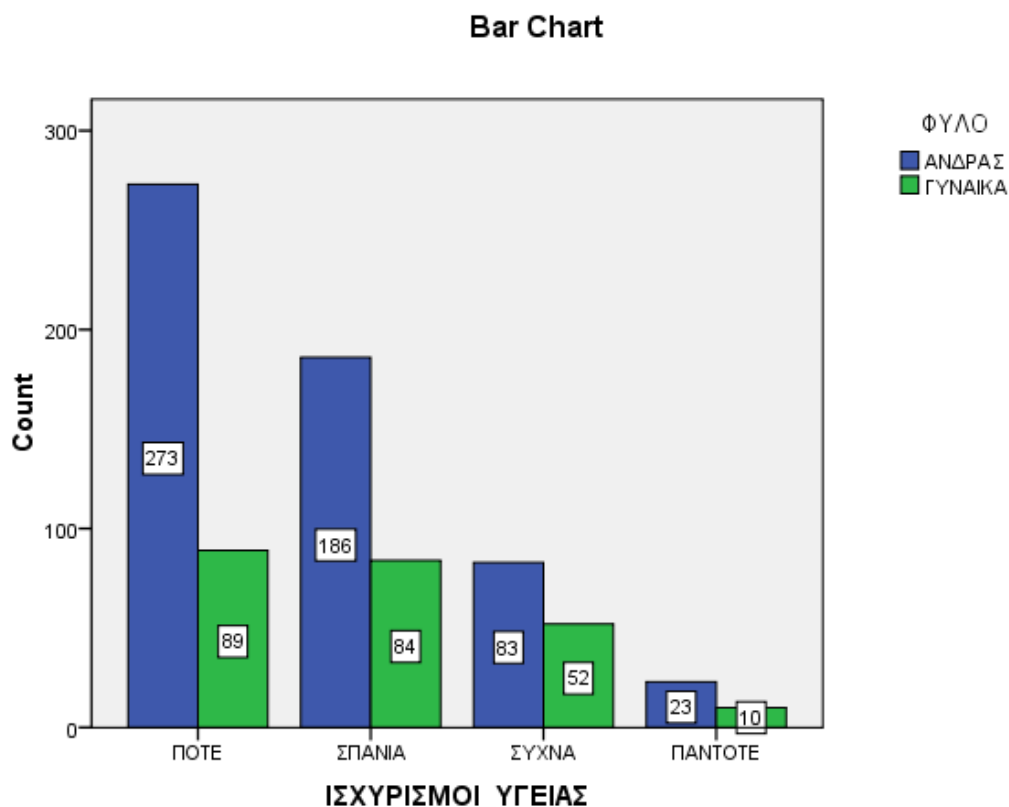
Δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το X^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,849 ^a	3	,020
Likelihood Ratio	9,714	3	,021
Linear-by-Linear Association	7,405	1	,007
N of Valid Cases	800		

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9,69.

Γράφημα 79. Συσχέτιση ισχυρισμών υγείας με το φύλο.

Εδώ διατυπώθηκε αν η ύπαρξη ισχυρισμών υγείας επηρεάζει την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας από το φύλο. Η τιμή εδώ της p-value βρέθηκε 0,02 σε σύγκριση με την στάθμη της τιμής της στατιστικής σημαντικότητας που είναι 0,05. Άρα κατά 95% τα δεδομένα είναι εξαρτημένα και επίσης απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση με συνέπεια να **επηρεάζεται ο έλεγχος των ισχυρισμών υγείας από το φύλο**.

Σύγκριση του ελέγχου των ισχυρισμών υγείας με το δείκτη μάζας σώματος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΕΤΙΚΕΤΑ		ΔΜΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ				ΣΥΝΟΛΟ
		ΕΛΛΙΠΟΒΑΡΕΣ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΥΠΕΡΒΑΡΟ	ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ	
ΠΟΤΕ	Count	6	224	122	10	362
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	35,3%	44,4%	49,0%	33,3%	45,3%

ΣΠΑΝΙΑ	Count	9	167	79	15	270
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕ Σ	52,9%	33,1%	31,7%	50,0%	33,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	0	96	34	5	135
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕ Σ	,0%	19,0%	13,7%	16,7%	16,9%
ΠΑΝΤΟΤ Ε	Count	2	17	14	0	33
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕ Σ	11,8%	3,4%	5,6%	,0%	4,1%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	17	504	249	30	800
	% within ΔΜΣ_ΚΑΤΗΓΟΡΙΕ Σ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

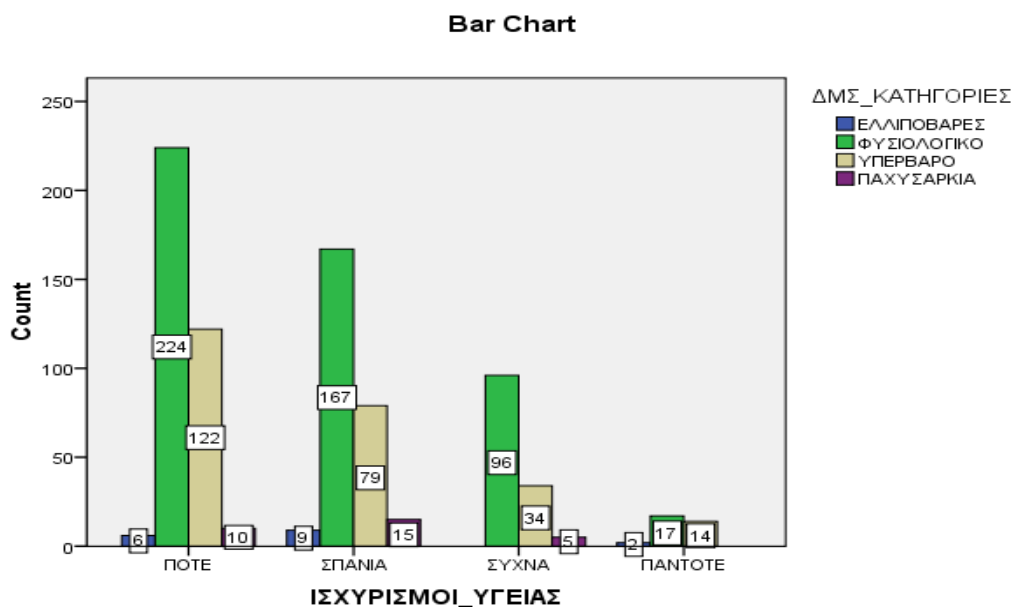
Δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το X^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,216 ^a	9	,033
Likelihood Ratio	21,000	9	,013
Linear-by-Linear Association	,409	1	,523
N of Valid Cases	800		

a. 3 cells (18,8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,70.

Γράφημα 80. Συσχέτιση ισχυρισμών υγείας με το δείκτη μάζας σώματος.

Εδώ έχει τεθεί το ερώτημα αν έλεγχος των ισχυρισμών υγείας επηρεάζεται από το δείκτη μάζας σώματος. Η τιμή της p-value βρέθηκε 0,03 άρα μικρότερη από τη στάθμη της στατιστικής σημαντικότητας με αποτέλεσμα να απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και το δείγμα να είναι 95% εξαρτημένο και επίσης οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι ο έλεγχος των ισχυρισμών υγείας επηρεάζεται από το δείκτη μάζας σώματος.

Σύγκριση του χρόνου αγοράς των τροφίμων με το φύλο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		ΦΥΛΟ		ΣΥΝΟΛΟ
		ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ	
ΚΑΘΟΛΟΥ	Count	216	57	273
	% within ΦΥΛΟ	38,2%	24,3%	34,1%
15 ΛΕΠΤΑ	Count	220	114	334
	% within ΦΥΛΟ	38,9%	48,5%	41,8%
1 ΩΡΑ	Count	117	54	171
	% within ΦΥΛΟ	20,7%	23,0%	21,4%
2 ΩΡΕΣ	Count	11	9	20
	% within ΦΥΛΟ	1,9%	3,8%	2,5%
ΠΑΝΩ ΑΠΟ 2 ΩΡΕΣ	Count	1	1	2
	% within ΦΥΛΟ	,2%	,4%	,3%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	565	235	800
	% within ΦΥΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%

Δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το X^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

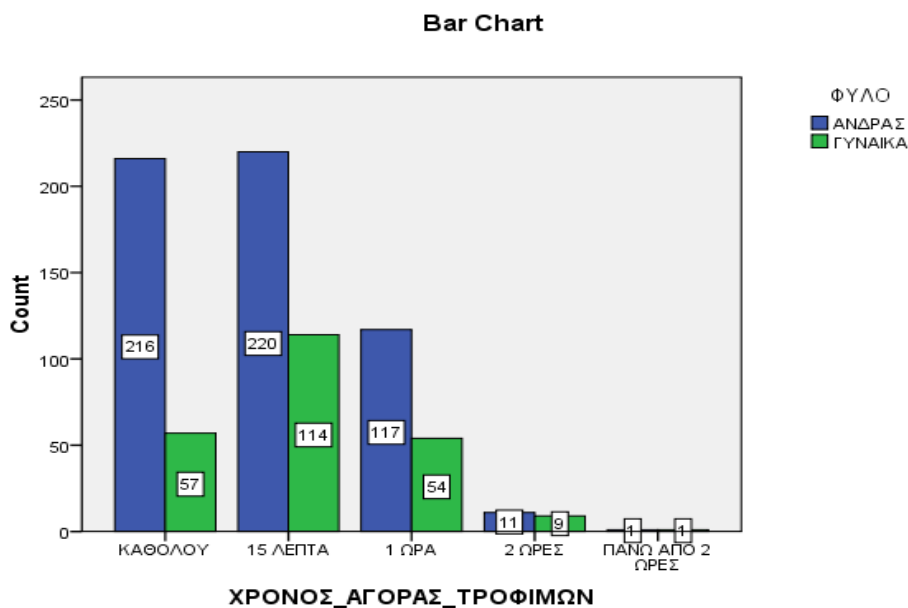

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16,305 ^a	4	,003
Likelihood Ratio	16,636	4	,002
Linear-by-Linear Association	10,618	1	,001
N of Valid Cases	800		

a. 2 cells (19,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,59.

Γράφημα 81. Συσχέτιση χρόνου αγοράς των τροφίμων με το φύλο.

Στο ερώτημα αν υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στον χρόνο αγοράς και το φύλο, μπορούμε να συμπεράνουμε από τα δεδομένα πως από την τιμή της p-value που βρέθηκε 0,03 σε σύγκριση με τη στάθμη της στατιστικής σημαντικότητας που είναι 0,05 ότι απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και κατά 95% τα δεδομένα είναι εξαρτημένα. Άρα το αποτέλεσμα είναι πως **υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στο χρόνο αγοράς των τροφίμων και το φύλο.**

3.3.10. Συσχέτιση του ελέγχου των ισχυρισμών υγείας στην διατροφική ετικέτα με την ηλικία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΕΤΙΚΕΤΑ		ΗΛΙΚΙΑ				ΣΥΝΟΛΟ
		18-30 ΕΤΩΝ	31-45 ΕΤΩΝ	46-60 ΕΤΩΝ	60+ ΕΤΩΝ	
ΠΟΤΕ	Count	274	75	13	0	362
	% within ΗΛΙΚΙΑ	42,7%	59,5%	43,3%	,0%	45,3%
ΣΠΑΝΙΑ	Count	232	30	6	2	270
	% within ΗΛΙΚΙΑ	36,1%	23,8%	20,0%	100,0%	33,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	111	16	8	0	135
	% within ΗΛΙΚΙΑ	17,3%	12,7%	26,7%	,0%	16,9%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	25	5	3	0	33
	% within ΗΛΙΚΙΑ	3,9%	4,0%	10,0%	,0%	4,1%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	642	126	30	2	800
	% within ΗΛΙΚΙΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	22,688 ^a	9	,007
Likelihood Ratio	22,445	9	,008
Linear-by-Linear Association	,430	1	,512
N of Valid Cases	800		

a. 5 cells (31,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,08.

Ο υπολογισμός του στατιστικού όπως προαναφέρθηκε, προϋποθέτει λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών να είναι μικρότερες του 5. Οι προϋποθέσεις στο συγκεκριμένο έλεγχο παραβιάζονται, πράγμα οδήγησε στη συγχώνευση κατηγοριών, έτσι ώστε να μη παραβιάζεται καμία συνθήκη.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ % 800 ΑΤΟΜΩΝ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΕΤΙΚΕΤΑ		ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ		ΣΥΝΟΛΟ
		18-30 ΕΤΩΝ	ΑΝΩ ΤΩΝ 30	
ΠΟΤΕ	Count	274	88	362
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	42,7%	55,7%	45,3%

ΣΠΑΝΙΑ	Count	232	38	270
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	36,1%	24,1%	33,8%
ΣΥΧΝΑ	Count	111	24	135
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	17,3%	15,2%	16,9%
ΠΑΝΤΟΤΕ	Count	25	8	33
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	3,9%	5,1%	4,1%
ΣΥΝΟΛΟ	Count	642	158	800
	% within ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	100,0%	100,0%	100,0%

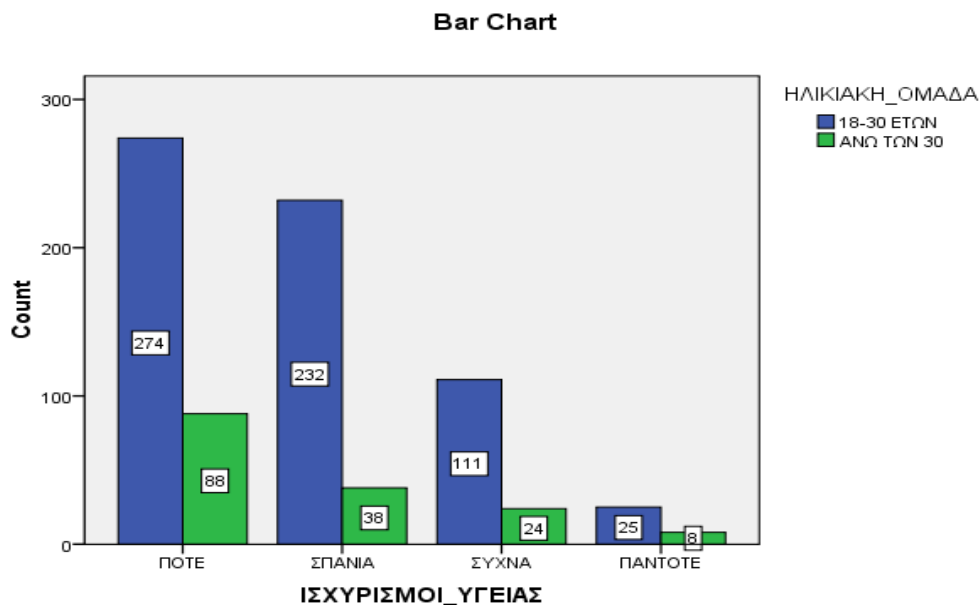
Μετά την σύμπτυξη δεν παραβιάζεται καμία συνθήκη, καθώς λιγότερες από το 20 % των αναμενόμενων τιμών είναι μικρότερες του 5, πραγματοποιείται το χ^2 τεστ ανεξαρτησίας, του οποίου τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	10,988 ^a	3	,012
Likelihood Ratio	11,201	3	,011
Linear-by-Linear Association	2,773	1	,096
N of Valid Cases	800		

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6,52.

Γράφημα 82. Συσχέτιση ισχυρισμών υγείας με την ηλικία.

Εδώ τέθηκε το ερώτημα αν ο έλεγχος των ισχυρισμών υγείας επηρεάζεται από την ηλικία. Τα αποτελέσματα εδώ δείχνουν πως το p-value βρέθηκε 0,01 σε σύγκριση με την στάθμη της στατιστικής σημαντικότητας που είναι 0,05. Άρα κατά 95% τα δεδομένα είναι εξαρτημένα και ότι ισχύει η εναλλακτική υπόθεση που δηλώνει ότι **ο έλεγχος των ισχυρισμών υγείας επηρεάζεται από την ηλικία.**

5. Συζήτηση-συμπεράσματα.

5.1 Σύγκριση του φύλου με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.

Το αποτέλεσμα έδειξε πως το φύλο την επηρεάζει στατιστικά σημαντικά. Πιο συγκεκριμένα οι γυναίκες εμφανίζουν συχνότερη ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας, "συχνά" και "πάντα" και οι άντρες συχνότερη ανάγνωσή της, "ποτέ" και "σπάνια". Αυτό είναι αντίστοιχο αυτών που παρατηρήθηκαν στη βιβλιογραφία, καθώς οι γυναίκες εμφανίζουν μάλλον μεγαλύτερα επίπεδα ανάγνωσης και χρήσης της διατροφικής ετικέτας καθώς και γνώσεων πάνω στην διατροφή που σχετίζονται θετικά με την χρήση της (Are food labels effective as a means of health prevention?; Do nutrition labels influence healthier food choices?; Analysis of label viewing behaviour and subsequent food purchases in a labelling intervention trial).

Αυτό μπορεί να οφείλεται στο λόγο ότι μπορεί να έχουν πιθανόν αυξημένο ενδιαφέρον που εμφανίζουν για την ποιότητα της διατροφής τους και τα αποτελέσματα που αυτή μπορεί να έχει στην υγεία και την ευεξία τους. Σε αυτό το σημείο αξίζει να πραγματοποιηθούν περισσότερες

έρευνες, καθώς πρέπει να προστεθεί και ο κλάδος της ψυχολογίας και της κοινωνιολογίας στην περαιτέρω διερεύνηση του αποτελέσματος.

5.2 Σύγκριση του μορφωτικού επιπέδου με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.

Ο έλεγχος δεν έδωσε αποτέλεσμα εξάρτησης. Οι αθροιστικές συχνότητες για το "πάντα" και το "συχνά" ήταν στα ίδια επίπεδα των καταναλωτών μόρφωσης επιπέδου Α.Ε.Ι., Λυκείου και υποχρεωτικής εκπαίδευσης κάτι που είναι πιθανόν να οφείλεται στις αυξημένες γνώσεις απέναντι στις θετικές στάσεις απέναντι στη διατροφή ανεξαρτήτου μορφωτικού επιπέδου. Αυτό έρχεται αντίθετο με την υπάρχουσα βιβλιογραφία η οποία σε αρκετές περιπτώσεις δηλώνει πως υπάρχει συσχέτιση του μορφωτικού επιπέδου και στην ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας (Are food labels effective as a means of health prevention?; Do nutrition labels influence healthier food choices?; Analysis of label viewing behaviour and subsequent food purchases in a labelling intervention trial).

5.3. Σύγκριση της ηλικιακής ομάδας με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας.

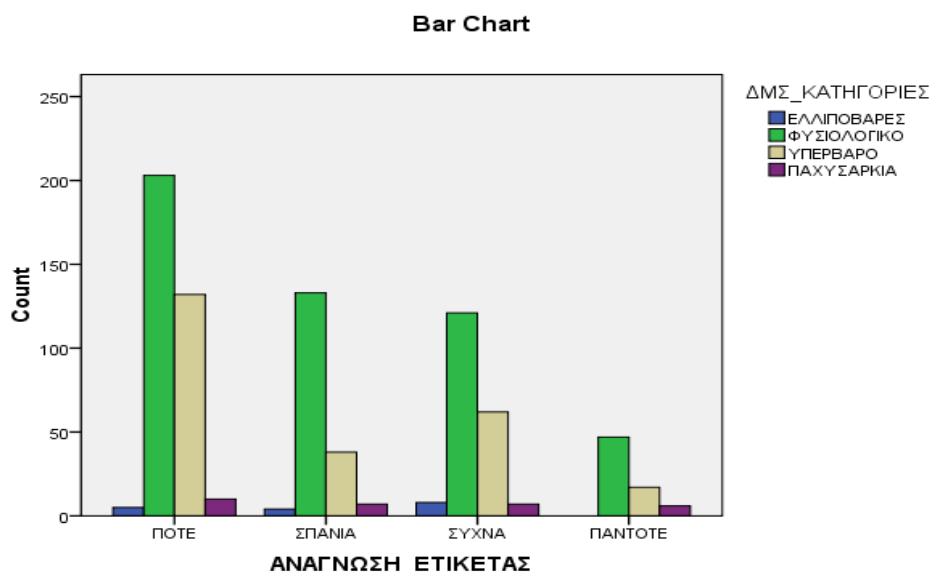
Στην στατιστική ανάλυση βρέθηκε εξάρτηση καθώς οι μικρότερες ηλικίες διαβάζουν περισσότερο τις διατροφικές ετικέτες καθώς στις επιλογές συχνά και πάντοτε τα ποσοστά έρχονται σχεδόν σε διπλάσια ποσοστά. Επίσης παρατηρούμε πως τα αποτελέσματα έρχονται αντιδιαμετρικά με την βιβλιογραφία η οποία ταυτίζει τις μεγάλες ηλικίες άνω των 45 ετών σε περισσότερους αναγνώστες της διατροφικής ετικέτας (Do nutrition labels influence healthier food choices?; Analysis of label viewing behaviour and subsequent food purchases in a labelling intervention trial). Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε πως τα αποτελέσματα μπορεί να έχουν επηρεαστεί από την πλειονότητα του δείγματος η οποία ανήκει στο νεανικό πληθυσμό κάτω των 30 ετών. Θα πρέπει να τονίσουμε πως χρειάζεται περαιτέρω έρευνες ώστε να φτάσουμε σε ένα ξεκάθαρο συμπέρασμα.

5.4 Σύγκριση της ανάγνωσης της διατροφικής ετικέτας με την κατανάλωση νατρίου

Ο έλεγχος δεν έδειξε συσχετισμό ανάμεσα στην ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας με την κατανάλωση νατρίου το οποίο έρχεται εκ διαμέτρου αντίθετα με την βιβλιογραφία η οποία ταυτίζει τις δυο αυτές μεταβλητές. Επιπλέον να τονίζουμε πως αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι η κατανάλωση νατρίου συνδέεται με παθολογικές καταστάσεις και σε άτομα τα οποία είναι μεγαλύτερης ηλικίας και τα οποία ακολουθούν ειδική δίαιτα σε αντίθεση με το δείγμα μας το οποίο είναι νεαρό 18-35 ετών. Nutrition Label Use and Sodium Intake in the U.S..

5.5. Σύγκριση του δείκτη μάζας σώματος με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας

Ο έλεγχος της ANOVA εμφάνισε στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των μέσων όρων των καταναλωτών που άνηκαν στην κατηγορία με δείκτη μάζας σώματος φυσιολογικό έχουν μια σημαντική τάση στην ανάγνωση της ετικέτα σε σχέση με τις άλλες κατηγορίες.

Ο λόγος που πιθανότατα οι μέσοι Δ.Μ.Σ. ήταν στατιστικά σημαντικά διαφορετικοί ήταν η αδυναμία ελέγχου των άλλων μεταβλητών καθώς επίσης το συντριπτικό ποσοστό του δείγματος είναι νορμοβαρείς. Επίσης άλλοι περιορισμοί είναι ότι ένας παχύσαρκος σύμφωνα με την βιβλιογραφία εμφανίζει αυξημένο επίπεδο γνώσεων στη σχέση διατροφής-πάθησης οι οποίες σχετίζονται θετικά με τις υγιεινές επιλογές στη διατροφή, ιδίως όταν προσπαθεί να ελέγξει το βάρος του ή όταν συνδυάζεται με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Αντίστοιχα ένας υψηλά μορφωμένος μεσήλικας, χρόνιος καπνιστής και λιποβαρής που πάσχει από υπέρταση, και αυτός μάλλον θα εμφανίζει αυξημένο επίπεδο γνώσεων της επίδρασης της διατροφής στην υγεία. Τέλος, αξίζει να σημειώσουμε πως για να βγάλουμε ξεκάθαρα αποτελέσματα θα πρέπει να απομονώσουμε όσο περισσότερο τις αρνητικές μεταβλητές καθώς επίσης το δείγμα να είναι πιο ομοιογενές (Food labels and adult BMI in Italy – An unconditional quantile regression approach).

5.6 Σύγκριση οικογενειακού εισοδήματος με την ανάγνωση της διατροφικής ετικέτας

Εδώ βρέθηκε συσχέτιση ως προς το οικονομικό υπόβαθρο με τις υψηλότερα οικογενειακά εισοδήματα να παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά ως προς την ανάγνωση της διατροφικής

πληροφορίες. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι τα οικονομικά σχετίζονται με την ποιότητα ζωής και κατ' επέκταση με περισσότερο ενδιαφέρον για την σωστή διατροφή. Σύμφωνα με την βιβλιογραφία τα αποτελέσματα ταυτίζονται πλήρως (Nutrition Label Use and Sodium Intake in the U.S.; Do nutrition labels influence healthier food choices?; Analysis of label viewing behaviour and subsequent food purchases in a labelling intervention trial).

5.7 Σύγκριση της ανάγνωσης ισχυρισμών υγείας με το φύλο

Ο έλεγχος δεν αποδεικνύει στατιστικά σημαντική εξάρτηση. Στη βιβλιογραφία που έχει παρατεθεί, δεν εμφανίζεται συσχέτιση του φύλου με την ανάγνωση των ισχυρισμών υγείας. Ο λόγος που μάλλον οδηγεί σε αυτό το αποτέλεσμα είναι πως συχνότερη χρήση των ισχυρισμών υγείας εμφανίζεται σε άτομα που πάσχουν από παθήσεις σχετικές με την διατροφή. Επίσης αναμένεται οι ηλικιωμένοι καταναλωτές να ελέγχουν συχνότερα την διατροφή ετικέτα για ισχυρισμούς υγείας, όπως και οι καταναλωτές που ανησυχούν περισσότερο για την υγεία τους και έχουν αυξημένες γνώσεις της σύνδεσης αυτής με την διατροφή. Οι παράγοντες αυτοί είναι μάλλον ανεξάρτητοι του φύλου των καταναλωτών και για αυτό πιθανότατα δεν εμφανίζεται συσχέτιση μεταξύ του και της ανάγνωσης των ισχυρισμών υγείας (Do nutrition labels influence healthier food choices?; Analysis of label viewing behaviour and subsequent food purchases in a labelling intervention trial; Nutrition Label Use and Sodium Intake in the U.S.).

Περιορισμοί της μελέτης

Θα πρέπει να αναφερθεί, πως το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος ήταν ηλικίας 18-30 ετών. Επίσης ήταν περισσότεροι άνδρες σε σχέση με τις γυναίκες, όπως επίσης με μορφωτικό επίπεδο Α.Ε.Ι. και με επάγγελμα φοιτητής και ιδιωτικός υπάλληλος ήταν η πλειονότητα του δείγματος. Αυτά ήταν γνωστά πριν από την επεξεργασία του. Αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, παρότι ακολουθήθηκαν όλες οι διαδικασίες σωστά, υπάρχουν περιορισμοί στο ότι δεν μπορούν να μεταφερθούν τα δεδομένα και να επεξεργαστούν και να δώσουν απόλυτα αντιπροσωπευτικό αποτέλεσμα ως προς το γενικό πληθυσμό.

5. Βιβλιογραφία

Bonanno A, Bimbo F, Cleary R, Castellari E. "Food labels and adult BMI in Italy – An unconditional quantile regression approach." *Food Policy*, January 2018: 199–21.

Claude CJ. "Food and nutrition labelling in the European Union." In *Food Chemistry 93*, by J. Claude C, 531–550. Montpellier CDX 5, France: ELSEVIER, 2005.

Newman CL, Turri AM, Howlett E and Stokes A. "Twenty Years of Country-of-Origin Food Labeling Research: A Review of the Literature and Implications for Food Marketing Systems". *Journal of Macromarketing*. SAGE: 2014, 505-519.

Zhang D, Li Y, Wang G, Moran AE, Pagán JA. "Nutrition Label Use and Sodium Intake in the U.S". *American journal of preventive medicine*, 2017, 220-228:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

FDA, Food and drug administration. "A food guide labeling for industry" FDA january 2013, 1-132: www.fda.gov/FoodLabelingGuide

Viola GCV, Bianchi F, Croce E, Ceretti E. "Are food labels effective as a means of health prevention? A brief report". *Journal of Public Health Research*, 2016, 139-142.

Ni Mhurchu C, Eyles H, Jiang Y, Blakely T. "Do nutrition labels influence healthier food choices? Analysis of label viewing behaviour and subsequent food purchases in a labelling intervention trial." *Appetite*, February 2018, 360-365.

World Health Organization- Corinna Hawkes: "Nutrition labels and health claims: The global regulatory environment". France: WHO publications 2004.